

Dr. Marczell Mihály:

PÜNKÖSD

II. rész: PÜNKÖSD UTÁNI XXIII. VASÁRNAP

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok
(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

75. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó.....	6
A/ rész: az ünnep jelegét: érintő beszédek	6
a) alcsoport: Mindenki hazatérhet égi Atyjához	6
1. beszéd: Az Isten és én	6
2. beszéd: A küldött ember áhítatos szeretettel néz az égre	7
3. beszéd: És ha bűnös a lelke?.....	8
4. beszéd: És mindez miért?	8
b) alcsoport: A történelemben jelentkező isteni szeretetről	9
Gondolatsorozat – az Ószövetség szemszögéből	9
1. beszéd: Micsoda az ember?	9
2. beszéd: Hogyan jelentkezik az Ószövetség szerető Istene?.....	9
3. beszéd: Hogyan jelentkezik az ószövetségi ember életében a szerető Isten?	10
4. beszéd: De hogyan szól az Isten az Ószövetségben?	10
5. beszéd: Végül is mit ad az Isten?	10
Gondolatsorozat – az Újszövetség szemszögéből	11
1. beszéd: Micsoda az ember?	11
2. beszéd: Hogyan jelentkezik az Újszövetségben a szerető Isten?	11
3. beszéd: Hogyan jelentkezik az Újszövetség egyes emberének életében a szerető Isten?.....	12
4. beszéd: Hogyan jelentkezik az Újszövetség sodródásában a Mester?	12
5. beszéd: Végül is mit ad Krisztus Urunk?	12
c) alcsoport: A szeretet ajándékaival halmozott emberi élet.....	13
1. beszéd: Természetlények vagyunk?	13
2. beszéd: Isten leheletét hordozók vagyunk?	13
3. beszéd: Isten országának várományosai vagyunk.....	14
4. beszéd: Isten fiai vagyunk	14
5. beszéd: Milyen legyen tehát életünk?	14
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez font beszédek.....	15
1. (Introitus) beszéd: Mit lát az Isten?.....	15
2. (Introitus) beszéd: Mire tör az égi Atya?.....	15
3. (Introitus) beszéd: Áldott az Úr teremtménye	16
4. (Introitus) beszéd: Mikor tartalmaz az emberi élet?.....	16
1. (Oratio) beszéd: A lélek kötelékei	16
1. (Graduale) beszéd: Az Isten felé törő ember útja.....	17
2. (Graduale) beszéd: Mire figyel fel az Isten?.....	17
3. (Graduale) beszéd: A bűnösök lélekdale?.....	18
1. (Offertorium) beszéd: Szabadítóm.....	18
2. (Offertorium) beszéd: Mélységek sikonganak – magasságok hallanak	18
3. (Offertorium) beszéd: Meghallgatott az Úr	19
1. (Secreta) beszéd: Érdemtelenek adománya	19
1. (Communio) beszéd: Ígér az Isten	19
2. (Communio) beszéd: Hittel átitatva kell kérnetek	20
3. (Communio) beszéd: Imádsággal kérjétek!	20
1. (Postcommunio) beszéd: Földi veszélyek – égi segélyek.....	21
B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek	21
Különálló beszédek	22
a) alcsoport: A betegség, szenvedés, halál kérdései	22
1. beszéd: A szenvedés próba és Isten csodatevésének alkalma.....	22
2. beszéd: A betegség isteni követ	22
3. beszéd: Betegségek – lélekbetegségek	23
4. beszéd: Akik évek óta – lelki betegek.....	23
5. beszéd: Merre vihet a lélekhalál keserves útja?	24

6. beszéd: A halottas ház.....	24
7. beszéd: Halál-e a halál?.....	25
8. beszéd: A mi gyászmenetünk.....	25
b) alcsoport: Feltámadásunk kérdése.....	26
1. beszéd: „Imádá Őt”.....	26
2. beszéd: Egyedül a Mesterrel.....	26
3. beszéd: A feltámadás csodája.....	27
4. beszéd: „Nem halt meg a leány...”.....	27
5. beszéd: A csodatevő kéz.....	29
6. beszéd: A bizonytalankodó gúnyolódók.....	29
7. beszéd: Aki a túlvilágról hazajött.....	30
8. beszéd: Az Úr hírének elterjedése.....	31
9. beszéd: Az Úr élő hangszórója.....	32
c) alcsoport: A beteg asszony meggyógyulásáról – a hit erejére építve a gondolatokat.....	32
1. beszéd: Az Úr ruhaszegélye.....	32
2. beszéd: Az Úr ruhaszegélyét érintők.....	33
3. beszéd: Az Úrhoz siető hívők.....	33
4. beszéd: A személyek kapcsolata.....	34
5. beszéd: „A te hited meggyógyított téged”.....	34
d) alcsoport: A Mester jóságát érintő tételek fejtegetése.....	35
1. beszéd: A kezünket fogó Mester.....	35
2. beszéd: A földi életet virágzóvá tevő Mester.....	35
3. beszéd: Az örök partokhoz vezető Mester.....	36
e) alcsoport: vezető gondolata: ötletszerűen előrerobbanó perceptibilitás (rezonancia).....	36
1. beszéd: Az örök gravitáció.....	36
2. beszéd: Kik találják meg a Mestert?.....	37
3. beszéd: Kikben szólal meg a Mester?.....	37
4. beszéd: Egyedül magára maradhat-e az ember?.....	37
5. beszéd: Kiken segít a Mester?.....	37
1. beszéd: Kicsoda a Mester?.....	38
2. beszéd: Mit látunk emberi szemmel?.....	38
3. beszéd: Mit kapnak az emberek?.....	38
4. beszéd: A kézrátétel csodája.....	38
5. beszéd: A ruhaszegély érintés csodája.....	38
6. beszéd: Van-e „lélekközelség”?.....	38
Diákexhortációk.....	38
1. beszéd: A koporsó mellett.....	38
2. beszéd: Az eszmények meglátása.....	39
Beszédláncok.....	40
I. beszédlánc címe: Az élet adományozója az Isten.....	40
1. beszéd: Legősibb eredetforrásunk?.....	40
2. beszéd: Értékünk értéke?.....	40
3. beszéd: Statika-e, vagy dinamika-e az életünk?.....	40
4. beszéd: És egyedül marad-e az ember?.....	41
5. beszéd: Kicsoda tehát az Őserő?.....	41
II. beszédlánc címe: Az élet fejlesztője az Isten.....	41
1. beszéd: A testi élet törvényei.....	41
2. beszéd: A lélek törvényei.....	41
3. beszéd: Az emberek egymásra utaltságának törvényei.....	42
4. beszéd: Az Isten természetfeletti kegyelmének törvényei.....	42
5. beszéd: Az „istenivé” nemesedés törvényeinek eredője.....	42
III. beszédlánc címe: Az élet „feltámasztója” az Isten.....	42
1. beszéd: Élettelen-e a „halál”?.....	42
2. beszéd: A test halott, de a lélek él.....	42
3. beszéd: A test és lélek életgyűttese.....	43

4. beszéd: Az angyalok harsonája – a virradat dala	43
5. beszéd: Isten szava – a diadalmas élet csodahimnusza	43
IV. beszédlánc címe: Az igazi Menedékünk	43
1. beszéd: Betegeink Gyógyítója	43
2. beszéd: Bűneink Megbocsátója	44
3. beszéd: Halottaink Feltámasztója	44
4. beszéd: Örök életünk Biztosítója	44
V. beszédlánc címe: A „választottak” és a „hivatalosak”	44
1. beszéd: A „választott nép” hivatása	44
2. beszéd: A „választott nép” hivatásteljesítése	44
3. beszéd: A „kivülálló” meghívása	44
4. beszéd: Az „Úr együttese”	44
VI. beszédlánc címe: Mikor és kihez forduljon az ember?	45
1. beszéd: Bajban	45
2. beszéd: Halál esetén	45
3. beszéd: Lelki harcban	45
4. beszéd: A lélekhalál veszélyének idején	45
VII. beszédlánc címe: A hívők vigasza	45
1. beszéd: Az „elmélet hite” és a „bizalom hite”	45
2. beszéd: Az isteni kinyilatkoztatás igénye	46
3. beszéd: Az ember értelmi meghódolása	46
4. beszéd: Az ember bizakodó odasimulása	46
VIII. beszédlánc címe: Közelebb az Úrhoz!	46
1. beszéd: Tanítása hangszórójának közelében	46
2. beszéd: Kegyelem forrásainak hűsítő partján	46
3. beszéd: „Jegyesének” szent otthonában	46
4. beszéd: A „terített asztal” vendég székén	46
IX. beszédlánc címe: Lelkek találkozása a Mesterrel	47
1. beszéd: Az imádság útján	47
2. beszéd: A bűnbocsánat percében	47
3. beszéd: A szentáldozás csodájában	47
4. beszéd: A „földi víziók” és a „beatifica visio” gyönyörűségében	47
X. beszédlánc címe: A halottak siratói	47
1. beszéd: Élet és az élet vége	48
2. beszéd: Élet és az új élet csírahajtása	48
3. beszéd: Élet és az új élet reménye	48
4. beszéd: Élet, halál és feltámadás	48
XI. beszédlánc címe: A mennyek országa	48
B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentleckéhez írt beszédek	48
Különálló beszédek	49
1. beszéd: Az „örök hazánkból” visszatérő Krisztus	49
2. beszéd: Az „örök hazánkba” hazaváró Krisztus	49
3. beszéd: Az ég felé forduló „reflektor”	50
4. beszéd: A befelé forduló „reflektor”	50
5. beszéd: Szemben a krisztusi elvekkkel	51
6. beszéd: Tévtutakon	51
7. beszéd: A föld hódolóí	52
8. beszéd: Krisztus ellenségeinek élete	52
9. beszéd: De végük – a pusztulás	53
10. beszéd: Példám legyen példátok!	53
11. beszéd: Koronáim vagytok	54
12. beszéd: Együtt legyünk az örök élet könyvében	54
Röviden rajzolt beszéd-tétel-vázlatok	55
1. beszéd: Mindenkihez pásztort küld az Úr	55
2. beszéd: A pásztor lélekalakja	55

3. beszéd: A földi pásztor és az égi Pásztor követe	55
4. beszéd: Akik az ő szavát hallják	55
5. beszéd: De mindenki az akol lakója?	56
6. beszéd: Barát, vagy ellenség?	56
7. beszéd: Corona mea	56
8. beszéd: Gaudium meum	56
9. beszéd: Nomina vestra sunt in libro vitae.....	57
Beszédláncok	57
I. beszédlánc címe: „Krisztus Keresztjének tövében”.....	57
1. beszéd: Hitetlenkedő ellenségek	57
2. beszéd: A hitetlenkedő kétkedők	57
3. beszéd: Felé forduló bánkódók	57
4. beszéd: Az üdvösséget Tőle várók.....	58
II. beszédlánc címe: „A Kereszt körültek bére”	58
1. beszéd: A gyalázók bére – a pusztulás	58
2. beszéd: A kétkedők bére – az ingadozás	58
3. beszéd: A bűnbánók bére – a bűnbocsátás	58
4. beszéd: A dicsőítők bére – a felmagasztalás.....	58
III. beszédlánc címe: A helytállás porondja	59
1. beszéd: Az otthon szentélye	59
2. beszéd: Az iskola tantermei.....	59
3. beszéd: A serdülő élet időszaka	59
IV. beszédlánc címe: „Az örök élet lapjának rovatában”.....	59
1. beszéd: Az Isten felfektette „élet könyve”.....	59
2. beszéd: Az emberi élettettekkel teleírott „élet könyve”	60
3. beszéd: Az angyalkezek róttá „élet könyve”	60
4. beszéd: Az isteni Bíró előtt fekvő „élet könyve”	60

Előszó

Ennek a vasárnapnak alaphangját szintén az a gondolat adja: **szólj ember, és hallja a te Atyád!** – Ha tehát azt keressük, hogy milyen hárfát pendítsen meg a szónok, akkor azt kellene felelnünk: a „**szerető Isten**” szólaltassa meg a beszédet. Gondolhatnánk dr. Kosztolányi István gyönyörű két kötetére: „Így szeretett az Isten”... **A/ részben** – elsősorban – az egész **ünnep jellegét** értelmező beszéd-sorozatokat következnek. Figyeld csak! Az egész liturgiából mindenütt az a hit vagy bizakodás, vagy kérés és teljesülési öröm csendül, amelynek ősi ütemét az a tétel adja: **szeretet az Isten**. Szólni lehetne tehát elsősorban az **Isten szeretetéről általában** (erről igen sok más helyen is szólunk), de folytatni lehetne azzal a gondolattal: Isten nélkül semmi az ember (erről a tételről is szólottunk máshol is). Majd az **ember kérései** és az Isten **adományai** lehetnek beszéd-tárgyak (ezek is hangot kaptak már). Végül beszélhetünk az Isten **kegyelmi kincseivel** gazdagított ember boldogságáról (ilyen beszédek is sok helyen találhatóak). De fontos: mindenütt a napi liturgia szövegeihez alkalmazkodó módon szólunk róla!! Azért itt is közlünk néhány beszédvázlatot. – **B/ részben** az „írott liturgia” (szentmise) változó szövegeinek magyarázata következik. Idetartozik – **a/ csoportban** a „**kis liturgia**”, továbbá – **b/ csoportban** a napi **Evangélium** és végül – **c/ csoportban** a napi **Szentlecke** szövege. Ez utóbbi a **pásztor lelkének** lélekáhitózásáról és a lelkeknek az örök élet felé sodródásáról szól. Gyönyörű beszédek mondhatók a **pásztor és a nyáj egységéről**, hogy így egységben törjenek arra a célra, amely végül is az Isten országának birtoklása. – Lássuk tehát az egyes részeket egyenként.

* * *

A/ rész: az ünnep jelegét: érintő beszédek

Ez a rész a napi liturgia szövegeire, közleményeire és Istent dicsérő áldozatának alapgondolataira építkezik. És ha ki is emeli az Isten szeretetét, mégis azt is hangsúllyal akarja a lelkünkbe sütni: bízást **kérhetsz**, mert meghallgat az ég Ura. Ez a gondolat arra a boldogító tudatra hangol bennünket, hogy minden szükségletünkben velünk van az Úr. Mégpedig azért, mert földi utunkban is égi követek vagyunk és égi követségünkben Istenatyánkhoz térünk. – Van ebben **életértékelés**, van ebben **isteni terv teljesítés** és helyet talál itt az **emberi célbafutás**. – Mivel pedig az alaphang: **isteni**, azért az élet-kiteljesülés is ezt a boldogító örömet hirdelve hirdesse: istenivé magasztosulhat a föld embere. – Így tehát valóban beszélhetnénk erről: Isten szeretetéből **minden küldött lélek hazatérhet**. Majd szólhatnánk az **Isten történelmi megnyilatkozó hivatásáról**, Végül pedig megrajzolhatnók az **isteni szeretetajándékokkal gazdagított** emberi életet. – Lássuk az egyes gondolatcsoportokat.

a) alcsoport: Mindenki hazatérhet égi Atyjához

1. beszéd: Az Isten és én (Isten a Szeretet)

Bev.: Isten nem tudat nélküli végtelen, hanem tudatos élő Személy. Olyan, aki tervet lát és valósít. Olyan, aki a jószág kiárasztója. Olyan, akinek legnagyobb ereje és lényege a szeretet. Ezért mondja az apostol: „az Isten Szeretet” (1Jn. 4,8).

1. Szeretetből küld tehát a földre.

Isten küldése a teremtés ténye és az élettalentumok gazdagítás adománya. – Miért küldött az Isten?

a) Hogy **jóságát élvezzük** és így boldogan dicsőítsük. Azt is mondhatnók: hogy legyen az életünk olyan paradicsom, amely az Isten és ember **közvetlen** kapcsolatát adja! – Azért mondja az Írás, hogy az ember teremtésekor ez történik: „Vette tehát az Úr Isten az embert s a Gyönyörűség paradicsomába helyezte, hogy művelje és őrizzze meg” (1Móz. 2,15). – Sőt azt is látjuk, hogy az ember történelmében állandó erőfeszülés (kultúra, szociális stb.) pereg alá, hogy az „elveszett paradicsom” **visszaszereztesse** őket.

b) Hogy **Egyszülöttjét várhassuk** – szeretetéből merítve. „A mi hazánk azonban a mennyben van. Onnan várjuk az Üdvözítőt is: az Úr Jézus Krisztust” (Fil. 3,20). – Mindez azt mutatja, hogy az ember egyedül alkalmatlan arra, hogy Istenhez térhessen... De jól jegyezd meg: amit nem tud megtenni a tö-

rekvő ember, arra áldozatos szeretettel Önmagát kínálja – az Istenember. Persze azért, hogy újból isteni lehessen az ember és már földi életében dicsérője és magasztalója legyen, **szóval és étellel**, az égi Atyának.

2. De mindez azt súgja nekünk, hogy a: megváltás után szeretettel vár az égbe.

Isten teremtményei, emberfiai – az „örök élet könyvének” lajstromsorozatai vagyunk. Vágyaink egeket érnek, mert eredetben égiek vagyunk. Sőt, a kegyelem erejével – „isteniek” lettünk.

a) Beírt minket az Isten – a **teremtésünk**kor... Lélekteremtésre gondolj! Isten képei vagyunk! Ezt hangoztatja az Írás: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet lehelétét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7), és ilyenné : „a maga képére, az Isten képére teremtette...” (1Móz. 1,27).

b) Majd szent vérével jegyzett minket – a **megváltás** szent napján. Olvasd csak: „Benne van (vére által) megváltásunk, bűneink bocsánata” (Kol. 1,14).

c) Ha pedig lapozgathatnánk az „örök élet könyvében”, akkor örömmel állapíthatnók meg, hogy a hazatértek közé lajstromoz – a **halálunk** szent pillanata **előtt...** Természetesen úgy értelmezve: amióta „isteni az életünk”, azóta az „örök könyv” lajstromozottjai vagyunk, csak hogy most az örök otthon lakóivá emeltetünk. Erről így tesz ígéretet a Mester: „Atyám házában sok lakóhely van, ha nem úgy volna, megmondtam volna, hiszen azért megyek, hogy helyet készítsek nektek” (Jn 14,2).

Bef.: Utolsó kérdésként összefoglalva kérdezem: mi tehát az Isten és az én viszonyom? Alapja ez a tény: Isten – élő Személy, és én is – élő személy vagyok. A személyek kapcsolatának gyökérzete és mozgató ereje pedig a **Szeretet**. – Így tehát Isten szeretetből indít, Isten szeretetből hívogat és Isten szeretete örökké boldogít. Csak **rezonáljon** és **életté** alakuljon az emberi szeretet!!

*

Ez a beszéd reáépíthető **R. Tagore** hindu bölcselő szavára, aki szerint: „minden síró kisgyermek gagyogása annak jelzése, hogy Isten még mindig szereti az embert, mert **új követet** küldött”.

*

2. beszéd: A küldött ember áhítatos szeretettel néz az égre

(Dogmatikus beszéd: A személyes ember áhítózása)

Bev.: Földön élünk, de lelkünkkel eget kérünk. Szemünk – súrolja a magas „égboltot”, lelkünk pedig áthatja a végesnek látszó korlátokat... Mit tesz az ember?

1. Egekbe tör a lelke.

Az emberi lélek nem passzív, vagy elpihenő szellemi valóság, hanem expanzív törtető és tevékeny életközpont.

a) Kifelé fordulva – a világ felé – **horizontálisan** ismer... Ez igen nagy kincs és érték! Idetartozik a szemlélet, tapasztalat, művészi és tudományos megismerés. Olvasd: „Határt vet az ember a sötétségnek, és felkutatja mindennek a végét, a homály köveit és a halál árnyékát is. Tárnákat nyit idegen nép; leereszkedik oda, hová ember még nem tette lábát, és lebeg távol az emberektől. A kenyértermő földet, tűzzel forgatja fel alul; köveiben zafírt talál és porában arany vagyon” (Jób 28,3-6).

b) Felfelé fordulva – Isten felé – **vertikálisan** emelkedik. Istent akar, aki maga a Végtelen. Ezért énekli a Zsoltáros: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). Miért? Mert **szellemi** voltunk az **örök Szellem** kapcsolatát keresi.

2. És egek Uránál pihen meg a lelke.

A törtétesek lényeges jegye, hogy célok elérését szorgalmazzák. A szellem útja is célok felé szalad. A földön az ismeret, az igazság, a szépség, a jóság, a cél, az élet teljességében a teljes **Élet**, az Isten a cél. „... Valamennyit, ki nevemet segítségül hívja, kit dicsőségemre teremtettem, alkottam és készítettem” (Iz. 43,7). – Miért csak Benne nyugszik meg az ember?

a) Mert Ő – a teljesség. Minden rész – a teljességben érthető meg,

b) Mert Ő – a boldogító Élet. Az igazi boldogság nem lehet más, mint a Teljesség. Az egész igazság ez: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28).

Bef.: Bár életünk első prelúdium szakasza a földre szorít, mégis még itt is a teljes Élet felé fordul tekintetünk. Ide vágyunk! El nem feledvén: „És lám, ma szolgaságban vagyunk mi magunk és a föld

is, melyet azért adott atyáinknak, hogy élvezzék gyümölcsét és javait; ezen a földön ma szolgák vagyunk. Terményei a királyok részére gyűlnek, akiket bűneink miatt helyeztél fölénk és akik kedvük szerint rendelkeznek testünkkel és jószágunkkal, úgy hogy igen nagy nyomorúságban vagyunk” (2Ezd. 9,36-37).

3. beszéd: És ha bűnös a lelke?

(Erkölcsi beszéd: A bűnös útja)

Bev.: De elemi kérdés: mit tehetünk, ha bűnök súlya köt a földhöz? A felelet ez: akkor is a szerető Atya felé fordul az ember. Mesterünk megtanított arra, hogy mit tegyen ilyenkor az ember.

1. Terhekkal emelkedik égi Atyjához.

De az ilyen emelkedés nehéz és majdnem lehetetlen. Mint mond a Mester?

a) Törődötten roskadj a földre – bűneid súlya alatt. Erre buzdít a Mester útját előkészítő próféta: „Minden hegyet és halmot hordjanak le, ami egyenetlen, legyen egyenessé, ami göröngyös, legyen sima úttá, s meglátja majd minden ember az Isten üdvösségét” (Lk 3,5-6). Ezt hirdeti a Mester maga: „De azt mondom nektek: Ha meg nem tértek, éppen úgy elvesztek mindnyájan” (Lk 13,3).

b) Az ártatlan Bárány áldozata **itt fogja** bűneidet. Törli a bűn terhét. „Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze; a mi békességünkért van rajta a fenyíték, s az ő kék foltjai által gyógyultunk meg” (Iz. 53,5). „Ő veszi el a világ bűnét!” (Jn 1,30). És megemeli életedet – az Isten világába. Abba, amelyben így gondolkodik az ember: „Hiszen Isten maga műveli bennetek jóakarata szerint a szándékot meg a végrehajtást is. Zúgolódás és okoskodás nélkül tegyetek meg mindent...” (Fil. 2,13-14).

2. Tisztultan jön vissza földi otthonába.

Mi lesz az emelkedési vágy eredménye?

a) Isten bűnbocsánatot ad. Hallod a Mester szavát: „Bocsánatot nyerne bűneid” (Mt 9,5). Tiszta és könnyű lesz a lelked.

b) És Isten új életlehetőséget biztosít. Ezt így jellemzi a Mester: „Isten nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ” (Jn 3,17). Ennek pedig útja: „Ami testből születik, az test, de ami lélekből születik, az lélek. Ne csodálkozzál, hogy azt mondtam neked: Újra kell születnetek” (Jn 3,6-7). Emelkedett és isteni lehet újabb életed. Ezt mutatják – a megtért „nagyok” életemelkedésükkel – „ad astra”... De a „kisemberek”, önnön- magunk életfordulása is arra utal.

Bef.: A bűnös imája is az égbe érhet, ha bánkódó a lelke, mikor egekbe kopogtat.

4. beszéd: És mindez miért?

(Dogmatikus beszéd: A jóságos Atya)

Bev.: Miért van az, hogy egekbe érhet minden ember? Nagyon egyszerű a gondolat: Isten indít, tehát Isten hazasegít. – De hogyan megy ez végbe?

1. Földi zarándok a „föld embere”.

Mindenkit indít az Isten? Igen! Csak az a kérdés: egyforma ütemmel jár-e az ember?

a) Az igazak útját?... Ez szűk, de egyenes. Fény a célpont, világos a lélek szentélye. „De milyen szűk a kapu és milyen keskeny az út, mely az életre visz, – bizony kevesen találják meg azt” (Mt 7,14). Járását ajánlja is a Mester.

b) A küszködők útját?... Elég széles az út, de harcmező a terület. Kísértések kísérik... elesések nehezítik... Ez a közös út, de érdemszerző a Mester szerint: „Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét mindennap és kövessen engem” (Lk 9,23).

c) A bűnösök útját?... Ez az igazán széles út... Sokan járnak! **Földi öröme**k kísérik, de **lelkifurdalások** és **szomorúságok** terhelik. – Ettől óv a Mester: „A szűk kapun lépjétek be!” (Mt 7,13). – De még így is: minden zarándok azonban – Isten zarándoka.

2. De szeretetben gazdag az „égi Atya”.

Ennek a megállapításnak nem **statikai leszögezés** az értelme. Itt azt akarjuk mondani: minden zarándokhoz leereszkedik az Atya szeretete.

a) Az igaz lelkében lakozik az Úr. Olvasd csak: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20).

b) A küszködőhöz odasimul a jó Pásztor. Olvasd csak: „Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét

adja a juhokért” (Jn 10,11).

c) A bűnös lelkébe vérét hullatja és mosogatja az isteni Bárány. Olvasd csak: „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14). Méltán éneklí a Zsoltáros: „Táplálná őket a búza zsírjával, és jóllakatná mézzel a kösziklából” (Zsolt. 80,17).

Bef.: Miért törhet mindenki Isten felé? Mert szeretettel indítja és hívja az égi Atya. – De minket jobban érdekel az a kérdés: és hazaér-e a sok zarándok?... Csak az a felelet: hisszük, hogy a hazasegítésben is győzedelmes – az áldozatos Krisztus Király.

*

b) alcsoport: A történelemben jelentkező isteni szeretetről

Itt Kosztolányi István igen nemes gondolatait ajánlom figyelembel!

Gondolatscsoport – az Ószövetség szemszögéből

1. beszéd: Micsoda az ember?

(Dogmatikus beszéd: Az ember értéke)

Bev.: Vessük fel a kérdést: kicsoda, micsoda az ember, ha szeretettel gondol reá az Isten? – Olvasuk csak Kosztolányi István művét: „**Így szerette az embert az Isten!**” – Kicsoda tehát a szeretett ember?

1. Isten teremtménye...

a) Minden lény teremtmény.

b) De az ember kivételes és magasabb szintájú „építmény”.

2. Isten életképe...

a) Alakításban. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet lehelét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

b) Megváltott kibontakozásban. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

Bef.: Végsőkben újból kérdezem: kicsoda az ember? Felelet: az Istenatya szeretetének élő jelentkezése.

2. beszéd: Hogyan jelentkezik az Ószövetség szerető Istene?

Bev.: Vessük fel a kérdést, hogyan szól az emberhez az Isten?

1. Elhivatásunk jelzésében.

a) Ez isteni adományunk. „És megáldá őket az Isten, és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet...” (1Móz. 1,28).

b) Ez örök élettörtetésünk. „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

2. Megváltó ígérésben.

a) A szerető Isten szava így cseng: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

b) A próféták egymásutánja ezt a jövőt hirdeti: „Örvend majd akkor a pusztaság s a járatlan vidék, ujjong majd a sivatag, és virul, mint a liliom... Akkor majd megnyílik a vakok szeme, s a süketek füle nyitva leszen; ugrándozik majd a sánta, mint a szarvas, és megoldódik a némák nyelve. Bizony, vizek fakadnak majd a pusztaságban, és patakok a sivatagban... Nem lesz ott oroszlán, ragadozó állat nem jár rajta, és nem is lesz ott található; hanem a megszabadultak fognak rajta jární” (Iz. 35,1; 5-6 és 9).

3. Megváltó előkészítésben.

a) Ezt végzik **tárgyilag** – a próféták. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

b) Ezt végzik **alanyilag** – az elhivatottak. Imáik így szólnak: „Harmatozzatok, egek, onnan fölül-

ről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45.8). Feladatuk így rajzolódik le: „Készítsetek utat a pusztában az Úrnak, csináljatok egyenes ösvényeket a sivatagban Istenünknek. Minden völgy emelkedjék fel, minden hegy és halom süllyedjen alá; legyen egyenessé, ami egyenetlen, és sima úttá, ami göröngyös; és megnyilvánul majd az Úr dicsősége, és meglátja azt minden test egyaránt. Bizony, az Úr szája mondotta ezt” (Iz. 40,3-5).

Bef.: Foglaljuk össze mondván: állandó az Isten szava, csak figyelő legyen az ember a hangra.

3. beszéd: Hogyan jelentkezik az ószövetségi ember életében a szerető Isten?

Bev.: Egyenként nézzük és értékeljük az ószövetségi embert. Kérdezzük csak: hogyan emelte őt a szerető Isten?

1. Hivatást ad egyeseknek.

a) Mindenkit önélete urává és az embertestvérek szolgájává tett. Olvasd csak: „Ne állj bosszút s ne emlékezzél meg polgártársaid igazságtalanságáról: szeres felebarátodat, mint tenmagadat – én vagyok az Úr!” (3Móz. 19,18).

b) Mindenkit Magához vonz. „Mily kellemesek a te hajlékaid, seregeknek Ura! Sóvárogva vágyakozik lelkem az Úr udvaraiba. Ujjongva eped szívem és testem az élő Isten után” (Zsolt. 83,2-3).

2. Bocsánatot ad minden megtérőnek.

a) Gondolj Dávidra... „Mondá akkor Dávid Nátánnak: Vétkeztem az Úr ellen! Mondá erre Nátán Dávidnak: Az Úr meg is bocsátotta bűnödét: nem lakolsz halállal; mindazonáltal, mivel e dolog által alkalmat adott az Úr ellenségeinek a káromlásra, fiad, ki született néked, meghal” (2Kir. 12,13-14).

b) Gondolj Jeremiás siratottjaira... „Segítségül hívom nevedet, Uram, a verem mélyéről. Halld meg szavamat, ne fordítsd el füledet zokogásomtól és kiáltásomtól” (Jer. 3,55-56).

3. Örök kaput nyit az Őt keresőknek.

Erről zeng a Zsoltáros: „Ekkor ő parancsot adott fenn a fellegeknek, és megnyitotta a mennyek ajtait” (Zsolt. 77,23).

a) Kánaán földje – az örök élet előképe. Ezt is adja. „Majd mondá néki az Úr: Ez az a föld, amely felől megesküdtem Ábrahámnak, Izáknak és Jákobnak, mondván: Ivadéknak adom” (5Móz. 34,4/).

b) Az Úr háza – az élet otthona. Ezt biztosítja. Ezt jelenti ez a kifejezés: „Ábrahám kebele”, mert innét jutott a **megváltott ember** – Isten országába.

Bef.: Mondjuk ki: így szerette az **egyes** embert az Isten.

4. beszéd: De hogyan szól az Isten az Ószövetségben?

(Dogmatikus beszéd: A tettek szeretete)

Bev.: Kérdezzük, milyen **tettek**en át mutatkozott az Isten szeretete?

1. **Teremtő szeretetben.** Ez **tárgyi** jelentkezés. Ne felejtsd: „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31). „Dörgött az Úr az égből, hallatta hangját a Fölséges. És hullott a jégeső és az izzó parázs... Láthatóvá lettek a vizek forrásai, feltárultak a földkerekség alapjai korholó szavadtól, Uram...” (Zsolt. 17,14 és 16).

2. Próféta küldésben.

Ne felejtsd: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

3. És áldva büntető és büntetve áldó cselekedettel.

Ne felejtsd: Jákob fiainak, majd a fogsággal sújtott népnek történetét! A tény ez: „Isten, mikor néped élén kivonultál, mikor a sivatagon áthaladtál, megremegett a föld, csepegtek az egek, a Sinai Isteneének színe előtt” (Zsolt. 67,8-9).

Bef.: Vonjuk össze a tételt így: szerető Jósággal és fenyítő Ítélettel szólt az Úr!

5. beszéd: Végül is mit ad az Isten?

(Dogmatikus beszéd: Az adakozó Isten)

Bev.: Kérdezzük, mit vett tehát **alanyilag** az Ószövetség embere az egek Urától?

1. A lélek szeretetét.

a) Szerethette a földet. Különösen – Kánaán földjét.

b) De szeretnie kellett az eget. Ennek tartalmát így jellemzi az Írás: „Be jó, be kegyes a szellemed, Uram, mindenekben!” (Bölcs. 12,1).

2. Az örök élet áhítóságát.

a) Húzta magához a föld... Ez a munka és megélhetés kötelessége.

b) De ragadta az ég. Mégpedig így: „Ha leheleted reájuk bocsátod, ismét életre kelnek, és megújítod a föld színét” (Zsolt. 103,30). Ennek eredménye: „Közétek helyezem hajlékomat s nem vet meg titeket lelkem. Közöttetek járok s Istenetek leszek s ti az én népem lesztek” (3Móz. 26,11-12).

3. Végül az örök Istenatya örök dicsőségében való részesedést.

a) Magad – dicsőítő leszesz: az ember **lényével** – Isten dicsérete.

b) De magad – a dicsőség boldog részese leszesz: az ember boldogsága – Isten birtoklása. „...Istenetek leszek s ti az én népem lesztek” (3Móz. 26,12).

Bef.: Mondjuk boldogan: a föld lakójának az eget vágyakozását adta az égi Atya.

*

Gondolatsorozat – az Újszövetség szemszögéből

1. beszéd: Micsoda az ember?

(Dogmatikus beszéd: Ember – a Megváltó szemszögéből)

Bev.: Vessük fel a kérdést: kinek tartja és milyennek látja a Mester az embert? – Kicsoda tehát az ember – az égi Mester szemében?

1. Isten szeretettje.

a) Olvasd csak: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16). Olyan valaki, Aki végtelen Szeretetre méltó.

b) Olvasd csak: „Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, üdvözlül, ki-bejár és legelőre talál” (Jn 10,9). Olyan valaki, aki az égi Atya „embernyájaként” haza kívánczik.

2. „Isten fia”.

a) Az apostol így biztat: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12).

b) A Mester így imádkoztat: „Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy, szenteltesd meg a te neved...” (Mt 6,9). És ez érvényes földön és égben.

3. Mennyország örököse.

Mindörökké, végnélküli életben...

a) Az apostol ezt mondja: „Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,17).

b) A Mester pedig így hívogat: „Jöjjetek Atyám áldottai!” (Mt 25,34).

Bef.: Emeljük ki: Isten képe, Isten fia vagyok, tehát végnélküli életet hordozok.

2. beszéd: Hogyan jelentkezik az Újszövetségben a szerető Isten?

(Dogmatikus beszéd: Az Isten jelentkezése)

Bev.: Emeljük ki, hogy jelentkezik az Isten **művein át**, de jelentkezik **személyes Szeretetésén** keresztül. – Hogyan?

1. „Az Ige testté lett...” (Jn 1,14). Ennek a szeretetnek mozzanatai:

a) Az isteni ígéret: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közéd, ivadékod és ivadéka közéd: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

b) Az angyali üdvözlés: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)...” (Lk 1,28).

c) A betlehemi Kisdéd. „... megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7).

2. És az Ige szeretetáldozattá lett...

a) Erre céloz a próféta: „Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze; a mi békességünkért van rajta a fenyíték, s az ő kék foltjai által gyógyultunk meg” (Iz. 53,5).

b) Erről beszél az apostol: „Benne van (vére által) megváltásunk, bűneink bocsánata” (Kol. 1,14).

„Egyetlen áldozatával örökre tökéletessé tette a megszentelteket” (Zsid. 10,14).

c) Ennek teljesülését jelenti a Kereszt Áldozata: „...így szólt: „Beteljesedett!” Aztán lehajtotta fejét és kilehelte a lelkét” (Jn 19,30).

Bef.: Emeljük ki: az önkiüresítő Szeretet alakjában jelentkezik, hogy a lélek isteniesítésének ajándékát hozza az embereknek!

3. beszéd: Hogyan jelentkezik az Újszövetség egyes emberének életében a szerető Isten?

(Erkölcsi beszéd: Az Úr jelentkezése)

Bev.: Ismertessük ezt az idézetet: „Annak kinyit az ör és a juhok megismerik hangját. Nevükön szólítja juhait és kivezeti őket. Miután kieresztette saját (juhait), megindul előttük, és a juhok követik őt, mert ismerik hangját” (Jn 10,3-4). Mégpedig azért, hogy felfigyelhessünk arra: mikor hív a Mester? – Tárgyalásunk magyarázza a Mester lélektani megjelenését.

1. Feltárja – az örök élet függönyét.

Ez az első mozzanat.

a) Az Evangélium szerint: „Az igaz világosság, mely minden embert megvilágosít, a világba jött” (Jn 1,9).

b) Az Evangélium szerint: „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

2. És odasegíti – az élet zarándokát.

a) Bűnöst is. Létfeltétel – az újjászületés! Jól jegyezd meg a Mester szavát: „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik újra vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) Tisztult lelket is. Itt feltétel – a hit és az élethűség. Legyen gyökered a hit. „Miután tehát a hit által megigazultunk, éljünk békében az Istennel Urunk Krisztus által. Átala, a hit segítségével, utunk nyílt a kegyelemhez, amelyben élünk és dicsekszünk is Isten (fiai) dicsőségének reménységével” (Róm. 5,1-2). Majd kövesd a Mester tanítását: „Aki állhatatos marad mindvégig, az üdvözül” (Mt 24,13). „Isten úgy bánik veletek, mint fiaival” (Zsid. 12,7).

Bef.: Utaljunk arra, hogy ennek nyomán ezt a kegyet is vesszük: „Rájuk tették tehát kezüket, s azok megkapták a Szentlelket” (Ap.Csel.8,17).

4. beszéd: Hogyan jelentkezik az Újszövetség sodródásában a Mester?

(Dogmatikus beszéd: A mindig jelentkező Mester)

Bev.: Élő Egyházat alapít a Mester. Ennek Ő a Feje. Tehát Ő él az Egyházban.

1. Ő az Egyház – igazi Feje.

Róla olvassuk: „...az egész Egyház fejévé tette őt” (Ef. 1,22).

2. A látható fej – az Ő helyettese.

Ő intézkedése: „Neked adom a mennyország kulcsait. Amit megkötsz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön, a mennyben is föloldott lesz” (Mt 16,19).

3. Az állandóan ömlesztett igazság az Ő igazsága.

Ő mondja: „Menjetek, tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19). Ő erősíti: „Nagy győtrelem lesz e földön és az ítélet haragja a népen” (Lk 21,23).

Bef.: Állapítsuk meg a királyi Mesterről: láthatatlan Fejünk, de látható fej és hallható ige útján – örök Kormányzónk.

5. beszéd: Végül is mit ad Krisztus Urunk?

(Erkölcsi beszéd: Krisztus ajándékai)

Bev.: Kérdezzük, hogy egységes összefogásban hogyan zárhatók egybe Krisztus lélekajándékai?

1. Szent látást ad – a sötétségből indulónak.

Ezért mondja Róla az apostol: „Az igazi világosság, mely minden embert megvilágosít...” (Jn 1,9).

2. Isteni szeretetet ad – a föld zarándokának.

Égi hivatással teljesíti: „Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön: mennyire szeretném, ha már föllobbanna!” (Lk 12,49). Valóságban így cselekszik: „Példát adtam nektek: Amit én tettem veletek, ti is úgy tegyetek” (Jn 13,15).

3. És Isten fiává nemesedést biztosít a hittel járónak.

Gyökéretien ez az igazság: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12). – Kibontakozásban ez a valóság: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,16-17).

Bef.: Így fogjuk egybe az egészet: ez pedig földön kezdődik és végnélküli vonalon érvényesülő **isteni élet**.

*

c) alcsoport: A szeretet ajándékaival halmozott emberi élet

1. beszéd: Természetlények vagyunk?

(Dogmatikus beszéd: Értékünk?)

Bev.: Vezessük be hallgatóinkat a **természetlények** világába (csillagok, növények, állatok...) és kérdezzük: ezek egyike-e az ember?

1. Látszólag a föld termékei vagyunk.

a) Föld a testünk. Ezt hirdeti az Írás: „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre, amelyből vétettél, – mert por vagy és vissza kell térned a porba” (1Móz. 3,19).

b) Föld a kenyere. Ezért könyörög a pátriárka: „Adjon néked az Isten az ég harmatából s a föld kövérségéből bőséget a gabonából s borból” (1Móz. 27,28).

c) Föld az életterünk. „A menny az Úr mennyországa, de a földet az emberek fiainak adta” (Zsolt. 113,16).

2. Valóban az ég küldöttjeivé lettünk.

a) Indulunk. „És megáldá őket az Isten és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet...” (1Móz. 2,28).

b) Élünk. „Táplálja őt az élet és értelem kenyérével, s itatja az üdvös bölcsesség vizével” (Sir. 15,3). „És mannat hullatott nekik eledelül, és mennyei kenyeret adott nekik. Angyalok kenyere ette az ember, eledelt küldött nekik bőséggel” (Zsolt. 77,24-25).

c) Hazatérünk. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Emeljük fel szívünket erre a magaslatra: földön élünk és égbe térünk.

2. beszéd: Isten leheletét hordozók vagyunk?

(Dogmatikus beszéd: Szellemi lélekhordozók vagyunk)

Bev.: Tegyük meg a nagy lépést, „**saltus vitalis**”-t, amely átemelhet a **szellemi lények** közé.

1. Szellemisségünket adta a Teremtő.

a) Képei vagyunk. „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette... a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 1,27 és 2,7).

b) Fiai lehetünk. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

2. Lelkünket tökéletesítette a Megváltó.

a) Áldozattá lett Önmaga. „Benne van (vére által) megváltásunk, bűneink bocsánata” (Kol. 1,14).

b) Újjászületett lett a megváltott. „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

3. Egész lényünket isteniesítette a Szentlélek.

a) Velünk lakik – valóságban. „Az evangélium ugyanis azért hangzott el a holtak előtt is, hogy ha testükben emberi módon ítélet sújtja is őket, Isten kegyéből éljenek a Lélek által” (1Pét. 4,6). „Ha Krisztus nevéért ócsárolnak, boldogok vagytok, mert az isteni Fölség Lelke pihen meg rajtatok” (1Pét. 4,14).

b) Istenivé alakít – életben. „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Diadalmasan állapítsuk meg: **Isten hordozói** vagyunk.

3. beszéd: Isten országának várományosai vagyunk (Dogmatikus beszéd: „Vándornépek” vagyunk)

Bev.: Állapítsuk meg: születésünk: beköszöntés, életünk: tökéletesedés és halálunk: hazatérés. – Hát nem vándorélet-e ez?... A tárgyalás értelmezze a **két főállomást** is.

1. Föld a munkánk területe.

Már ide így küldettünk – egekből!

a) Itt élünk. „Vette tehát az Úr Isten az embert s a Gyönyörűség paradicsomába helyezte, hogy művelje és őrizze meg” (1Móz. 2,15).

b) Itt harcolunk. „Katonasor az ember élete a földön...” (Jób 7,1).

c) Itt tökéletesedünk. Tehetségek – életté lesznek. Olvasd csak: „Egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek ráteremtettsége szerint” (Mt 25,15).

2. Ég a munkánk gyümölcse.

Ennek jelentősége: hazatér a diadalmas vándoreMBER.

a) Oda – „érik be” a lelkünk. A dolgos munka eredménye ez az ítélet: „Jól van, te hűséges, derék szolgál!... mivel kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe” (Mt 25,23).

b) Ott – boldogul az életünk. Erről ír az apostol: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1Kor. 2,9).

c) Ott – dicsőítetik Istenünk. Ennek zsongását előfutamozza a Zsoltáros: „Dicsérje őt az ég és a föld, a tenger és minden, ami bennük nyüzsög” (Zsolt. 68,35). Majd ezt tökéletesíti ez a szöveg: „Távozzatok tőlem, gonoszok, mert Istenemnek parancsait kutatom” (Zsolt. 118,115).

Bef.: Ezt a gondolatot vessük fel: valójában a „vándor ember” életútja ez: **égből indul, földön dolgozik és égbe tér.** Életterülete tehát föld és ég!

4. beszéd: Isten fiai vagyunk (Dogmatikus beszéd: „Istenfiúságunk”)

Bev.: Kérdezzük, hogy mi a mi legnagyobb kincünk: De azt is kutassuk, hogyan birtokolhatjuk ezt a kincset?

1. Teremtőnk – az Isten.

a) Isten adta a lelket. „Meg is teremté az Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet lehelétét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Ez az Istenhez tartozandóság ténye.

b) Isten **lehelte** a lelket. Ez az Istenből **származás** kegye.

2. Így – Atyánk az Isten.

a) Teremtőnk az Isten.

b) **Belőle** élő az ember.

3. Végül is „Istenfia” – az ember.

a) Egy – a szőlőtöke. „Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám a szőlőműves” (Jn 15,1).

b) Sok – a szőlővenyige. Mindnyájan egy-egy hajtás vagyunk.

c) Isten valóságos „fia” – a föld embere. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

Bef.: Boldogság töltse el a lelket, mert végül is ez az igazság: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbenem, és én tibennetek” (Jn 14,20).

5. beszéd: Milyen legyen tehát életünk? (Erkölcsei beszéd: Életünk feladata)

Bev.: Ezt a tételt érintsük: amivé teremtettünk, olyanokká kell lennünk! Szögezzük le a következőket:

1. Istenfia vagyok...

a) Ez – öntudat. De büszkeségre hangoló: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei.” (Róm. 8,16-17).

b) Ez – önmegfeszülés. De tevékenységre buzdító. „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

2. Istenfia maradok.

a) Ez kezdő lendület. Indulása: „Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, az nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) Ez állandó törtetés. Életem dalát a Mester ajkáról veszem: „Atyám szüntelen munkálkodik, ezért én is munkálkodom” (Jn 5,17).

c. Ez tökéletes kibontakozás. „Szeretnék megszabadulni, hogy Krisztussal legyek” (Fil. 1,23)...

Bef.: Szögezzük le: isteni életet akarok élni, mert Isten fiává akar engem tenni az égi Atya.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez font beszédek

Elérkezve a XXIII. vasárnap „kis liturgia”-jához, azzal a megjegyzéssel indulhatunk, hogy a hivatalosan közölt szövegek a XXIV. vasárnap, továbbá az **esetleg idekapcsolandó** vízkereszt utáni III-VI. vasárnapjáig – azonosak. – Ebből azután természetesen következik, hogy – bár az egyes vasárnapok különösebb kiemelt jellegének megfelelően – a közölt beszédvázlatok itt-ott rövidek lesznek, mert az említett vasárnapok beszédteteleiből is választhatók. – Nézzük csak: milyen beszédvázlatokat ajánlhatnók az **ember lelkére felfigyelő Úr** gondolatcsoportjából?

1. (Introitus) beszéd: Mit lát az Isten?

(Dogmatikus beszéd: Az Úr mindentudó)

„Én ugyanis ismerem a terveket, amelyeket elgondoltam rólatok, úgymond az Úr; a jólétre és nem a sanyargatásra irányuló terveket, hogy meghozzam nektek a várva-várt jó véget. Hívjatok engem, menjetek és könyörögjetek hozzám, és én meghallgatlak titeket... meg is találtok engem, úgymond az Úr; és jóra fordítom sorsotokat... és visszatérítlek titeket arról a helyről, ahová számkivetésbe hurcoltak titeket” (Jer. 29,11-12 és 14).

Bev.: Az Isten mindenre gondol, mindent alkot, tehát mindent ismer és valósággá tehet; kérdezhetnők: hogyan függ az ember élete az Istentől? Terveiben látja, teremti, ismeri és ítélettel ítéli. – De milyen rendben lát az Isten?

1. A Jóság lévén – a jóság fényét látja.

Az Isten első és igazi gondolata az Ő lényege: a Szeretet. Ezért zengi a próféta: „Én ugyanis ismerem a terveket, amelyeket elgondoltam rólatok, úgymond az Úr; a jólétre és nem a sanyargatásra irányuló terveket, hogy meghozzam nektek a várva-várt jó véget” (Jer. 29,11). és a Jóság tervezett kiáradása?

a) Az emberi élet békés alakulása.

b) Az emberi lélek örök boldogsága. De figyelj! Nem kemény kézről, hanem boldogító élettartalomról van szó („Non afflictio!”). Így tehát – a szeretetet várhatod az Úrtól.

2. Igazság is lévén – az árnyvetés tudatosságát is megítéli.

De a Szeretet lényeges jegye mellett az Isten – Igazságos is. Így tehát ennek a jegynek is vannak következményei.

a) Gondolatainkat is tudja. „Csalfább a szív mindennél, és kifürkészhetetlen: ki ismerheti meg azt? Én, az Úr azonban kivizsgálom a szívet, és kikutatom a veséket. Aztán megfizetek kinek-kinek az ő útja szerint, és cselekedeteinek gyümölcse szerint” (Jer. 17,9-10).

b) Tetteinket igazsággal leméri. „Az Isten igazságos bíró, hatalmas ő, s türelme hosszú” (Zsolt. 7,12).

c) Végül az Igazság erejével megítéli. Sohase felejtse: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot... Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre, mely az ördögnek és angyalainak készült” (Mt 25,34 és 41). – Így az Isten: **Szeretet**, de igaz **Bíró** is.

Bef.: Milyen tehát az Isten látása? A jót látja, de az erkölcsi rosszat is megítéli.

2. (Introitus) beszéd: Mire tör az égi Atya?

(Dogmatikus beszéd: Az embert megindító Isten)

Bev.: Égi Atyánk gondolata a Jóság és így az emberszemély életét is ezzel akarja gazdagítani. – De kérdezhetnők: megfigyelhető-e a mi életünkben, hogy hogyan akarja megvalósítani mindezt az égi Atya?

1. Kérésre hangolja a lelkedet.

Az élet felfelé tör... A hangszer – alaphangra hangolandó... És az ember? Isten felé irányítandó.

a) Természetünk elesettségében magára a **Támaszra** figyelmeztet. – A gyenge – az **Erőset** keresi. – Íme! Isten irányítása!

b) Bizakodó lélekkel fordulhatunk Hozzá, valóban mellénk áll és segít. Olvasd csak buzdító szavát: „Meg is találtok engem, úgymond az Úr; és jóra fordítom sorsotokat” (Jer. 29,14).

2. **Kegyelemmel telíti igényeidet.** Az egék felé forduló ember azután nemcsak **ígéreteket** hall, hanem **erővételben** részesül.

a) Földi életigényeket elégíti ki először az Isten. Ez természetes kincs. Ez az életfeltétel, amelyet a föld szolgál.

b) Lelki igényeket elégíti ki. Ez kulturális kincs: kultúra, művészet, etika, amely a lelket nemesíti.

c) Szellemi igényeket elégíti ki. Ez végnélküli kincs. Ez a kegyelem, amely az örök életet szolgálja. Földön így: „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). Ebben így: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: De honnét mindez? Már a **gyökérszetben** is Istentől, kiteljesülésben pedig a **Szeretet csodájából**.

3. (Introitus) beszéd: Áldott az Úr teremtménye

Bev.: Az Úr kezének teremtménye – az örök Szeretet kivetítése.

1. Áldott a föld...

2. Még áldottabb a föld ura...

Bef.: Zárjuk így az egészet: áldott otthont adott az Úr és áldott **lakóvá** tett engemet!

4. (Introitus) beszéd: Mikor tartalmaz az emberi élet?

Bev.: Kérdezzük, valójában tudattalan sodródás, vagy isteni gondolat szerinti alakulás-e az élet? – Hogyan értelmezhetjük az élet értékét?

1. Érték az emberi élet, ha igénye az áramló szeretet.

2. Teljes érték az emberi élet, ha végnélküli kincse az örök Szeretet.

a) Az Ószövetség prófétája így beszél: „Aztán pedig kiöntöm lelkemet minden emberre, és prófétaálni fognak fiaitok és leányaitok; álmokat álmodnak véneitek, és látomásokat látnak ifjaitok” (Jóel 2,28).

b) Az Újszövetség Mestere pedig így nyilatkozik: „Itt a mennyből alászállott kenyér... Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él” (Jn 6,58).

Bef.: Hangoljuk reá a híveket: ezt észleled önmagadban, és így valóságos kincs Isten adta életed.

X

1. (Oratio) beszéd: A lélek kötelékei

(Erkölcsei beszéd: Bánkódó önismeret)

Bev.: Milyennek gondolt az Isten, és milyenné lett életem? Ez az **isteni tervek** köteléke, ámde az **egyéni kialakulás** – a saját életem köteléke. – De oldozható-e – saját életkötelékem?

1. Bűnünk kötelékét gyarlóságunk hozta.

Nézzük csak Isten élettörvényeit és magunk élettörténetét.

a) Isten akarata így fogalmazható: „Uram, Uram, te mindenható király! Hatalmad alá tartozik minden, és nincs, aki akaratonak ellenállhatna... Te alkottad az eget, a földet és mindent, amit az ég pereme magába foglal. Te vagy mindennek az Ura, és nincs, aki ellenállhatna fölségednek” (Eszter 13,9 és 10-11). Ez – **isteni kötelék**.

b) Ember élete így jellemezhető: „Gonoszságomat elismerem, és bűnöm előttem van szüntelen.

Egyedül ellened vétkeztem, s ami előtted rossz, azt cselekedtem...” (Zsolt. 50,5-6). Ez – **emberi teherkötelék**.

2. Kötelékeink oldását szereteted adja.

Ámde Isten jósága határtalan.

a) Ezért fordul felé a lélek: „Hints meg engem izsóppal, hogy tiszta legyek, moss meg engem, hogy a hónál fehérebb legyek” (Zsolt. 50,9).

b) És ezért fordul felénk az Isten: „Ha bűneitek olyanok is, mint a skarlát, fehérek lesznek, mint a hó; és ha olyan vörösek is, mint a bíbor, fehérek lesznek, mint a gypjú” (Iz. 1,18).

Bef.: Mi tehát a végső harmónia? A Szeretet leoldja a magam rakta **bűnkötelékeket** és **életté változtatja** – a Maga adta kötelékeket. Boldog vagyok, hogy így is szeret az Isten! Hozzá emelkedik lelkem!

*

1. (Graduale) beszéd: Az Isten felé törő ember útja

(Erkölcsi beszéd: Az Istenhez jutás módja)

„Sanyargatóinktól te mentesz meg minket, és te szégyeníted meg gyűlölőinket” (Zsolt. 43,8). „Mindenkoron az Istenben dicsekszünk, és hálát mindörökké a te nevedben zengünk” (Zsolt. 43,9).

Bev.: Növekedés az élő világ alapüteme. Kicsiből – nagy: ez az élet bontakozása. – De vajon ez az anyagi terület az emberi élet alakulásának módja?

Vajon nem észleljük-e, hogy az ő fejlődése egek felé való emelkedésben jelentkezik? – Hogyan emelkedik tehát?

1. Áhítózó vágygal.

a) Az emberi élet földhöz kötöttségét észleljük. Sőt igen sokszor: bűnös tapadását is szenvedjük.

b) De ebből az anyagi keretből, sőt mélységből („De profundis”) szabadulni akar az ember. Ez indítja – felsóhajtó imádságra „Liberá me Domine!”

2. Könyörgő dallal.

Ámde a sóhajtó, vágyakozó küszködés könyörgő dallá finomul.

a) A Zsoltárossal énekeljük: „Mélységekből kiáltok hozzád, Uram! Uram, hallgasd meg szavam! Legyen füled figyelmes hangos esedezésemre” (Zsolt. 129,1-2).

b) És ugyancsak a Zsoltárossal hálálkodunk: „Mindenkoron az Istenben dicsekszünk, és hálát mindörökké a te nevedben zengünk” (Zsolt. 43,9).

Bef.: Mindez mit mutat? Azt, hogy az Isten felé törő ember **indulása** – az áhító vágyakozás és **haladása** – a dalolva hálálkodásra való előretérés.

2. (Graduale) beszéd: Mire figyel fel az Isten?

(Dogmatikus beszéd: Az Isten ismer)

Bev.: Kissé emberiesen elgondolt fogalmat mondok, ha az Isten „felfigyeléséről” akarok szólni. De az ígéretének tartalmi részére építkezem és így az igazság területére helyezkedem. Jeremiásnál olvasom: „Keressetek és megtaláltok engem!” (Jer. 29,13). „Felfigyel” tehát az Isten. Csak az volna a mostani kérdés: mire csendül vissza az Isten hangja?

1. A szeretet melódiájára.

Jól meg kell jegyezni: Isten a Szeretet, és az ember a szeretetre hangolt személy. Így tehát a következőket mondhatjuk az Istenről:

a) Ő – az alaphang.

b) Benne csendüljön – az emberi hang.

c) Így azután „figyel” az Isten.

2. Az alázkodó „lélektömjén” áldozatára.

De az egekbe törő szeretetdal és szeretetcselekedet akkor lesz legtökéletesebb, ha **áldozatos étellel** fordul a föld embere az ég Ura felé. – Ez az életforma két mozzanatot tár elénk.

a) Hódolatot fejez ki az áldozat. Ez az ember „szava” – Isten felé.

b) Szeretettel fogadja – az ég Ura. Ég válasza – az ember felé. Ennek **valósága** pedig a felénk

áramló isteni kegyelem. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28).

Bef.: Az Úr tehát „figyel” reánk. Csak arra figyeljen az ember, hogy valósággá teremtsen magában ezt az isteni igét: „Mindenkoron az Istenben dicsekszünk, és hálát mindörökké a te nevedben zengünk” (Zsolt. 43,9).

3. (Graduale) beszéd: A bűnösök lélekdala?...

Bev.: Az a kérdés, hogy merre száll?...

1. A törődött lélek – Istent keres.

2. Az Istent kereső – Istent talál.

Bef.: De csakis – a **törődött lélek!** – Így lesz reám vonatkoztatva is igazság: „Mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, megszabadul... és a megszabadultak között lesznek azok, akiket majd meghív az Úr” (Jóel 2,32).

*

1. (Offertorium) beszéd: Szabadítóm

(Erkölcsei beszéd: Megváltóm)

„Mélységekből kiáltok hozzád, Uram! Uram, hallgasd meg szavamat! Legyen füled figyelmes hangos esedezésemre” (Zsolt. 129,1-2).

Bev.: Ha a mai „Felajánlás” szövege a mélységből kiáltó hang, akkor Ahhoz tör ez a sikongás, Akitől szabadulást vár az ember. Ez a hang alapjában a szabadnak teremtett és lehanyaglóan elesettnek hangja... Érdemes kérdezni: milyen terhektől való szabadulás után eseng a könyörgő dala?

1. A bűnök kötelékétől...

Itt a „szabad ember” – eltévelyedésének felismeréséről és a visszatérés kegyéről van szó.

a) Eltévedtem... A mélységek – az én „otthonom” (Zsolt. 129,1-2)...

b) Hazatérésem kegyéért esengek... Végül is igaz: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2).

2. A lélek örök terheitől...

A „szabad ember” eltévelyedése – céltévesztés is. Gyűjtött – életterheket, hordoz – életfelelősséget. Mégpedig – végnélkülien viselendő terheket!

a) **Ezektől** való szabadulást kér: „Moss engem tisztára vétkeimtől, tisztíts meg engem bűneimtől” (Zsolt. 50,4). Ez – negatívum.

b) Sőt ezek levetése után – a végnélküli élet boldogságát esengi: „Jó Mester, mit kell tennem, hogy elnyerjem az örök életet?” (Mk 10,17). Ez – pozitívum.

Bef.: Kihez fordul tehát áldozatunk? Ahhoz az Atyához, Akit **Szabadítónak** vallok és Akitől a bűnnek levételét és az élet boldogságának adományozását kéri az ember.

2. (Offertorium) beszéd: Mélységek sikonganak – magasságok hallanak

(Erkölcsei beszéd: Az Úr hallja a szavamat)

Bev.: A hegláncok szakadécai nagy mélységek, de az Isten és bűnös ember lélektávolsága – végtelennek mondható, és mégis **feljut** a bántódó lélek hangja Isten elé, ha imádságos Zsoltárra születik a lélek szentélyében. – De hogyan zeng az imádságos Zsoltár az ég Ura előtt?

1. „Mélységekből kiáltok hozzád, Uram! (Zsolt. 129,1) Ez a dalnak első üteme. – És miért értékes az Isten előtt?

a) Mert a hit a gyökérezete.

b) Mert a remény a lendülete.

Isten pedig minden **lelki rezdülésre** szeretettel felel.

2. „Uram, hallgasd meg szavamat!” (Zsolt. 129,2).

Ez a dalnak második üteme. – És mi ennek **belső** lélekértéke?

a) Bizakodással nézek az égre. „Állandóan az Úrra tekint szemem, mert ő húzza ki lábamat a tör-

ből” (Zsolt. 24,15).

b) Szeretettel várom az Eget. „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45,8).

Mind a két mozzanat – szellemi jelentkezés. A szellem, az „isteni részem”, a lelkem kopogtat az ég Uránál... Lehetséges-e, hogy meg ne hallgatna – a Szeretet szelleme, az Isten?...

Bef.: Végül is mi ez? Az **elesett ember hangja** az egész, de áldással felel reá az ég Ura Istene, a **mi Atyánk**.

3. (Offertorium) beszéd: Meghallgatott az Úr

Bev.: A Wagner féle „zarándokdal” akkordba fűzött gondolatai ismertethetők (Tannhäuser). – A tárgyalás felelni akar erre a kérdésre: miképpen hallgatott meg az Úr?

1. Bűneim bocsánatát adta.

Érzem ezt a kegyet: „Ismét irgalmaz Ő majd nekünk; leveszi rólunk gonoszságainkat, s a tenger mélyére veti minden bűnünket” (Mik. 7,19).

2. Lélekhárfám dicsőítő dalra hangolta.

Becsatlakoztat ebbe az isteni karba: „Dicsérjétek őt, angyalai mind, dicsérjétek őt, seregei mind! Dicsérjétek őt, nap és hold, dicsérjétek őt mind, ragyogó csillagok!... Föld királyai és mind a népek, fejedelmek és mind, bírái a földnek, ifjak és szüzek, vének és gyermekek: dicsérjétek az úr nevét” (Zsolt. 148,2-3 és 11-12).

Bef.: Gondolj Beethoven isteni himnuszára: „Dicsőit Téged...!”

*

1. (Secreta) beszéd: Érdemtelenek adománya

(Dogmatikus beszéd: Gratia gratis data)

Bev.: Mivel érdemeltük Isten bőséges adományait? Megváltást? Megszentelést? **Egyéni** megtisztulásonkat?...

1. Isten ingyenes kegyelméből.

Ez az első.

a) Kérve kérhet az ember. „Kérjétek és adnak nektek...” (Mt 7,7).

b) De **ingyen**, a szeretetből kap az ember. „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24).

2. Krisztus áldozatos keresztyéből.

Ez a második.

a) Élő Áldozat – az Úr Egyszülöttje. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Elfogadott Engesztelés – az élő Áldozat. „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódotokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

Bef.: De ezzel minden meg is történt? **Tárgyilag** és Isten részéről – igen. De emberé az **alanyi feladat**, hogy lélekmunkával dolgozza fel az ingyenes kegyelmet. „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

*

1. (Communio) beszéd: Ígér az Isten

(Erkölcsei beszéd: A bizakodó ember)

„Mondom ezért nektek, bármit kértetek imádságban, higgyétek, hogy megkapjátok és úgy is lesz” (Mk 11,24).

Bev.: Isten felé fordul az ember, mert egész lénye Isten függvénye. De ez a függés nemcsak lény-tani, hanem **fejlődésben** is állandóan érvényesülő.

Azért van az, hogy **állandóan** reáutalt az ember. – De kérdezzük csak: mire hangol az Isten, hogy Hozzá fusson az ember?

1. Atyának hirdeti Önmagát.

Isten a Teremtő és Úr, de Isten – a Jóság és az Atya.

a) Ezt kinyilatkoztatja az Úr: „Ti tehát így imádkozzatok: Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy...” (Mt 6,9).

b) Ezt szeretetadományokkal való betöltéssel ígéri a Mester: „... bármit kértek imádságban, higgyétek, hogy megkapjátok és úgy is lesz” (Mk 11,24).

2. Hogy fiaként gazdagítsa a föld zarándokát. Ez a gazdagítási ígéret több ponton teljesül. – Jól jegyezd meg az Úr szavát: „Kérjétek és adnak nektek, keressetek és találtok, zörgessetek és ajtót nyitnak” (Mt 7,7).

a) Földi kéréseinket kielégíti.

b) Szellemi könyörgéseinket kegyelemmel teljesíti. „Elég neked az én kegyelemem, mert az erő gyöngeségedben lesz teljessé” (2 Kor. 12,9).

c) Vég nélküli életigényünket – örök otthonnal boldogítja. Olvasd csak: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

Bef.: És végül mi ennek a kapcsolatnak tárgyi alapja? A személyiség fensége, amely az isteni kegyelemmel gazdagodva – isteni személy.

2. (Communio) beszéd: Hittel átítatva kell kérnetek

(Erkölcsei beszéd: A kérés éltető jegye)

Bev.: Minden kérés az erőshöz, a birtoklóhoz fordulás, de az emberi **imádságos kérés** – az Atya elé való alázkodás. Sőt azt is mondhatnám: Atya elé való **emelkedés**. – De kérdezhetnők: milyen lélekkel kell mennem égi Atyám elé?

1. Bízatok az égi Atyában.

Ez a meginduló lelki beállítottság. Ennek lényege:

a) Higgyétek, hogy Erős az Isten. Mindenek Ura és mindenható Atya. „...én, az Úr, a te Istened, erős és féltékeny vagyok s megtorlom az atyák vétkeit azoknak a gyermekeim meg a harmadik és negyedik nemzedékén, akik gyűlölnék engem” (2Móz. 20,5).

b) Bízatok, hogy Szeretet az Isten. „Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet” (1Jn. 4,8). Ez a lélektartalom olyan odafordulás, amely meghallgattatással kecsgetet.

2. Mellettetek áll segítő adományával.

Ez már az égi eredmény vételének észlelése. Valami módon erre az isteni igazságra gondolok: „Mindeneknek szeme benned bízok, Uram, és te idejében megadod ételüket. Megnyitod kezdet, és betöltesz minden éltőt áldásoddal” (Zsolt. 144,15-16). – És ennek részletei?

a) A földi élet küzdelmében segít. Elmondjuk Neki gyengeségeinket és bűneinket, és Ő így vigasztal Dániel szövegében: „Kérünk... meg ne vond tőlünk irgalmadat kedveltedért, Ábrahámért, és szolgálóért, Izsákért, és szentédért, Izraelért, kiknek azt mondtad és ígérted, hogy megsokasítod ivadéukat mint az ég csillagait, és mint a tengerparti fövenyt...” (Dán. 3,34 és 35-36).

b) A lélek diadalára vezet. Életünket olyanná teszi, hogy áll reánk ez a szent szöveg: „Boldogok, kiknek útja szeplőtelen, kik az Úr törvénye szerint járnak!” (Zsolt. 118,1).

c) Az örök élet otthonába juttat. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: „Aztán kiöntöm lelkemet minden emberre, és prófétálni fognak fiaitok és leányaitok; álmodnak véneitek, és látomásokat látnak ifjaitok. Sőt szolgálóimra és szolgálóimra és kiöntöm ama napokban lelkemet” (Jóel 2,28-29). Ezt ígérte az Isten, ezért közelítünk Hozzá. – De hogyan közelítünk tehát Istenhez? **Élő hittel**, bizakodó lélekkel, és így kiárad reánk az atyai Szeretet.

3. (Communio) beszéd: Imádsággal kérjétek!

(Erkölcsei beszéd: Az ima ereje)

Bev.: Száll a felhő az égen, és behatol az ima az égbe! Csak az ember jut erre a szent magaslatra. – De mit ér el?

1. Alázattal indul a földről...

- a) Az ima – a földi ember lélekállata.
- b) Az ima – a földről egekbe törő lélekáhitat.

2. Diadalmasan jut be az égbe...

De eljut-e az Úr színe elé az ember imádsága?

- a) Az örök Szeretet élő kapcsolatban áll az emberszeméllyel.
- b) Az emberszemély gondolata, vágya és hálaéneke a Végtelen Atya élettartalma.

Bef.: De milyen legyen? **Alázatosan bizakodó** és így eredője: **teljesülve gazdagító**.

*

1. (Postcommunio) beszéd: Földi veszélyek – égi segélyek

(Erkölcsi beszéd: A küszködő ember égi segítése)

Bev.: Küszködés és hullámozás az ember élete. – Mi süllyeszti és mi emeli?

1. A földi veszélyek zavarják és mélyre húzzák...

a) Szeresd a földet, mert Isten adta háznak és anyánk. Sőt szeresd, mert átfutó otthonunk és így örök életünk előkészítője.

b) De **túlzásait** kerüld! „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsdá nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak. Ahol a kincsed, ott a szíved is” (Mt 6,20-21).” (Mt 6,19-21).

2. Égi segítségek egek felé emelik és ragadják...

Törtessen az ember az égre! – „Sursum corda!”

a) Legyen erős a hitünk: „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincs változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17).

b) És így egekbe lendül – Isten segítségéből – életünk. Vesszük az élet éltető italát. „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,13-14). És éljük az örök élet boldogságát. „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1 Kor.13,12).

Bef.: De mindez akkor történik, ha lendülni akar az ember! „Kövessétek példámat, testvérek! Figyeljétek azokra, aki úgy élnek, ahogy példámon látjátok” (Fil. 3,17).

* * *

B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumhoz írt beszédek

Az Evangélium szövege így szól: „...egy elöljáró lépett hozzá és lába elé borulva kérte: „(Uram), leányom most halt meg, de jöjj, tedd rá kezedet és életre kel.” Erre Jézus fölkelt és tanítványaival együtt elment vele. Egy asszony pedig, aki tizenkét éve vérzésben szenvedett, hátulról megérintette ruhája szegélyét. Azt gondolta magában: „Ha csak ruháját érintem is, meggyógyulok.” Jézus erre megfordult, ránézett és így szólt: „Bízzál leányom, hited meggyógyított.” Attól az órától fogva egészséges lett az asszony. – Amikor Jézus az elöljáró házába ért és látta a fuvolásokat és a lármás tömeget, rájuk szólt: „Távozzatok! Hiszen nem halt meg a leány, csak alszik.” Azok kinevették. Miután eltávolították a tömeget, bement, megfogta a leány kezét és az életre kelt. Híre járt ennek az egész vidéken” (Mt 9,18-26).

Az Evangélium rövid tartalma: Jairus leányának meggyógyítása és a Mester ruhaszegélyét érintő asszony hite. – Alapvetésben tehát az Istenbe vetett hit, de **bizakodó hit** diadaláról van szó. – Az ünnepek jellegét érintő beszédvázlatokban (A/ rész) az Istenhez emelkedésről és a leereszkedő Isten segítő kegyelméről szoltunk. Most olyan beosztást alkotunk, amely **teljes egészében az Evangélium szövegére** támaszkodik. – Így azután itt az első gondolatkörben a **betegség**, a **szenvedés** és **halál** kérdései jutnak szóhoz. Azután a **feltámadás** kérdései tárgyalhatók. Természetesen: a test feltámadása mellett a lélek, majd a test és lélek végnélküli élete is érinthető volna... Majd a beteg asszony bizakodása nyomán a **bízó hit** kérdései fejtegethetők, azután a **Mester jósága** is előretörő gondolatként kínálkozik... Végezetül néhány **ötletszerű gondolatfoslányt** vetünk fel, amelynek kidolgozása egész eredeti beszédet adhat. Idefűzünk – befejezésül – két **diákexhortációt**. – Lássuk ezeket a szempontokat egyen-

ként – különálló, majd láncokba fűzött beszédvázlatokban.

Különálló beszédek

a) *alcsoport: A betegség, szenvedés, halál kérdései*

Ezeket a Jairus leányának történetével kapcsolatban vetjük fel. Vezető gondolat legyen: Isten mindent küldhet és végül mindent **jóra fordíthat**.

1. beszéd: A szenvedés próba és Isten csodatevésének alkalma (A felsőbb-rendű látás)

Bev.: Felület- és mélységszemlélet az emberi szellem lényeges munkája. **Belső és szentélylátás**, majd események egybefonódó **értékelése** adja azt a szellemi értéket, amely az Isten műveinek értelmezését végzi. – De a szenvedések isteni értékelését is meg kell keresnem, mert ezek is reánehazednek a lelkekre... Hogy világít erre a kérdésre a mai Evangélium? – Jób esete ismétlődik, és a szenvedés látása Jób juttatja eszünkbe...

1. Próbaállást követel az Isten szava.

Minek a próbáját?... Sorban így felelhetünk:

a) Az **állhatatosságnak** próbáját. – Erre biztat az Írás: „Ne félj a rád váró szenvedéstől... Légy hű mindhalálig, s neked adom az élet koronáját” (Jel. 2,10). Az ember ugyanis a Teremtő Isten tervében – kitartóan áll...

b) A **bizakodó léleknek** próbáját. – Hallgassuk a Zsoltáros szavát: „Benned bíztak atyáink, bíztak, és te megszabadítottad őket. Hozzád kiáltottak és megszabadultak, benned bíztak és meg nem szégyenültek” (Zsolt. 21,5-6). Itt is meg kell jegyeznünk: az ember a Teremtő tervében Istenben bizakodó...

c) A **szeretetnek** próbáját. – Erre utal a gyermekét szerető és a Mesterhez húzódó édesapa. És erre szeretettel felel az atyát és gyermekét szerető égi Mester. – De itt is ki kell emelnünk, hogy az ember olyan „Isten képét viselő szellemi óriás”, aki a szeretet áramlásával emelkedik fel égi Atyjához.

2. De a próba győzelméhez az Isten égi kegyelmét kínálja. Isten szemszögéből nézve lehet Isten erejének kiemelten érvényesülő területe is a szenvedő család próbaállása.

a) Lehet tehát **ok** és **hely**, hogy Isten csodakegye jelentkezzen. Hallgass csak a Mestert: „Lázár meghalt, de én örülök miattatok, hogy nem voltam ott, hogy higgyetek. Menjünk most hozzá” (Jn 11,15).

b) Lehet: áldás, hogy Isten **Szeretete iránti szeretetünk** felfakadjon... Nem szabad félni, hogy ez a hiány vagy szenvedés túlzottan nagy teher az ember számára! Minden attól függ ugyanis, hogy mennyi kegyelemmel segít az Isten? – A szeretet tüzeit fellobbantó ember világosan tudja, hogy még a szenvedésben is vele van az Isten. Tehát diadalmasan győzedelmes a lelke. Átjárja az optimizmus ereje, és így biztos az isteni segítség döntő erejében. Olvasd csak a csoda eredményét: „...megfogta a leány kezét és az életre kelt” (Mt 9,25).

Bev.: Mi tehát a mi életünket kísérő szenvedés, és micsoda a szerető Istennek felénk forduló szeretete? – Az élet előretörésének útja küzdelem és szenvedés; az Istennek csodás felénk hajlása a Szeretet tevékeny kiáradása. Ember és Isten szellemi szeretetáramlásban él. Ha tehát az égi Atya felé áramlik a hittel, reménnyel és szeretettel érző ember lelke, akkor a személyes Szeretet jósága árad az ember életébe. Így tehát a lényeg ez: szeretettel küszködik és emelkedik az Istenhez az ember, és személyesen **tevékeny** szeretettel hajlik feléje az Isten.

2. beszéd: A betegség isteni követ (Erkölcsi beszéd: Isten szemével nézve. Első látás)

Bev.: Fejedelmi udvarok és nemzetek követeket küldenek egymáshoz vagy képviselőül, vagy érkezésük előkészületére. – Isten országa is követeket küld az emberekhez. A díszes köntösben könnyű fellelni az Úr küldöttjét, de szegényes gúnyában nehezen ismerünk rá az Úr küldöttjére. – Hogyan ismerhetjük fel Isten követnépét?

1. Jóban könnyen látjuk az Istent.

a) Az Isten – jó. Az Isten – bölcs. Az Isten – szerető Atya. Ha tehát ilyen élet sugárkévéjében élünk és ilyen sugárzású követ kopogtat, akkor boldogan mondjuk: itt az Isten. – Lehet ez testi és lel-

ki...

b) De igen könnyen olyan lesz, hogy eltemet és elömleszt a föld; figyelmünk elterelődik az égiek-ről. Ez már arra vall, hogy a szenvedés elfordítana az Istentől és nem ismernők fel Isten közellétét. Pedig tudni kell: „Mindeneknek szeme benned bíz, Uram, és te idejében megadod életüket. Megnyitod kezedet, és betöltesz minden élet áldásoddal” (Zsolt. 144,15-16).

2. Azért Istenatyánk terve szerint betegségeinkben isteni követet kell találnunk.

Legdrágább égi követünk: a mi Urunk Jézus Krisztus. Ő a példa, mi legyünk a mintázói.

a) Milyen az alakja? Egyszerű arc... tanító Mester.... „Otthonáról” így beszél a Júdeát, Galileát bejáró Mester: „A rókának odúja van, az ég madarainak fészke, de az Emberfiának nincs hová lehajtsa a fejét” (Mt 8,20)... Ő keresztet visel... fájdalmas halált hal.

b) És milyen a parancsa? Parancsa ez: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mt 16,24). – És az Ő alapította Egyház mit tanít? Szt. Pállal felelünk: „A kereszt hirdetése ugyan oktalanság azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Isten ereje” (1Kor. 1,18).

c) Ha azután magunk bajaiban Krisztus követeit szeretjük, akkor már a betegben **Krisztust** kell szeretnünk (Szt. Erzsébet...). És ez azért van, hogy figyelmünk a lelkiekre terelődjék. Mindent, ami földi, levessünk és így mindent, ami égi, megszerezzünk.

Bef.: Szt. Benedek szerint a vendég – Krisztus. A beteg még inkább. A betegség pedig követ. Krisztus útját készít, aki az alázatos és tört ember égi Barátjaként megemelője és égi hazába kísérője.

3. beszéd: Betegségek – lélekbetegségek

(Erkölcsei beszéd: Testi bajok és lelki bajok aránya)

Bev.: Örök kísérőnk a szenvedés és a betegség. Valami módon velejárója a földi életnek. De ez a gyászos kíséret, nehéz árnyék is kettős. Kísérnek testi és követnek lelki bajok.

1. A testi bajok – a földi életet érintik...

A felületes ember csak a testi és földi életet látja. Persze azért, mert ilyen a szeme. – A testi bajait fájlalja, persze, mert ezek fájdalmaikat érzi. A betegségek sötét rémét féli. Persze, mert ezek keményen rontanak rá. Igaza van Jóbnak: „Az asszony szülte, az ember, rövid ideig él és betelik sok nyomorúsággal: mint a virág kinyílik és elhervad, eltűnik, mint az árnyék, és nincsen tartós maradása” (Jób 14,1-2).

a) Mit visznek el az anyagi bajok? Elviszik – a vagyont... Támadják – a jólétet... Pusztítják a testet...

b) És mit hoznak ezek a nehéz vendégek? Hozzák a szegénységet... Hozzák a kórt... Hozzák a halált...

2. A lelki betegségek – az örök életet veszélyeztetik.

A lélek zárt szentély lakója. A test az a ház, ahová helyezte az Isten. Bajai nem egyszerű szemlélettel láthatók, hanem alaposabb megfigyeléssel mérhetők le. Sőt! Így értékelve – **értékesíthetők** (Lásd: Jairus leányának halála hány ember feltámadásának oka!).

a) Mik ezek? Belső szenvedélyek... Támadó ösztönösségek...

b) És mik az eredmények? Erkölcsi összeomlások... De ezeket nem látja, legfeljebb egyes szomorú jelből **következtetheti** az ember. – Végül pedig – élet- pusztulások észlelhetők...

Bef.: És mégis mondható-e, hogy az anyagi bajok a lélek életének kincstárához tartoznak? Igen! Igen! Miért? – Aldott kíséret a szenvedés, mert a lélekre figyelmezteti az embert és így az örök élet segítőjévé nemesíti a küzdelmet.

4. beszéd: Akik évek óta – lelki betegek...

(Erkölcsei beszéd: Szokványos bűnösök)

Bev.: Itt nem betegségről vagy öröklött bajokról van szó. Olyan lelki betegségekre gondolok, amelyeket maga szerzett vagy erősített magában az ember. Ezekről tudni kell, hogy mint szerzett bajok, felelősséggel viselt terhek: legszörnyűbbek. Ne feledd! Magad szerzed, következményeit magad szenveded! – Hogyan kell megítélnünk ezeket az embertestvéreket? Nézzük a terhek mineműségét.

1. A szokásból eredezett bűnös készség.

Az emberről igen gyakran mondják, hogy a szokás rabjai.

a) De ki az oka ilyen rabságának? Kis és egymásután végzett cselekvések okozzák a **szokást**. Tehát magad!... Ne told a környezetre, a barátira, a rossz példára, a csábítóra. Ezek **segítők**, de **te vagy – a döntő!**

b) Majd kérdezd: hogy hat későbbi életedre a **szerzett hajlam**? Gyengül az akarat, és erősödik a hajlam. Az Írás azt mondja: „Fuss a bűntől, mint a kígyó színétől, mert ha közel mégy hozzá, hatalmába kerít. Foga mint az oroszlán foga, megöli az emberek lelkét” (Sir. 21,2-3). De erősen kiemeli: hatalmába kerít!...

2. A beteges kényszerig erősödő bűnös szokás.

Rövid megállapítás ez: a kicsiségeken indulás – súlyos mélypontig vihet.

a) A bocsánatos bűn ugyan **maga** nem lesz Istentől elszakító, de **gyengíti a kegyelem bőségét, la- zítja** az akarat erejét és így előkészíthet a súlyos bűnre. „Én csakis azt találtam, hogy Isten az embert igaznak alkotta, de az beleártotta magát mindenféle mesterkedésbe” (Préd. 7,30).

b) A súlyos bűn, már **kegyelmi állapottól foszt** és így a bűnös életnek melegágyát készíti. A bűnös, súlyos bűnös szokás pedig erkölcsi érzéketlenséget teremt (példák!).

Bef.: Amit szeretünk, annak igényesei és hordozói vagyunk. Aki a bűnt szereti meg és a bűnös szokás hordozója, az ne csodálkozzék, hogy az **örök halál** áldozata.

5. beszéd: Merre vihet a lélekhalál keserves útja?

(Erkölcsei beszéd: A züllés útjai)

Bev.: Az ember életútja tulajdonképp a fejlődő életmenet. **Belső** kialakulás a feladat, és egy-egy **életnívó elérése** új lendületre indító életállomás... Van felemelkedő út és van lelanyhuló összeomlás. Ezen az utóbbin két típust mutató záródozok tapos.

1. Az első az átfutó és fel-fellépő bűnök habzsolója.

a) Ilyen ember: a közömbös vagy langyos ember.

b) Ilyen: a bukdácsoló lélek.

c) Ilyen: gyakran az ösztön szolgálatára hajló ember. – Pedig jól tudja: „Aki bűnt követ el, az ördögötől van, mert az ördög kezdettől fogva bűnös” (1Jn. 3,8).

2. A második a züllés fertőjébe taszítottak kárhóztottja. Ez a szerencsétlen testvér **teljesen** életutat vesztett szerencsétlen.

a) Milyen út tárul előttünk? Az **Úr útja** – a földi és örök boldogságba. „Bizony, egyenesek az Úr útjai, s az igazak biztosan járnak azokon, de a gonoszok elesnek rajtuk” (Oz. 14,10). – „De milyen keskeny az út, mely az életre visz, – bizony kevesen találják meg azt” (Mt 7,14). „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12). – A **bűn útja** pedig – az erkölcsi süllyedésbe vezet. Ez is feltáruzó, de erkölcsi fertőbe taszító.

b) És felelünk-e azért, hogy milyen utat választottunk? Igen! Igen! Mégpedig így: először a készséges reálépés miatt. Másodszor a következetes járása miatt. Végül harmadszor a szakadékba zuhanás szörnyűségéért.

Bef.: Ember életútja – a fejlődés útja. Lelki beérés, vagy esetleg elkallódás. – A lelki érésért imádkozunk!

6. beszéd: A halottas ház

(Erkölcsei beszéd: A halottak közelsége)

Bev.: Minden családban be-bekopogtat a halál. Azért nem idegen a mi lelkünkötől Jairus lelke, akit összetört leányának elköltözése. – De mit kell hoznia a szomorú családba az Isten küldötte halálkövetnek?

1. A földi kapcsolatok túlzott felértékelését.

Mi ugyanis igen gyakran így látunk:

a) Ó, az eltávozott volt mindenünk... Támaszunk, szeretetünk és boldogságunk (apa, anya, gyermek stb.).

b) Nélküle üres az életünk.

c) Sőt „eltemetésével” eltűnt a boldogságunk.

2. Pedig hoznia kellene a szellemi kapcsolatok örök érvényét.

Ez is vele van, csak nem látjuk első pillanatra. – De hogyan láthatjuk?

- a) A földi szálak szakításában.
- b) A szeretet szálai örök igénylésében. Velük akar élni a lelkünk.
- c) Hozzájuk akar térni életünk.
- d) Így feltámadott, tiszta étellel akarjuk közelíteni – titokzatos életüket. Lám! Nemde kincs, lélek-kincs-hozás a halottas ház „vendégének” belépése.

Bef.: Zárószónak idézzük Jairus lelkét. Fájdalom a bekopogtatott „vendég”, Mesterre figyelmeztető a „kopogtató vendég” intése, **életre fakasztó** a Mester közeledése, és így **lelki életre hangoló** az Úr szeretete... És ha ez a mi **lelkünk feltámasztását** hozza, akkor nem kell-e örvendeznünk?...

7. beszéd: Halál-e a halál?

(Erkölcsei beszéd: A földi halál erkölcsi mérlegelése)

Bev.: A halál alakját a csontváz rémes képével rajzoljuk. Lényeges jelzése ez annak a ténynek, hogy szétesést és elmúlást hoz számunkra a halál. Innét van az, hogy remeg tőle az ember. – De **ez-e**, vagy **csak ez-e** a halál értelme?

1. Tényleg a földi élet vége...

Az igaz, hogy a halál véget jelent. Születés, élet, halál szent emberállomások. „Mindnyájan meghalunk s olyanok vagyunk, mint a víz, mely befolyik a földbe s vissza nem tér” (2Kir. 14,14). Ezért mondja a Mester is: „Virraszatok tehát, mert nem tudjátok, mely napon jön el Uratok” (Mt 24,42).

2. De valóban a végzett munka megítélésének kezdete.

Ámde a halál – Krisztus tanítása szerint – ennél több. Mi tehát?

a) Nem úrhagyás, hanem célbafutás. „Az igazak lelkei azonban Isten kezében vannak, a halál kínja nem éri őket. Úgy látszott a balgák szemében, hogy meghaltak, és távozásukat balsorsnak vélték, és végső romlásnak, hogy elmentek tőlünk; ők azonban békeességben vannak! Ha kint szenvedtek is az emberek szemében, reményük halhatatlansággal teljes; kevés fenyítés után nagy javakban van részük, mert Isten próbára tette és magához méltóknak találta őket” (Bölcs. 3,1-5). Az anyaföld elhantolja testünket, de az ég hazavárja lelkünket. – Elhagyása a földnek, de érvényesítése a lelkiéletnek... Határát-lépése a földieknek és égieknek.

b) További megállapítás így szól a halált értelmezendő kérdésre: ítékezés-várás. Mégpedig azért, mert **felelősség** az élet. „Amit az ember vet, azt le is aratja. Aki tehát testébe vet, testéből is arat majd romlást; aki pedig lelkébe vet, lelkéből arat örök életet” (Gal. 6,8). Azt is mondhatnók: jutalom, vagy büntetés vételének kezdete. „Ne fáradjunk bele a jótettbe, mert ha bele nem fáradunk, annakidején aratni is fogunk. Rajta hát! Amíg időnk van, tegyünk jót mindenkivel” (Gal. 6,9-10). Íme: **valóságos célbajutás**.

Bef.: Íme! A halál rémes arca azonnal boldogítóvá simul, ha **teljes fénybe vonja** az isteni Mester. – Ilyen látás után nem idegen és félelmetes „idegen”, hanem a pergő élet isteniesítésére előrebuzdító, majd az égi Ura parancsára hazakisérő isteni Ráfael.

8. beszéd: A mi gyászmenetünk

(Liturgikus beszéd: Milyen a mi szertartásunk?)

Bev.: A temetés mindig gyásznap a család életében. Kidől a családfő... az édesanya... a jó gyermek... Mindig könnyfakasztó úrt hagy maga után. – Ennek előkészítése előtt állott a leányát sirató Jairus is. – De hogyan nézi ezt a gyászos menetet az Egyház? A szertartásai és imádságai mutatják.

1. Gyászos – a keretben.

Fekete színt ölt; ezzel gyászát mutatja. Énekel is lassú ütemmel; ez is gyászt árul el. Szentmiséje is a „Requiem”... Esetleges beszéde is szomorú... Útja is a temető felé vezető. Végpontja pedig – a sír. – Mindez azt mutatja, hogy veszteségről beszél és vigasztalást adó, együttérző szomorúsággal veszi körül a családot és a halottat egyaránt.

2. De diadalmas az Egyház – imádságában.

Ámde imádsága – diadalmas. „Venite exultemus Dominum!” „In paradysum deducant te angelo...” „Requiescant in pace”. – **Öröm** – a hazatérés miatt, **óhaj** – az örök hazábajutás vágyával, **diadal** – a földi szenvedés elpihentetése felett.

Bef.: Mindezt az Egyház lelke sugározza, mert helyesen értelmezi a földi halál jelentőségét. A temetés napja tehát – **örök életre virradás** hajnalhasadása. A földi élet közössége fénybe vonódik, és az

emberi lélek örök Atyjánál diadalmas életbe bontakozik.

*

b) *alcsoport: Feltámadásunk kérdése*

Fejtegezzük most ezt a tételt a papi fejedelem lányának feltámadásával kapcsolatban.

1. beszéd: „Imádá Őt”

(Dogmatikus beszéd: Krisztus istensége)

Bev.: Az emberi szem **ember fiának** látja a Mestert: de aki hittel tekint Reá, az Istenfiaként imádja Őt. „... megkérdezte tanítványait: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” Azok így válaszoltak: „Van, aki keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, van, aki Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának.” Jézus tovább kérdezte: „Hát ti kinek tartotok engem?” Simon Péter válaszolt: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia” /Mt 16,13-16/. – Hogyan húzódik el szemünk elől a Mester Személyét záró ködfüggöny, ha a mai Evangélium szövegét olvassuk?

1. Sugározhat-e emberi természet isteni erőt?

a) Mít mutat a Mester? A Mester **megjelenése** – emberi. Élete is ilyen. Született, drága édes Anya gyermeke. Munkás életet élő. Ezért mondják róla: „Nem az ács fia ez?” (Mt 13,55)... A Mester **tanítása** azonban fölényesen emelkedett. Szinte toronymagaslatban átlépi az átlagemberét. Olyan módon, hogy a földet eszköznek és az eget célnak nézi. Olyan módon, hogy az Istent Atyának („Mi Atyánk”), az embert fiának mondja. – A Mester **élete** kivételesen nemes. Még az ellenséges világ is elismeri. A hitetlenek a legszentebb embernek mondják.

b) Mit tett az emberekért? Életét is adta érettük. Tanított, nélkülözött és meghalt! **Sugározta** az égi fölényt, amely gyökérzetében isteni lélekkincs. Akár **kapható** ajándékképpen. Akár **birtokolható** ősi sajátjaképpen.

2. Ezért érzik, sejtik isteni Személyét.

Róla terjedt sok nemes vélemény. De Péter nyíltan mondja: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia” (Mt 13,16). – De Péter vallomását és az ébredező **véleményt általánosabb** meggyőződéssé kovácsolta a sok csoda.

a) Leginkább a **tanítványok voltak a tanúk**. Ők vonták tehát le legelőször a következtetéseket. Ők lettek a Mester istenségének elfogadói.

b) Azután a csoda boldogjai. „Egyszer útközben látott egy vakonszülött embert... a földre köpött, sarat csinált a nyálból, a sarat a vak szemére kente és így szólt hozzá: Menj, mosakodjál meg Siloe tavában.” Ennek jelentése: „Küldött.” Az elment, megmosdott és ép szemmel tért vissza... Azok elhallgatták... Azzal kidobták... Jézus meghallotta, hogy kidobták. Mikor találkozott vele, megszólította: „Hiszel az Emberfiában?” „Ki az, Uram? – kérdezte. Hinni akarok benne.” „Előtted áll, felelte Jézus, ő az, aki veled beszél.” „Hiszek, Uram!” – kiáltotta és leborult előtte” (Jn 9,1; 6-7; 34-38).

c) Majd a nép. „Az asszonyok pedig azt mondták: „Most már nem a te beszédedre hiszünk, mert magunk hallottuk és meggyőződünk róla: Ez valóban a világ üdvözítője” (Jn 4,42). – Így jár ki azután az **imádás** Annak, aki az Istennek földreszállott Egyszülöttje.

Bef.: Aki emberi tekintetre ember fia, az a szorgos figyelése nyomán – **Isten Fiaként imádkható**.

2. beszéd: Egyedül a Mesterrel

(Pedagógiai beszéd: Az ember kialakulásában igazi erő: a Mester)

Bev.: Milyen jó és boldogító együtt élni azzal a tanítóval, aki lelkünk irányítását intézi. De ha elkerülünk mellőle, akkor az emlékezés szálaival is fűződünk hozzá. – De mennyivel inkább igényli ezt az ember, ha az élet Mesterével való együttéléstről van szó? Ő az élet, sőt a végnélküli élet Irányítója; épp azért a vágyak vágyával követelődzik utána, körébe a zarándok embersereg. Hol találom mellettem Őt?

1. Lelkünk csendes gerjendezéseiben.

Földi alakban eltűnt apostolai szeme láttára midőn az égbe szállt. Így tehát nem anyagi, hanem lelki módon kell megtalálnunk.

a) Istenien csodás alakban velük marad és imádságos lelkük gerjedezésében: „Ugye lángolt a szívünk, mondták egymásnak, mikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32).

b) De velünk marad a csodás, imáandó Szentségben. Ez a „kenyértörés”. Ezt **Ő maga** ígéri; csak találjon reá a lelki eledelt kereső ember. Szt. Tarzicius... a mostani rabok példája... az elfogott papok szentségimádásai... Az ő szavuk ez volt a kiszabadulás után: „velünk volt az Isten!...”

2. Lelkünk áldozatos tevékenységében.

a) Nem vagyunk „gyertyafények”, amelyek csak véka alatt állnak. „Ti vagytok a világ világossága. A hegyre épült város el nem rejthető. És ha világosságot gyűjtanak, nem teszik véka alá, hanem a tartóra, hogy világítson a ház minden lakójának” (Mt 5,14-15). Tehát világosság szórásban – az örök Fény birtokában vagyunk...

b) Nem vagyunk elszigetelt élet-remeték. Tehát: testvéri szeretetben kell élni. Ez a kapcsolat pedig végeredményben: az örök Szeretettel való egybe-fonódás.

c) Nem vagyunk élettelen kincses táruk. Tehát szórniuk kell az élet értékeit. Ez pedig az örök Gazda vagyónából, tehát az Ő közelségének bűnköréből indul az embertestvér felé.

d) Nem vagyunk az örök Atyától függetlenek. Tehát: élettel kell Őt szolgáljunk! Ez pedig a személyes szeretet titkos és törhetetlen áramlása. Lám! Lám! Mindenütt ez a refrain: áldozatos szolgálatot teljesít ember, és így mindig veled él – az Isten.

Bef.: Így igaz lesz: „kézenfogva vezet a Mester”, és én hűségesen követem Őt.

3. beszéd: A feltámadás csodája

(Erkölcsi beszéd: A lelki megtisztulás erkölcsi értéklése)

Bev.: Az Úr életének legnagyobb csodája a feltámadás. De ez a csoda bennünket is kísér. Mégpedig úgy, hogy először is a múlt bűneinek temetése után feltámadhatunk a földön **isteni életre**, majd másodsor feltámadunk az **örök életre**.

1. A múlt temetésével – feltámadhat – az új isteni élet.

Az „élet könyve” feljegyezi a múlt bűneit. És így eltemetheti az ember kegyelmi életét. De történhetik-e itt, a mi életünkben is isteni csoda?

a) Első csoda: Krisztus kegyelméből történő bűntemetés. Ezt **csak** Isten adhatja. „Fiam, bocsánatot nyertek bűneid.” Néhány ott ülő írástudó erre azt gondolta magában: „Hogyan beszélhet ez így? Káromkodik! Ki bocsáthatja meg a bűnöket? Nem egyedül az Isten?” (Mk 2,5-7).

b) Második csoda: A kegyelemmel telítés. Ezt is **csak** Isten adhatja. Isten a csodák Ura. „Mert vizet öntök én a szomjas földre, és folyóvizet a szárazra; kiöntöm lelkemet ivadékodra, és áldásomat sarjadékkodra” (Iz. 44,3).

c) A harmadik csoda: az istenivé alakulás. Ezt szintén **csak** Isten adhatja. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” /Jn 15,5/. Íme: úgy támad fel a „lélek halottja” – az új, isteni élet folytatására.

2. És a feltámasztott isteni életem biztosítja az örök életet.

a) A „feltámadt isteni élet” az örök élet alapja. A „szőlővessző” csak a szőlőtőből szívhatja erejét. Ezt a Mester így jellemzi, – ahogyan az imént is hallottuk –: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5).

b) De az isteni erővel **kidolgozott élet** a boldog örök élet alanyi tartalma. Ezért mondja az Üdvözítő: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot. Éheztem ugyanis és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, vándor voltam és befogadtatok, mezítelen és fölruházattok, beteg voltam és meglátogattatok, börtönben voltam és fölkerestetek” (Mt 25,34-36).

Bef.: Így tehát olyan feltámadás jelentkezik a mi életünkben is, amely az örök életbe juttat. Ez pedig a csodák csodája! Azért elmondhatjuk: csodaváró nemzedéke vagyunk az Úrnak! – Csak legyünk is ilyen várakozók!

4. beszéd: „Nem halt meg a leány...”

/Mt 9,24/ (Dogmatikus beszéd: A halál – élet)

Bev.: Élet és halál olyan módon jelenik meg előttünk, hogy az egyik a kezdet és kibontakozás, a másik a befejezés és szertehullás. Mintha két kapu tárulna az élet felé. Az egyik az Isten követe előtt

táru, a másik a hazatérő Követ előtt nyílik. A két kapu közt pergő idő az ember életének évsorozata. – Jairus leánya átlépte a második küszöbét. Álljunk meg ennél a ténynél és vizsgáljuk a **halál és élet** összefüggését.

1. A halál – az új élet kezdete.

Az Írás szava szerint ez az igazság: „De meghaltok, mint más ember, elhulltok, mint akármely főember” (Zsolt. 81,7). „A bölcs meghal éppúgy, mint a balga!” (Préd.2,16). – Nem kell sokat hivatkoznunk a tapasztalatra, mert ez a tény mindenki előtt a világosnál világosabb. Inkább ez a kérdés: pont-e a halál az élet végén, vagy folytatást igénylő-e az új és új mondatfűzés tartalma?

a) A halál látszólagosan az élet teljes szerteomlása. A testi erők elhanyagolása, a szervi működések elcsendülése, a szellemi élet elködösödése és végül a test teljes fölbonmlása... Olyan jelek ezek, amelyek a földbehagyatás tagadhatatlan tényei. Erre vonatkozik ez az isteni kinyilatkoztatás: „Arcod ve-rejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre, amelyből vétettél, – mert por vagy és vissza kell térned a porba” (1Móz. 3,19).

b) De érvek sora utal a fennmaradásra. Embertermészetünk erősen igényli az élet fennmaradását. Ez már ősi jele annak, hogy az ember odatartozik, ahová vágyakozik. Ez pedig az **élet világa**. A vágy azonban annak a természetnek jelentkezése, amely az emberi lélek **egyszerű voltából** sarjad. – A hittudósok és a bölcselők az ész útján is halhatatlanságra következtetnek. A hittudós bölcselők fejedelme, Szt. Tamás így szól: Még **Kant** bölcselő is **Isten létét, a lélek létét és a lélek halhatatlanságát** az emberi élet feltétlen igényének tartja.

c) Az Írás azonban egész világosan így szól: „Az én országom nem e világból való...” (Jn 18,36). Szinte nem is igényeljük a Mester szavainak sorozatát, annyira világos, hogy egész tanításának lényege: úgy élj a földön, hogy birtokba vehessed az eget. „Hiszen itt nincs maradandó hazánk, inkább az eljövendő után vágyódunk” (Zsid.13,14). Még feltételeit is megadja ennek a hazatérésnek: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). Drága Egyházunk annyira hangoskodik ezt a szent tanítást, hogy a halál diadalát hirdető temetés útján ezt a diadalhimnuszt énekli: „Jertek, imádjuk leborulva őt, esedezünk az Úr, a mi alkotónk előtt” (Zsolt. 94,6) és „A paradicsomba vigyenek az angyalok”.. Milyen fenséges perspektíva az emberi voltunk előtt, amely biztatóan hirdeti: a halál az új életnek kezdete.

2. Az új élet pedig a halál temetése.

Temetési menetünk mindig gyászos, mert még akkor is sok szálszakadást okoz, ha ott is csillog a feltámadás szent reménye... Azt érzi ugyanis az ember, hogy a halál kapcsolatokat szaggató ereje mellett nehezen ül diadalt az életet igénylő ember.

a) Az **életé** a diadal. Az Egyház szent liturgiájában azonban úgy áll elénk Krisztus, hogy Ő még a halál Ura is. „Én legyőztem a világot” (Jn 16,33) – mondja az Úr. Majd Egyháza így ünnepli a halál felett feltámadásával diadalmaskodó Krisztust: „Mikor pedig a romlandó test romlatlanságba öltözik, s a halandó halhatatlanságba, akkor válik valóra az Írás szava: „A győzelem elnyelte a halált, halál, hol a te győzelmed? Halál, hol a te fullánkod?” (1Kor. 15,54-55). Mintha azt zengené: győzelmes utadnak végét jelentő Úrral állsz szemben. Természetesen nem úgy értelmezendő, hogy az Isten büntetésével szemben más utat adna a „hazatérésre”, de azt jelenti, hogy nem lesz prédája a Tantalosznak, ahol Istentől elszakadva él az ember lelke.

b) A halál sorsa – a **halál**. Eltemetik a halálnak az a diadalmas fölényessége, amely megtöri az élet erejét és zörgő csontvázzal, diadal akkordjával rémisztgeti az élet dalára áhító ember lelkét. – A halál temetése azután diadalra és örömmre hangolja lelkünket. Ez a temetés az élet örök diadalának ünnepe. – De ezen a nagy ünnepen csak az Isten népe ül halotti tort. Bár mindenki hivatalos, de igen gyakran sokan elmaradnak... Ők inkább szomorkodnak és búsongnak a halál rabszolgaságán, mintsem örvidenének az örök Úrnak hazavezető menyegzős ünnepének! – Hagyjuk magukra a jajgatókat és vigadjunk a **halál temetésén** – az élet diadalmasaival.

Bef.: Gulliver, a mesés életvándor egyszer olyan helyre jut, ahol elaggott, nagyszakállú, bánatos öregeket lát. Jelképük egy lángcsóva, amely homlokukból lobban. Kik ezek? – kérdi? Az örökké élő földi lakók. – Mi megértjük ezt a nagy meseirót. A **földön** csak elesve és elgyarlulva élhet az ember, de az **égben** az isteni természetből sarjadva végnélküli és állandóan teljesülő módon él az ember. A mese embere – elesett, az Isten embere – örökké élő. – „Boldogok, akik nem látnak és mégis hisznek” (Jn 20,29). Boldogok lehetünk, mert hitünk örök valóság.

5. beszéd: A csodatevő kéz

(Dogmatikus beszéd: Jézus Istenségének egyik érve)

Bev.: Az emberi kezét a világ átalakítására, átnemesítésére és felsőbbrendűvé teremtésére alkotta az Isten. Ahol tevékeny a kéz, ott kezének az érintésére gyökérzetében szebbé lesz a világ és istenibbé válik az ember. Végül is az igazság fordítottan is megáll: ahol virágba szökken a természet és istenivé válik az ember, ott tevékenyen jelentkezik az Isten. – A Mester szent keze nyomán milyen lesz tehát az ember élete?

1. Akit az Úr érint, az Isten remeke léssen.

Isten végtelen ereje – teremtő erő. Benne a teremtő létesítés csodás ereje.

a) Ő a „nemlét”-ből „létezővé” alkotja a mindenséget. Ezért látjuk is, hogy minden műve valóságos műremek. Föld, növény, állat, apostol, angyal! (Példák hozhatók!)... Azért igaz ez a mondás: Isten a legkisebbekben a legnagyobb (Linné). Mindenben nagy és szent.

b) És az ember? Ennek lényege: a föld anyaga az Isten leheletét veszi: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Sőt a föld embere az isteni természetet is nyeri: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

2. Az Úr keze érintésére a halott is új életre kél.

De az Isten jelenléte és akarati döntése az életnek is Ura. Aki meghalt, az is él, ha szól az Úr.

a) De hol látjuk ezt? Máriának és Mártának ezeket mondja Lázár feltámasztása előtt: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). Majd a mai Evangéliumban is ezt látjuk: „Távozzatok! Hiszen nem halt meg a leány, csak alszik” (Mt 9,24).

b) Vajon várhatjuk-e mi is ezt? – Kettős vonalon várhatjuk. A **lelki feltámadás** (újjaszületés: Jn 3,5) csodájában és az **örök életre való feltámadásban** (Mt 25,34).

Bef.: Szent kéz az alakító ember keze, de mindenekfelett szent kéz az Isten csodat tevő, életet adó keze. Ennek áldásával élünk **istenies** – túlvilágon – **vég nélküli** életet.

6. beszéd: A bizonytalankodó gúnyolódók

(Erkölcsi beszéd: Hit kegyelme nélkül kevés a csoda...)

Bev.: Az élet minden megnyilvánulása csoda. A felületes ember előtt „természettörvény”, az igazán látó előtt isteni csoda. A „felületesen látó” is észleli az Isten tetteit és elmegy mellettük. A „mélyen látó” hittel nézi az eseményeket és Istent lát mindenütt.

1. A felületesen nézőkre áll az Írás szava: „látván nem látnak”.

Az élet felszínét észlelő, csak a földet taposó ember: az események **egymásutánját** látja, de a **mozgató erőre** nem is gondol.

a) Mit észlel csupán? A természet erőinek érvényét. Tavasz... nyár... bontakozás és elpusztulás... Az emberi élet szokásos pergését. Születés... növekedés... tanulás... szolgálat... új élet... halál. A lelkek alakulását, szépségét és előretörését nem igen észleli.

b) Pedig mit követelne ez a nagy előretörés? Indítót... Segítőt... Persze ennek meglátásához **lelki látás** kell; ez már nem a **felületes ember** látóterülete. Ezért van az, hogy vakon **elmennek** ezek mellett az események mellett.

2. De ez a tény is igaz róluk: bizonytalankodva, vakmerően gúnyolódnak.

A gúnyolódó vakmerőségük így ölt terhet:

a) Először is kétségbe vonják a tény... Ki látta?

b) Másodszor eredetét támadják... Hátha ismeretlen ok vagy képzelet szülte, tévedés szülte?

c) Majd „tudományosan” tagadják és kigúnyolják... De sohase feledjük, hogy ennek gyökere az: a készséges, a hittel való odahajlás nagyon sok gyakorlati életformát követel. Ez pedig nehéz. Ezért inog az elmélet, mert nehéz a következmény, a gyakorlat.

Bef.: „Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, akkor, ha a holtak közül támad is föl valaki, annak sem fognak hinni” (Lk 16,31). Ez a mondás a Mester ajkán csendül, tehát az igazságok igazsága. – Valamiképp az az igazság: a pusztá észlelés – kételkedést teremthet, de a jóakarató odahajlás – hitet fejleszt.

7. beszéd: Aki a túlvilágról hazajött...

(Dogmatikus beszéd: Az örök élet képe)

Bev.: A felületlátók, a tudományos kutatással ismerők és a hittel hívók alkotják az emberek széles körét. Az első csoporthoz minden ember tartozik, a másodikat a tudás szerelmesei, Pallasz Athéné népei alkotják, a harmadik együttesben Isten igazi házanépét szeretjük. Ezek a csoportok tulajdonképpen **igazságkeresők**, akik más és más módon jutnak az élet igazságaihoz. – A mai Evangélium leánya a túlvilágról jött... Olyan területről, ahol a titkok titka pihen... Szinte felsóhajt az ember: bár szólna az emberi ajak, hogy hallja a tapasztalat alapján kíváncsiskodó ember.

1. A feledés poharát hörpintették.

a) Isten terve így szól: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1Kor. 2,9). Az örök élet kapuja zárt porta. Ide nem hatolhat be a „szemlélődő”, és innen nem jöhet haza „beszélgetve ismertető”. Az Úr szava szerint nem is szükséges ez, mert a dúsgazdagról és Lázárról szóló parabola szerint: „... De ha a holtak közül megy valaki hozzájuk, akkor megtérnek. Ő azonban így felelt: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, akkor, ha a holtak közül támad is föl valaki, annak sem fognak hinni” (Lk 16,30-31).

b) Tehát csak az **Isten szava** a túlvilág fátyolának fellebbentője. A mi útjainkat kipontozta az Isten. A Teremtő szent rendelete az értelem erejével áldott bennünket, és így az emberi, a földi élet igazságait megismerhetjük. – A természetfeletti életünk külön kegy. Hivattunk az istenfiúságra! „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk” (Róm. 8,16). Ennek **lényeges** megismerési eszköze a kinyilatkoztatás. Az Isten annyit mondott, amennyit jónak tartott. – Személynek küldötte a földre az embert és az örök Személyhez való vonzódás ősi erejével köti magához őt. Az élet vége, a végnek osztottsága (mennország, tisztítóhely, pokol) isteni misztériumok, és ezekből annyit nyilatkoztat, amennyi szükséges.

c) Ezért van az, hogy csak legendákban, de nem isteni kinyilatkoztatásban hallunk a **feltámadtak közléseiről** (Bulwer: „Pompeji pusztulásában” a „naimi ifjú” beszél. De ez is a **jövő** hivatásáról, mert „szembenézett az élet Urával...”) Az örök élet részletes feltárása nem isteni terv. Ne felejtjük: feltáruhatott sok jelenet a feltámadt ember előtt, de a **feledés** ereje lemosatta az ismeretet lelkükről... A csodás hazatérés egyszerű kísérlete – a feledésbe borulás... Ez pedig azért fontos, mert az Isten terve – a kinyilatkoztatás, és csak emberi kíváncsiskodásnak adna helyt az ilyen „megnyilatkozás”. Ilyenféle a spiritizmus is!

2. És a kinyilatkoztatást az Úr megbízottjaira hagyták.

A Mindenható terveiben nem idegen, hogy a világ és rejtélyei fénybe boruljanak. Az emberi értelem ennek a fényvetésnek eszköze, és az értelem sürgető keresése ennek a célnak Isten adta motora. – Az ember kutató lény.

a) De a kutatásban nem mehet messzebb, mint a **végtelen Isten létének** megismeréséig. A Végtelen belső élete, továbbá az örök Személynek és a véges ember belső kapcsolatának kidolgozása az isteni kinyilatkoztatásra tartozik. – Jól kell tudnunk azt a sokszor ismételt mondást: az Isten nem néma az ember előtt. Fényes voltáig eljutunk a csipkebokor előtt sarúit levető Mózesrel, de csak Isten szavából halljuk lényegének meghatározását: „Én vagyok az, Aki vagyok” (2Móz. 3,14). Az örök, a személyes Lét.

b) De további kapcsolatokról szóló ismeret is kinyilatkoztatás. Ezért szólnak a próféták, apostolok. Ők az Isten megvilágított harsonásai. Az igazság hordozója pedig Maga a Mester. „És az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). Lakozék és szóla. „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2). Emberi ajkon – isteni igazságokat. Isten terveit, ember kötelmeit. Isten jóságát, ember kiteljesülését. A történelem folyamán szólva, örök időknek beszélve. Ezek a hivatottan szólók az egész emberiség hivatott vezérének, az Egyháznak szólnak. Az Egyház a kinyilatkoztatás öre. Ő a hivatásos közlő is, az Ő tanító ereje Krisztusra támaszkodik, mert Vele van mindig az Úr: „Én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). És az egyetlen, Akinek ezt mondta az Úr: „Aki titeket hallgat, engem hallgat” (Lk 10,16). – Hívó lelkünk nem marad tehát sötét bizonytalanságban. Tudjuk, amit tudnunk kell és biztosan járunk azon az úton, amely az örök élet kapujához vezet.

Bef.: A spiritizmus olyan irányzat, amely a kíváncsisággal érdeklődő ember kutatását akarja kitölteni. Talán nem sértően kemény az a megállapítás, amely szerint: minek keresünk ott, ahol nem találunk és miért bizalmatlankodunk a Mesterünkben, Aki metafizikai, természetfeletti élet valóságos Bir-

tokosa?? – Mi hálásak vagyunk Jairus leányának feltámasztásánál, mert ebben Mesterünk Isten voltát látjuk. De nem igényeljük kíváncsiskodva a „hazatért” ember szavait, mert minket vezet, tanít és irányít a Mester Maga. Ennek nyomán azután: „Örvendezik majd ajkam, ha neked énekelek... nyelvem is egész nap hirdeti igazságodat” (Zsolt. 70,23 és 24).

*

a) Ez a beszéd reáépíthető a következő legendára: „Lakmé” című opera angol hőse szerelmesen ott akar maradni Indiában a pogány főpap Lakmé nevű leányánál... De ez a pogány felfogás szerint csak akkor lehetséges, ha iszik a **feledés vízből**.

b) Ugyancsak átépíthető a spiritizmus jelenségeinek **olyan** tárgyalására: akik a kinyilatkoztató Istenben kételkednek, azok a ködös és idegfeszültségben élő embereknek, **médiumoknak** hitelt adnak.

c) Végül reáépíthető az idézett **Bulwer regényre**: a naimi ifjú későbbi, öreg korának ismertetésére.

*

8. beszéd: Az Úr hírének elterjedése

(Dogmatikus beszéd: Krisztus személyiségének megsejtése)

Bev.: A világ adatainak a csodás berendezése az, hogy belső értéke lassanként kisugározza önmagát. „És ha világosságot gyűjtanak, nem teszik véka alá, hanem a tartóra, hogy világítson a ház minden lakójának” (Mt 5,15). – Ami az anyagi világ ténye, az még inkább jelentkezik az ember életében. – Jószágunk, vagy rosszságunk kiverődik életünkön. Még inkább észlelhető ez a kisugárzó **önkítárlás** a Mester életében. Egy ideig zárt az egyénisége, de később megindul a létének kivilágosodó fényvetése.

1. A tanító Mester – próféta hírében járt.

Aki az Isten küldöttje, annak az első híre: próféta. Már a Keresztelőt is így kérdezik: „A Próféta vagy?” (Jn 1,21). A Mestert is prófétának tartják. Tényleg ilyen is Ő.

a) Hirdeti az Isten országát. „Ezután bejárta a városokat és falvakat, prédikált és hirdette Isten országának evangéliumát” (Lk 8,1).

b) Jövendöli a jövő képét... „Most fölme gyünk Jeruzsálembe. Ott a főpapok és az írástudók kezébe adják az Emberfiát. Azok halálra ítélik és kiszolgáltatják a pogányoknak, hogy kigúnyolják, megostorozzák és megfeszítsék őt, de harmadnapra föltámad” (Mt 20,18-19).

c) Magyarázza az Írás igéjét. A zsinagóga népe is hallja... hallgatja... De megbotránkozik rajta. „Ennek hallatára esztelen harag szállta meg mindnyájukat a zsinagógában...” (Lk 4,28). – De maga az a tény, hogy hallgatja a nép, ez az Úr próféta hírnevének első dicsősége.

2. A csodatevő Mester – a Messiás hírnevében él.

De a csodatevő még nagyobb híre kap... „Mit tegyünk? Ez az ember nagyon sok csodát művel. Ha tovább tűrjük, mindnyájan hinni fognak benne...” (Jn 11,47).

a) Ő a Messiás – hangzik Júdeában. „Hozsanna Dávid fiának!” – kiáltják az ünnepi jeruzsálemi bevonuláskor (Mt 21,9). Ez már több, mert az isteni ígéretek Beváltója! Az Ő megjelenésekor lesz valóság az Írás szava: „Akkor majd megnyílik a vakok szeme, s a süketek füle nyitva leszen; ugrádozik majd a sánta, mint a szarvas, és megoldódik a némák nyelve” (Iz. 35,5-6). – Ma pedig teljesülését látjuk az Írásnak!

b) Ő – Izrael Királya! Többször azzá is akarják kikiáltani. „Mikor Jézus észrevette, hogy megindulnak feléje, hogy erőszakkal királlyá tegyék, visszavonult a hegyre, egészen egyedül” (Jn 6,15). Ő ezt a második megtiszteltetést, a földi királyi dicsőséget elutasítja.

3. Az égi hangokat hirdető csodatevőt – Isten fiának mondják.

a) „Fülöp találkozott Nátánáellel és közölte vele: „Megtaláltuk azt, akiről Mózes törvényében és a prófétáknál szó van: a názáreti Jézust, József fiát” (Jn 1,45). – De erről így szól Péter: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia” (Mt 16,16).

b) De ezért meg is hal Maga a Mester. Ezt olyannak tartja, ami lelkének legszentebb tartalma: „...A főpap folytatta: „Esküvel kényszerítlek az élő Istenre: mond meg, te vagy-e a Messiás, az Isten fia?” „Én vagyok”, felelte Jézus” (Mt 26,63-64).

Bef.: Az égi tény ez: az Isten a földre szállt. Ősprófétai szavak lettek valósággá és a „názáreti ács”

Messiásként jelenik meg, és végül a Fiát kinyilatkoztató Isten akarata folytán – jövendölések beteljesülése és csodák útján – Isten Fiának dicsőségében tündököl a Mester. – Ennek a hitnek kell kialakulnia a mi lelkünkben is.

*

Ez a szentbeszéd reáépíthető **Stoddard** amerikai bölcselő tudós megtérésének történetére. Hitelből Isten hívő, azután protestáns, végül katolikus lett. (Mód: a fejlődő hit. – Stoddard: Vissza az Egyházhoz. Ford. Pálffy E. gr.).

*

9. beszéd: Az Úr élő hangszórója (Erkölcsi beszéd: A nép hangja)

Bev.: Közismert szóbeszéd: **a nép szava – Isten szava**. Ennek alapja az az ősi igazság: az emberi természetben él és belőle kiszól az Isten hangja. – De jelentkezik-e ez a hang a tapasztalati életben?

1. A Mester csodáit látja a nép.

A Galileai híre bejárta egész Palesztinát. Ezért siet hozzá a nép.

- a) Hallgatta tanítását. Hörpintette az „élő vizek forrásának” italát.
- b) Látta betegeinek meggyógyulását, halottjainak feltámadását... Ez megrázta, megemelte, boldogsággal töltötte el.

2. De ez a tapasztalat némává tette-e a népet? A felelet ez: **A látott csodákra felfigyel és diadallal hangoskodik a nép.**

Az egyszerű ember is jól tudja, hogy a természettörvényeknek egyetlen Ura az Isten.

- a) A csoda láttára – Isten jelenlétére gondol.
- b) Az Isten erejének jelentkezésekor Isten dicsőítésére gondol.
- c) És Isten dicsőítésében az igazság szerteszórására gondol. Szól, örvend, hirdet és embertestvéreket is erre akarja ragadni a lelkesült ember.

Bef.: Befejezésül idézzük Izaiás szövegét: „Akkor majd megnyílik a vakok szeme, s a süketek füle nyitva lesz...” (Iz.35,5). Ez az idő – a Messiás időszaka. Értsük meg tehát, hogy ezeknek a tetteknek láttára – boldog, diadalmas és hangosan kiáltó az „élő hangszóró”, az ember.

*

c) alcsoport: A beteg asszony meggyógyulásáról – a hit erejére építve a gondolatokat

Vezető gondolat lehetne: Az emberszemély bízó hite az Istenszemélyt segítségére indítja.

1. beszéd: Az Úr ruhaszegélye (Dogmatikus beszéd: Hitem Ősistenségének érve)

Bev.: Csak az az igazi ember, aki közel érzi magát Istenhez. Ha pedig fizikailag is Hozzá simulhat, akkor csodás átváltozással érzi: erő távozott el Belőle! Valójában csodás átalakulás megy végbe ilyenkor az ember lelkében. Így volt ez az evangéliumi Mester életében és így van ez a mostani ember életében. Mert a hívők lelkében is átmegy ez a folyamat, amely a Krisztus ruhaszegélyét érintő asszony életében történt.

1. Először is a Hozzá közeledő hívő – Istent talált. Hogyan közeledhetünk Mesterünkhöz? Fizikai odasimulással **nem**, mert már nem a föld lakója. Sokszor sóhajtozunk is: bár az Ő idejében pergett volna életünk! Csak láthattuk volna Őt földi szemünkkel!... Nem kell azonban szomorkodnunk, mert **lelkünk** találkozhat Vele.

a) Első találkozás: vággyal... „Amint kívánkozik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánkozik lelkem tehozzád, Istenem!” (Zsolt. 41,2). „Sóvárogva vágyakozik lelkem az Úr udvaraiba. Ujjongva eped szívem és testem az élő Isten után” (Zsolt. 83,3).

b) Második találkozás: készséges jóakarattal... „Jézus tovább folytatva útját, látta, hogy egy Máté

nevű ember ül a vámnál. „Kövess engem!” – szólította meg. Az fölkel és követte” (Mt 9,9).

c) Harmadik találkozás: léleknyitó szentségekkel... Ezek olyan közeledések, amelyek rádöbentenek és boldogítanak: **itt az Isten.**

2. Az Istent találó – istenivé nemesedett.

A beteg asszony érintő keze csak a ruhaszegélyig jutott, és mégis meggyógyult...

a) A mi hívő lelkünk Krisztus áldott **lelkéig** juthat. Biztosra vehető a lelkek csodás meggyógyulása. Amíg szivárgó nedvek a hajszálcsövek törvénye szerint felivakodnak, ha a venyigék a tápláló hajszál rostokon át életerőt szívnak, addig az élet igazi szőlőtökéjén fakadó vesszőknek életet biztosít: az anyatókétól. Ez a csodás bekapcsolódás megy végbe az ember lelkében, ha Krisztushoz fonódik. Erre maga a Mester figyelmeztet. „Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám a szőlőműves” (Jn 15,1).

b) Majd a **közeledés útján** mondja: bánatot ébresszen lelketek! Magdolna, a bűnös asszony: „Vele volt a tizenkettő és néhány asszony, akiket gonoszlelkektől és betegségekből gyógyított meg: Mária, melléknevén Magdolna, akiből hét ördög ment ki, Johanna, Kuzának, Heródes intézőjének felesége, Zsuzsanna és sokan mások, akik vagyonukból gondoskodtak róla” (Lk 8,2-3); a tékozló fiú: „Fölkelek és atyámhoz megyek. Atyám, mondom neki, vétkeztem az ég ellen és te ellened” (Lk 15,18); a lator: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz uralmaddal”. Erre Ő így felelt: „Bizony mondom neked: ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23,42-43)... egyenes példái ennek. – De a megtisztult léleknek az „élő vizet” (Jn 4,13) is kínálja, amely az örök élet szent kelyhéből hörpinthető: „Ez a kehely az új szövetség az én véremlében, amelyet értetek ontok” (Lk 22,20). – Lám! Ez az út, amelyen az Istent találó istenivé nemesedhet.

Bef.: „Közelebb... közelebb – Hozzád, Urunk” – énekli az Egyház. Tanuljunk ebből, hogy **egészen közel, életközelségben** éljünk az égi Mesterrel.

2. beszéd: Az Úr ruhaszegélyét érintők

(Erkölcsi beszéd: Az Urat érintők)

Bev.: Ruhaszegély érintők – az Úrhoz férközők. De ruhaszegély helyett a lelkét érintők – a lélekközösség egységét **élik**. – Kettős kérdést vehetünk fel ezzel kapcsolatban.

1. Kik ezek a lelkek?

Olyan lelkek, akikről a következők mondhatók:

- Hozzáemelkedők – imában.
- Hozzátapadók – kegyelemben.
- Vele táplálkozók – a „szent asztal” terítékével.

2. És mit nyernek ezek a lelkek?

- Kérésük meghallgatását... „Kérjétek és adnak nektek...” (Mt 7,7).
- Természetük átnemesedését... „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).
- Az égi Kenyér és Bor isteni lendítő erejét... „Sicut leones...”

Bef.: Közel az Istenhez annyi, mint **mindent bírni**. Ez volt a **vértanú nemzedék** lélek birtokállománya. – Makkabeusok anyja: „Elveszed, ami a föld és visszaadod, ami az ég!”

3. beszéd: Az Úrhoz siető hívők

(Erkölcsi beszéd: A hit és annak ereje)

Bev.: Az első „jó hír” az Ősevangéliumban reményt és bizalmat kelt az emberben, mert feléfordult az Isten szeretete. Az Ó- és Újszövetség, melyből a várakozó és vágyakozó emberek keresik várva a Messiást, de a hittel közeledők reátaláltak az Isten országára. Olvasd csak: Zsid. 11,3-39. szövegét.

1. A várva várók keresik a Messiást.

a) Az egész Ószövetséget ez a szó jellemzi: **várakozás**. „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegték a felhők az igazat; nyílják meg a föld és teremje a szabadítót” (Iz. 45,8). Ígéret teljesülésre várakozik. Annál is inkább, mert erősítést kapott ez a hang a próféták beszédében: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és lesz az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). „Növekszik majd uralma, s a békének nem lesz vége” (Iz.9,7).

b) Az egyes ember is várja a Messiást, a maga Megváltóját. Földiességéből, bűneiből, elesettségé-

ből... Valamiféle megemelést az égiek felé...

2. A hívők serege találja – az Isten Fiát.

De a várakozva tekintő vagy csak kutatva kereső – nem találja meg az Isten Fiát. Ide még több is kell.

a) Ide hit kell. Ez alapvetésben isteni kegyelem, de valóságos életátalakulásban már emberi oda-hajlás is. Ezt az utóbbihoz kell adnia az embernek! „Aki hisz bennem, annak szívéből, az Írás szava szerint, élő víz forrásai fakadnak” (Jn 7,38). Ilyen hit azután többet talál, mint Messiást. Találja: az Isten Fiát. „Ezeket viszont azért írtam, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, és hogy a hit által életetek legyen benne” (Jn 20,31).

b) Ide bizakodó hit kell. Az égi hit kegyelmét sugározva, az ember **reménykedve** és szeretettel fogadja, így azután a szeretet erénye is kifakad az ember életéből. Az emberi szeretet pedig ráismer az isteni **Szeretetre**. Valami azonosság ez. „Szeressük tehát (Istent), mert Isten előbb szeretett minket” (1Jn. 4,19).

Bef.: Az a „legjobb hír”: Isten van velünk!

4. beszéd: A személyek kapcsolata

(Jelképes beszéd: Életkapcsolatok)

Bev.: „Báránynép” közössége örök példája a Mesterünk. Emberközösség, vagy emberelszakadás-e az emberek legfőbb gravitációja?

1. A földiek – a földhöz.

a) Gravitál – a kő és minden élettelen tárgy.

b) De gravitál – a test ösztönben az ösztönös ember. – Beletemetkezésben – **minden** ember!

2. De hús a lelki ember egymáshoz.

Személy a személyhez!

a) Családhoz (képek, fotográfiák – édesanya felé...)

b) Többi emberhez (segítő kezek tárulnak... ösztönös az összefutás...).

c) Istenhez (ösi lendület). „Még ha ruhája szegélyét...” Így – a Mesterhez. Ez a legnagyobb. Van ebben **hit**... Van ebben **eltemetkezés**... Van ebben **feltámadás**. – Látszólag átfutó ez a törekvés, valójában **örök** ez a gravitáció!

Bef.: És meddig tart ez? Ez a gravitáció? Világ végéig? Örökkön örökké, mert a szeretet isteni gravitáció. – Mindenszentek, halottak napja... szentek egyessége... emberi egybefonódása... Isten-gyermekség szent testvérisége... örök Istenünk Atyasága mellett!

5. beszéd: „A te hited meggyógyított téged”

(Lk 17,19) (Dogmatikus beszéd: A hit lényege és értéke)

Bev.: A virág a naphoz, az ember az Istenhez fordul. – Reggeli képe a virágoknak – a naprafordulás. Életképe az embernek – az Istenhez emelkedés. És mindez azért megy végbe, hogy több és nagyobb erőt vegyünk Belőle. Legyen emberéletünk értéke: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel.17,28). – Ámde az Istennel való közösségnek legnagyobb észlelhető jele az, ha csodák jelzik az Isten leereszkedését. Kérdezem: mikor történik ez? Felelet: ha az értelem és az akarat – a hit készségével – teljesen az Istenhez kapcsolódik. Arra kell gondolni: akkor megy végbe, ha a hit fényre lép a mi életünk igazi irányító sugárkévéje. Ezért mondja a Mester: „Én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága” /Jn 8,12/. – De mi valójában az ember hite?

1. A hit – az értelem alárendelése.

Az ember legértékesebb része a lélek, amelyben lényeges megrezdülés: az értelem. Munkája így szélesedik ki:

a) Felfogja a világot. Majd értelmezi, megkülönbözteti a dolgokat.

b) Felfogja önmagát.

c) Megismeri az Istent. Ha az értelem azután **meghódol** az isteni tekintélynek, akkor mozdulása – a nap felé fordulás. „Hódolj meg Istennek, hajtsd meg értelmeket a hitnek és Isten megáld a tudomány világosságával” (Krisztus köv. IV.18,19). – Lényeges gondolat: minden mozdulásunk – létünk, tevékenységünk, életirányunk – Istentől, és ennek **készséges** elfogadása a mi hitünk megnyilatkozása.

2. A hit – a bizakodó odatapadás alapja.

A hívő ember könnyen teszi a második lépést, az Istenhez tapadást. – Ebben is fokozatokat találunk.

a) Először azért, mert **elfogadja**, hogy az örök Naphoz való gravitálás legősibb és legszentebb valóság.

b) Másodszor azért, mert **elfogadja**, hogy csak Ő az ősi Lét, ősi Igazság: „Én vagyok az „Aki vagyok” (2 Móz.3,14).

c) Végül azután rávezeti, hogy csak Ő boldogíthatja. Mivel pedig a boldogságot áhítozza az ember, azért tör elemi erővel az ég Ura felé. „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem!” (Zsolt. 41,2).

Bef.: Így az **egész ember** az Istennek adja magát. – Lehet-e más erre az Isten felelete, mint csodás hatalmának kimutatása?... Ezért gyógyult meg a beteg asszony...

*

d) alcsoport: A Mester jóságát érintő tételek fejtegetése

Vezető gondolat lehet: kézen fogva vezet a Mester, csak hűségesen kövesse az ember!

1. beszéd: A kezünket fogó Mester

(Erkölcsi beszéd: A biztos kézen vezető Mester)

Bev.: Ha „kézen fogva” vezet a Mester, akkor kettős áldás kíséri életünket. Az egyik – a helyes úton járás kegyelme, a másik – a szakadékból való kiemelés áldása. – Miképpen közli ezt velünk a Mester?

1. Biztosan vezet – a helyes életúton.

Ez a „biztos kézen fogás” – isteni kegyelem. Mi ez gyakorlatilag?

a) Bele születünk szent Egyházába.

b) Mellettünk vannak áldott szüleink.

c) Vezetnek nemes tanítóink.

d) Lelkünkben a megszentelő kegyelem örök fénye. Mi ez tehát? **Helyes úton** való isteni vezetés. – Vigasztaljon ez a tudat: „Az Úr az én pásztorom, semmi sem hiányzik énnekem, legelőhelyen megpihentet, üdítő víz mellé vezet, és felüdíti lelkemet. Helyes ösvényekre vezérel önnön nevének kedvéért. Járjak bár a halál árnyékában, nem félek semmi bajtól sem, mert te velem vagy. Vesszöd és pásztorbotod megvigasztal engem” (Zsolt. 22,1-4). – Erősítsen ez az isteni ígért: „A békesség Istene, aki Urunkat Jézus (Krisztust), a juhok nagy pásztorát, az örök szövetség vére által föltámasztotta halottaitól, tegyen készséggé titeket minden jóra, hogy teljesítetek akarátát” (Zsid. 13,20).

2. Kézen fogva vezet – a szakadék mélységeiből.

Az életutak itt-ott szakadékokba torkollnak. Különösen az örömök és rózsák útja.

a) Mi lehet az ember útja? – Küzdelmes, fáradságos és bizonytalan. Itt – lezuhan az ember (elesések). Itt sokszor – tört lesz az ember (lélekösszeomlások). Itt sokszor – a halál réme kísérti az embert (kétségbeesések). Itt esetleg – az örök halál is rémít (isteni távlatok feltárlása). Valóságosan kiálthattunk: A mélységből kiáltunk Hozzád, Uram!

b) De mi léssen az Isten kegyelme? De ki mellé áll az Úr? Aki észreveszi a botlást, aki sajnálja az összeomlást és bánkódva keresi a Mester kezét. – Itt már van kegyelmi megvilágítás és isteni segítségnyújtás. „Keressetek és találtok” (Mt 7,7). Bizalommal!!

Bef.: Boldog az, aki állandó kézfogással járt a Mester mellett, de áldott az is, akit, bár törten, életszakadékból emelt ki a Mester!

2. beszéd: A földi életet virágzóvá tevő Mester

(Erkölcsi beszéd: Az evangéliumi Mester kincsszórása)

Bev.: Mivé alakít minket az állandóan velünk lévő Mester? Lehetünk, mint **első személyek** az Úr élő virágai, és lehetünk, mint **második személyek** az Úr kertjének áldott kertészei. Mindkettő a földi boldogságot is biztosítja és az égi koronát megszerzi.

1. Lehetünk a Mester – élő virágai.

Mi a világ? Az Úr nagy kertje. Mi az ember? Az Úr kertjének fejlődő évelője. Ez az alanyi életbontakozás.

a) Mikor lehet boldog ez az élő virág? Ha természetének megfelelő helyen, időben, feltételek mellett fejlődik.

b) De ki biztosítja ezt? Az evangéliumi Mester! „Virul majd az igaz, mint a pálma, gyarapszik, mint a Libanon cédrusa; el vannak ők ültetve az Úr házában, virulnak Istenünk házában udvaraiban. Még késő öregségükben is gyümölcsöt hoznak, és jól érzik magukat” (Zsolt. 91,13-15).

2. De lehetünk a Mester kertjének – áldott kertészei.

Élő virággá lenni, Isten előtt illatozni – az élet első boldogsága. Ez az Isten rendelte tárgyi élet-szolgálat. – De a gyűjtött kincseket szerteszórni és a szeretet erejével érvényesíteni – az élet áldozatoságának magasabb tökéletessége.

a) Van tehát: zárt életkeret és van: szóró életszolgálat. – Ez az élet első fokú szentségi állapota.

b) Lehet az emberi élet szentebb, ha az egyéni élet kidolgozása végül is mások lelkének emelését hozza. Isten előtt érték a lélekszépség és az engesztelő élet mások bűneiért.

c) De lehet az élet legszentebb – **isteni hivatás alapján!** Legszentebb kötelesség és legnemesebb áldozat, mert az élet forgatagában szolgálja a lelkeket!

Bef.: Kit-kit hivatottsága szerint indít és értékesít. Lényeg: magad és mások szolgálata Istenért történjék!

3. beszéd: Az örök partokhoz vezető Mester

(Erkölcsei beszéd: Élethajónk biztos kormányosa)

Bev.: Milyen biztos az út azon a hajón, ahol tapasztalt, erős kormányos tartja kezében az iránytűt és a kormányrudat. – Életutunk útjának indítója az Atya, áldó vezetője a Szentlélek és örök célba irányítója a Mester.

1. Honnét indított az Atya?

Honnét jöttünk? Istenatyánk lélekteremtő otthonából.

a) Ezért tartozunk lelkünkkel Hozzá.

b) Ezért vágyódunk örök vágygal Hozzá. „Hangos szómmal az Úrhoz kiáltok, s ő szent hegyéről meghallgat engem” (Zsolt. 3,5).

2. A Lélek erejét sugározza a Szentlélek.

Az életben tevékenység jellemez bennünket.

a) De honnét a feszítő erő? A testiekben – a természet Urától, a lelkiekben – a Szentlélektől.

b) Érezzük ezt? Hogyne! Belső indításokban! „A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zúgását, de nem tudod honnan jön és hová megy” (Jn 3,8).

3. És biztosan dolgozó lelkünk igaz kormányosa – a Mester.

De az életcélt az ég küldötte Mester rajzolja elénk.

a) Ő az igazi iránytű.

b) Ő az erős kormányos.

c) Biztos tehát az örök partok felé törő hajózás.

Bef.: Az ég és föld tartozékai vagyunk és azért törünk kérlelhetetlen biztossággal az örök tájak felé.

*

e) alcsoport: vezető gondolata: ötletszerűen előrerobbanó perceptibilitás (rezonancia)

Itt néhány **gondolatfoslányt** adunk, amely az Evangélium bármelyik részletére értelmezhető.

1. beszéd: Az örök gravitáció

Bev.: Mi a legerősebb törvénye az emberi léleknek? A szeretet. Ezt igényli, ezt szórja. Ez fűzi Jairust leányához és a Mesterhez. Végül is az az igazság, hogy az ember odahajlik, ahonnét mindenét vette.

1. Ahonnan jöttél...

- a) Teremtőtől.
- b) De Szeretetből. Lám: ez a szeretettörvény alapja. **Onnét jöttél!**

2. Oda vágyunk vissza...

- a) Madárnép – a meleg vidék vágyója.
- b) Embernép – a szeretet áhítozója.

Bef.: Istentől jöttünk, Hozzá törünk. Földön – Istenember alakban találjuk, mennyben – színről színre látjuk.

2. beszéd: Kik találják meg a Mestert?

Bev.: „Keressetek és találtok” (Mt 7,7). – Mit mutat a mai Írás? Keresik a **halottak hozzátartozói, a betegek**, és követik az **egyszerű lelkek**. – Kik ezek?

1. Az alázattal felfigyelők és értékelők.

- a) Hallottak sokat – a feltámadásról.
- b) Hallottak sokat – a gyógyulásról.
- c) Hallottak sokat – az egyszerű lelkek boldogságáról.

2. A hittel imádkozók.

- a) Ezért kérik a Mestert.
- b) Ezért veszik a Mester szeretetét.

Bef.: Az Istent keresők – Istent találók.

3. beszéd: Kikben szólal meg a Mester?

- 1. Az igazakban, mert keblén pihennek.**
- 2. Az elesettekben, mert Hozzá igényeskednek.**

4. beszéd: Egyedül magára maradhat-e az ember?

Bev.: „Jertek, építsünk magunknak várost és tornyot... (Bábel)” (1Móz. 11,4).

1. Végesek az emberi erők.

- a) Kifejlődésben.
- b) Segítő eszközökben.
- c) Akadályok leküzdésében.

2. Vég nélküliek az isteni erők.

- a) Belső valóságban.
- b) Célra vezetésben.
- c) Akadályok letörésében.

Bef.: „Ha nem az Úr építi a házat, építői hiába dolgoznak rajta...” (Zsolt. 126,1) – éneklí a Zsoltáros, és éli az ember.

5. beszéd: Kiken segít a Mester?

Bev.: Írás szerint: akik érintik. „Egy asszony pedig, aki tizenkét éve vérzésben szenvedett, hátulról megérintette ruhája szegélyét. Azt gondolta magában: „Ha csak ruháját érintem is, meggyógyulok.” Jézus erre megfordult, ránézett és így szólt: „Bizzál leányom, hited meggyógyított” (Mt 9,20-22). – És mi **hogyan** érintjük?

1. Emelkedő göggel?

- a) Farizeus...
- b) Péter...

2. Alázkodó könyörgéssel.

- a) Mária Magdolna a lábainál...
- b) János – a keblén...

Bef.: „Kérjétek és adnak nektek...” (Mt 7,7)... Ez az igazi találkozás!

Beszédtervezetek a **látott csoda nyomán** kérdezők lelkéről.

1. beszéd: **Kicsoda a Mester?**
 1. Csodaerőt hordozó Messiás.
 2. Égi erőt mutató Istenfia.
2. beszéd: **Mit látunk emberi szemmel?**
 1. Hatalmat a természet felett.
 2. Hatalmat a lelkek felett.
3. beszéd: **Mit kapnak az emberek?**
 1. Bizalmat és hitet.
 2. Végül kikért égi kegyet.
4. beszéd: **A kézrátétel csodája**
 1. Lehullanak a földi bilincsek.
 2. Közöltetnek az égi kegyelmek.
5. beszéd: **A ruhaszegély érintés csodája**
 1. Égi erők hordozója a Mester.
 2. Égi erők vevője a Hozzá érő ember.
6. beszéd: **Van-e „lélekközelség”?**
 1. Isten és ember személy.
 2. A személyek közlekedését szolgálja – a lélek.

*

Diákexhortációk

1. beszéd: **A koporsó mellett**
(Elmélkedés: Halál – élet)

Bev.: A halálról sok szó esik mindenütt, és említése nem kelt jó érzést a lélekben, bár kopogtatása mindennapi, megszokott... Különösen áll ez arra az esetre, ha szeretteink köréből ragad el valakit, ha testvér, édesanya vagy édesapa koporsója mellé állunk: akkor igazán fájdalmat kelt és jajszót vált ki belőlünk. Fáj a tudat, hogy elhagyott az, aki annyira szeretett, vagy akinek annyi jót köszönhetünk, aki talán még utolsó perceiben is a mi jólétünkre gondolt. Nehéz a válás, mert megszakad a kötelék, amely egybefűzött. Látszólag kihül a szeretet melege, amely egybefonta melengetett lelkünket; csupán a temetői domb vagy a hideg márványdarab emlékeztet arra, aki volt, de már nem él... A minket nagyon szerető testvéri, atyai, anyai szív már nem dobog... – Mit kell tennünk ilyen esetben?

1. **Együtt kell éreznünk Jairus lelkével.**

A jairusi lelkület bennünk is élt, amikor betegen feküdt, akit szerettünk. Mi is elmentünk fohászunkkal az édes Üdvözítőhöz, és **nem történt csoda**. – Most is Jairusok vagyunk, akik siratjuk a megholtakat. De legyünk abban is Jairusok, hogy meghalljuk az Úr Jézus biztató szavát: „Hiszen nem halt meg a leány, csak alszik” (Mt 9,24). – Könnyű dolog Jairusként elmenni az Úr Jézushoz. Könnyű kérni, esdekelni, mikor valami bekövetkezendő csapás előtt állunk. Könnyű sírni a bekövetkezett csapás miatt. – De Jairusként hallgatni az Úr szavát és ennek nyomán teljesen megvigasztalódni: **nehéz**. Pedig ezt a nehéz terhet is el kell sajátítanunk, mert hisz épp ez a gondolat ad értéket a mi életünknek. Épp ez nyújt reménységet a küzdelmes, a szenvedésekkel telt élettel szemben. „...Ő a remény ellenére is reménykedve hitte...” (Róm.4,18).

2. **És hinnünk kell Jairus hitével.**

De nem szabad azt hinni, hogy nem történik meg velünk Jairus leányának csodája. Az Anyaszentegyház az egész november hónapot arra szenteli, hogy állandóan megszólaltassa lelketekben Jézust:

„Hiszen nem halt meg a leány, csak alszik” (Mt 9,24).

a) Ezt hangoztatja azzal a tétellel az Egyház, hogy a november hónapot a mi kedves halottaink emlékének felidézésével kezdi, majd az egész hónapot az ő mélyen fekvő gondolatával a tisztítóhelyen levő lelkeknek ajánlja. Gyakran elvisz, ha nem is valóságban, de legalább gondolatban szereteteink sírjához s rámutat a bejárat fölül helyezett szóra: „**Feltámadunk!**”... A sírnál a keresztre figyelmeztet, amely a halálán győzelmet aratott. A Zsoltáros szavaival vigasztal: „Uram, nevedért tarts életben engem” (Zsolt. 142,11). – Ezek a tények vagy gondolatok keltik fel bennünk is a vigasztalást: „hiszen **nem halt meg a leány, csak alszik**” (Mt 9,24).

b) Úgy tűnik fel előttünk, hogy látjuk Krisztust és érezzük, hogy gyógyul a lelkünk. Hisz a távozás nem örök. Élni fog. Eltűnik, de újból találkozunk. Élni fogunk! Hogy hogyan, azt csak megközelíteni tudjuk fogalmainkkal. A lélek fog élni a megdicsőült testtel. De megérteni és ennek a ténynek a tartalmát kimeríteni nem tudjuk. „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1Kor. 2,9). Hisz még a mostani élet mélységeit és az élet rejtelmét sem tudjuk megismerni. Az élet teljességét csak az Isten bírja.

Bef.: De ha titok is a **mód**, legyen biztos vigasz a **tény**. Lelkünk szavai, amelyek szerint az ember élni akar, a szeretet érzete, mely véget ismerni nem akar, járuljon Krisztus szavaihoz: „a leány nem halt meg, csak alszik”. Ez nyújtson vigaszt akkor, mikor lesújt a válás nyomán kelt fájdalom; s ez a gondolat: „Az igazak lelkei azonban Isten kezében vannak” (Bölcs. 3,1). Enyhíteni fogja szomorúságunkat. Végül is ez az igazság: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

2. beszéd: Az eszmények meglátása

(Erkölcsi beszéd: Látás és élet)

Bev.: Elismerés követi-e mindig a nagy törekvéseket? Kolumbus vállalkozását humoros megjegyzések kísérték... Galilei megsejtéseit hivatalos elítélés fogadta... Asszisi Szt. Ferenc szegényes megjelenése és ezzel az apostoli szegénységgel való prédikálása gúnyt és nevetést váltott ki a közönséges emberekből... Jairus hitén is nevettek a síposok és „sírásra gyülekezők”... – De mennyire megváltozik az utókor véleménye. Akik nevettek, talán azok lesznek a leghangosabb hirdetői a megvetett dicsőségnek. Krisztust kinevetik a csodajel előtt, dicsőítik a leány feltámasztása után... Kolumbust magasztalja az utókor... Galilei felfogása a világ magyarázata lett... Asszisi Szt. Ferenc szegényes megjelenése, de nagy szellemi ereje az utókor csodálatának tárgya. – Szinte elénk tódul a kérdés: mi adja a nagy lelkek feszítő erejét? A felelet így hangzik: a magasabb rendű eszmények meglátása és az eszmények szolgálata.

1. Látni kell az eszményeket!

Világokat nem fordíthat meg minden egyes. Hírneves felfedezések nem tehetik ismertté nevét. De lehetnek és kellene is olyan meglátásaiknak lenniük komoly ifjaknak mind, melyekért először talán kinevetik, de később elismeréssel övezik őket. Mik ezek? Az **eszmények meglátása**.

a) Kolumbus átnézett lelki szemeivel az óceánon és megsejtette, ködbeveszve látta India nyugati partjait. Vagyoni, szellemi értéknek látta és nem törődve a nevetőkkel, a kételkedőkkel, törekeny hajóját odavitte. Olyan kis hajócskát, amely a mai technika vívmányaival felszerelt tengerjárók mellett még kis gyerekjáték hajócskának is alig válik be.

b) A mi kiskörű életünk is lát és homályosan sejt új világokat. Olyant, aminőt nem lát meg a hétköznapi hajós. Lelkünk mélyéből hangokat hallok, olyan hangokat, amelyek ezt mondják nekem: Az anyagi, az érzéki életemen kívül felette van egy más világ, a szellemek világa. Ennek felkutatása, kiaknázása munkálataira fordítsd életedet. Ez új világ lesz. – Merre menjek? Hol találok? Milyen úton jutok oda? – kérdem magamtól... Önmagadban fedezd fel, önmagadban keltegesd ezt az öntudatot. Feltalálok... Ebben a világban nem a földi kincs, a vagyon, hanem a nemes szándékok, a jó tettek az értékek. A kölcsönös összetartozást nem földi láncok, hanem a szeretet kötelékei adják. Vezetését nem emberi parancsok, hanem Istennek rendelkezései, a lelked mélyén szóló rendelkezések végzik. Itt mindenki az lehet, ami akar. Itt teljes a szabadság, a verseny. Itt nincs alattomos út. Nyíltság honol... Áldozatot követel... egész életet... átadást!...

2. Áldozatosan szolgálni kell az eszményeket!

Talán tégedet is álomlátónak fognak nézni a felületes vagy rosszakarátú emberek. Úgy tesznek, mint Józseffel a testvérei. „Itt jön az álomlátó! Jertek, öljük meg...” (1Móz. 37,19-20). Vagy mint

Krisztussal tettek, mikor ismertekké lettek tanított feltételei. „Fölgráltak és kiűzték a városból. Fölvittek a hegy tetejére, ahol városuk épült, hogy onnan letaszítsák” (Lk 4,29).

a) Vége annak a magasba sudározó igénynek, melyet derékon tör a vihar ereje. Vége annak az ifjúnak, akit elhervasztott a gúny és nevetés elriasztó hidegsége. De aki ezzel nem törődve továbbra is magasba tör, aki nem vitázik, de továbbra is eszményekért él és dolgozik, az eléri azt, amit Krisztusról mond a mai Evangélium: „Híre járt ennek az egész vidéken” (Mt 9,26).

b) Mert ki ne lenne elismeréssel az elért eszményekkel szemben? Mikor már az élet igazolta a hómályosan látott eszmények valóságát, akkor meghajlik előtte mindenki, koszorút fon a bajnoknak és híre bejárja az egész világot.

Bef.: Benneteket éltetni kellene ennek a lelkületnek, sőt **bennetek kellene élnie ennek a lelkületnek**. A tevékeny, a hevülő, **eszményeket látó és megvalósítani akaró lelkületnek**. Ha célt értek, ha éltetek fogja mutatni, nyilvánossá tenni, hogy eszményi világokat kiépítettétek, akkor megfordulrólátok a felületes ember ítélete.

* *

Beszédláncok

Ezek hivatása az léssen, hogy a mai Evangélium gondolatához fűződő gondolatcsoportokat fonja egybe és így módot kínáljon a szónokoknak, hogy hosszabb és egybetartozó életigazságokat tudjanak a hívek lelkébe juttatni. – Minden egyes beszédlánc címe után **röviden** jelezzük a beszédlánc hivatását, hogy azután ennek felvázolása után bontsuk részletekre a nagyobb keretű gondolatot. – Az idézetek és példák nagy része – az előző **egybeszéd** fejtegetéséből vonhatók ki. – Lássuk most a láncokat egyenként.

I. beszédlánc címe: Az élet adományozója az Isten

Itt arról kellene szólni – a halott leány feltámasztásának Evangéliuma nyomán –, hogy a **születés és az egész életfolyam** egyaránt Isten adománya... De olyan módon, hogy kicsendítendő ez az igazság: az egész mindenségnek **kiemeltjei** vagyunk.

1. beszéd: Legősibb eredetforrásunk?

Bev.: Arról kellene szólni, hogy egyéni életünk – a szülőkön át – az Istenhez mint Ősforráshoz vezet.

1. Értelmünk kutató útja – Istenhez vezet.

Itt az okok sora magyarázandó (Szt. Tamás érvei).

2. A kinyilatkoztatás égi szava – az Istenre utal.

Itt a teremtés története (1Móz. 1-2.fej.) értelmezendő.

Bef.: Állítsuk elénk ezt az igazságot: Isten az életünk forrása.

2. beszéd: Értékünk értéke?

Bev.: Azt vessük fel, hogy micsoda bennünk a legnagyobb érték és hogy honnét vettük ezt a kincset?

1. A szellemi lélek az értékek értéke.

Itt kultúra, esztétika, etika és vallás felé törtetés értelmezendő.

2. Isten lehelete a szellemi lélek eredete.

„És meg is teremté az Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlénné lett az ember” (1Móz. 2,7).

Bef.: Vonjuk le a tételt: így az Isten egyik jegyét, a szellemiséget hordozzuk. Ez pedig – szeretetáradás ténye.

3. beszéd: Statika-e, vagy dinamika-e az életünk?

Bev.: Kérdezzük, hogy milyen hivatással indított el az élő Szeretet?

1. A szellemi élet tehetségeit adta az égi Teremtő.

Minden tehetség – talentum.

2. A tehetségek kidolgozásával érhet célt a tevékenykedő.

Minden talentum kiértékesítendő („Mikor pedig tizenegy óra tájban is kiment, megint talált ácsorogókat. Megkérdezte tőlük: Mit ácsorogtok itt egész nap tétlenül? (Mt 20,6)...).

Bef.: Allapítsuk meg, hogy az életalakítás hivatottjává tette az embert az élő Szeretet.

4. beszéd: És egyedül marad-e az ember?

Bev.: Érintsük ezt a kérdést: vajon elszigetelt élő-e az ember? Különös tekintettel – a Teremtőre!...

1. Teljes függésünk az Istenhez köt.

Ez az ontológiai hozzátartozandóság. „Benne élünk, mozgunk és vagyunk” (Ap.Csel. 17,28).

2. De személyes Szeretete hozzáfűz.

Ez a kiáradó Szeretet állandó kegyelmi jelentkezése. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

Bef.: Fejtegessük a szőlőtöke és szőlővessző példabeszédét (Jn 15.fej.).

5. beszéd: Kicsoda tehát az Őserő?

Bev.: Ezt a gondolatot vessük fel: az egész lét belső értéke az **Egység** képét tárja elénk. – Tárgyalásunk pedig a részletek és összefogó Egység kérdését fejtegetve így boncolgassa a tételt:

1. Szerteszórt részletekben bontakozik és tárul elénk a mindenség.

Darab, töredék, esetlegesség a világ.

2. De minden részletet magába zár és magához húz az ősi Egység.

De egybefogó, eredetet is Magában hordozó az ősi Erő, az Isten.

Bef.: Legyen analógiánk a **gömb**, amelynek minden területi és felületi pontja a **középpont függvénye**.

*

II. beszédlánc címe: Az élet fejlesztője az Isten

Itt pedig az volna a fő feladat, hogy nemcsak **életforrásnak**, hanem az **életfolyam egész sodródásának** is Ura az Isten. Természetesen belejátszandó az az igazság: Isten indít, vezet, gazdagít, de ezzel együtt dolgozik az **isteni ember is**.

1. beszéd: A testi élet törvényei

Bev.: Megállapítható, hogy az emberi élet törvények szerint bontakozik. Ezek első területe – a testi élet törvényeinek sorozata.

1. Élettani törvényeink – Isten rendelései.

Így: beletartozunk a nagymindenség keretébe.

2. Maguk a törvények – Isten engedelmesei.

Így: nagyrésztük akarati működésünk nélkül rendelkezésének hódolatosai.

Bef.: Ezek egyetemessége: a **test törvénykönyve**.

2. beszéd: A lélek törvényei

Bev.: Érintsük, hogy a lélek is törvények szerint dolgozik... Mégpedig?...

1. Befogadja – a külvilág adatait.

A lélek – tárt kaput nyitó...

2. Feldolgozza – az élet adalékait.

A lélek örökké átalakító...

3. És kidolgozza – az ember egyéniségét.

A lélek – egyéniséget kitermelő...

Bef.: Ezeknek a tételeknek egyeteme: a **lélek törvénykönyve**.

3. beszéd: Az emberek egymásra utaltságának törvényei

Bev.: Fejtegetendő: társas lény az ember.

1. „Közös keretekben” pereg le életünk.

Társas lények vagyunk.

2. Egymás szolgálatára támaszkodva bontakozunk.

Társas szolgálatban élünk.

Bef.: Vezessük le, hogy ezeknek az élettörvényeknek együttese – a **társadalmi közösség törvénykönyve**.

4. beszéd: Az Isten természetfeletti kegyelmének törvényei

Bev.: Isten Önmagát kötő ígéretekkel és tényekkel áll a fejlődő ember mellett.

1. Isten személyes kegyelemadással közeledik felénk.

Még így is: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. Az ember pedig „istenivé” nemesedve emelkedjék Felé.

Még ilyenné is válik: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

Bef.: Ezeknek a lélekbontakozásoknak együttese – a **természetfeletti élet törvénykönyve**.

5. beszéd: Az „istenivé” nemesedés törvényeinek eredője

Bev.: Kérdezzük, hogy mi lesz az Isten teljes törvénykönyvének betartójából?

1. A „föld fia” – „Isten fia” léssen.

Ezt hirdeti az apostol: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,16-17).

2. Az „Isten fia” – az örök boldogság birtokosa léssen.

Ezt ígéri az égi Mester: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van, és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Ez a kibontakozás az „**isteni törvénykönyv**” életvirágzásának kitermelését tárja elénk.

*

III. beszédlánc címe: Az élet „feltámasztója” az Isten

Itt végül arról kellene szólni, hogy a halál felett örök uralmat szerzett Krisztus, és így a halál égi követté változott, aki hazajuttat az égi hazába. Természetesen azt kell hangoztatni: szeretettel hívogat az égi Atya, és örök életre támaszt fel az életet áldozó Egyszülöttje, a mi Urunk, Jézus Krisztus, az élet Messiása.

1. beszéd: Élettelen-e a „halál”?

Bev.: A halál valósága rajzolandó meg. De a tárgyalásban igazoltassék ez a tétel:

1. A test halott és szerteosó. Ez egyetemes – életvég.

2. De ez a halál is a test feltámadását váró. Ez pedig az isteni kegyelemből fakadó életcél.

Bef.: Nem úr felettünk a halál! Még testben sem.

2. beszéd: A test halott, de a lélek él

Bev.: Ez az isteni kegyelem érintendő: **vég nélküli lénynek** tanít az isteni kinyilatkoztatás. – Ho-

gyan igazolható ez a fenséges tanítás?

1. Isten szavának erejével.

Olvasd: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34)

2. Az emberi természet diadalmas odahajlásával. Az alanyi ember – sohase akar tárgyá, a megsemmisülés tárgyává lenni.

Bef.: Az isteni törvény ez: születünk és **soha** meg nem halunk!

3. beszéd: A test és lélek életegyüttese

Bev.: Magyarázza meg a test és lélek szoros kapcsolatát.

1. Egységes életet élnek – a földi életben.

Test és lélek az ember!

2. Elszakadt kettősséget mutatnak a halál pillanatában.

A test halott, a lélek él.

3. És végnélküli kapcsolatban élnek – a feltámadásban.

Ennek hitbeli vigasza: „Nem akarjuk testvérek, hogy az elhunytak felől tájékozatlanok legyetek, hogy ne szomorkodjatok, mint a többiek, akiknek nincs reményük. Ha Jézus, mint ahogy hisszük, meghalt és föltámadt, akkor Isten azokat is, akik Jézusban hunytak el, vele együtt föltámasztja” (1Tessz. 4,13-14).

Bef.: Az isteni törvény ez: csak átmeneti az „elválás”, és örök valóság – az összetartozás.

4. beszéd: Az angyalok harsonája – a virradat dala

Bev.: Isteni kinyilatkoztatás szól erről.

1. Isten angyalai harsonáznak.

Ez a feltámadás hívó szava.

2. A világ tájairól egybehívják.

Ez az ítéletvárás bevezetése.

Bef.: Életbeteljesülés kezdődik ezzel.

5. beszéd: Isten szava – a diadalmas élet csodahimnusza

Bev.: Isten szava – végsően döntő erő.

1. Végső diadalt arat az igazság.

2. Végső diadalt arat a jóság.

3. Végső diadalt arat az isteni élet.

Bef.: Az Isten szavának hűségese – az örök diadal boldog részese.

*

IV. beszédlánc címe: Az igazi Menedékünk

Ez a beszédlánc egészen kapcsolódik a mai evangéliumi szöveghez. Olyan Menedéknek mutatja be a Mestert, Aki mindig segít. – Mi tehát Ő nekünk? Ez a kérdés.

1. beszéd: Betegeink Gyógyítója

Bev.: Testi életünk küzdelmeiben örök kísérőnk a betegség. – Segít-e ebben az Isten:

1. Gyógyszereket a rétek fűvébe helyezte.

2. Nagy Szeretete az embert közvetlenül is segítette.

Bef.: Ad Te confugimus...

2. beszéd: Bűneink Megbocsátója

Bev.: De életterheink legnagyobbja – a bűnök sora... És ezeket tekintve hogyan segít a Mester?

1. **Megbocsátja bűneit a bánkódónak.**
 2. **A megszentelődés kegyelmét adja a megtisztultnak.**
- Bef.: Így igaz: Te vagy a bűnösök Menedéke!

3. beszéd: Halottaink Feltámasztója

Bev.: Az Írás szerint halottakat támasztott fel a Mester. – Mit jelent ez?

1. **A földi élet végét – meghosszabbítja.**
2. **Az érdemszerzés idejét – nagyobbítja.** Bulwer: „Pompeji végnapjai” című művében szerepel az öreg „naimi ifjú”, aki magáról ezt hirdeti: „gyenge szellő vagyok az életben, de életmagvakat szórok a lelkekbe”...

Bef.: A végső napon minket is feltámaszt a Mester.

4. beszéd: Örök életünk Biztosítója

Bev.: **Életünk** a kincsek kincse. Földi és végnélküli vonalra tolódó égi élet a mi tartalmunk. – Hogyan biztosítja ezt a Mester?

1. **A földön égi Kenyérrel táplál.**
2. **Az égben Maga az Isten élte.**

Bef.: Kicsoda tehát az Isten? A szó teljes értelmében: életünk Biztosítója.

*

V. beszédlánc címe: A „választottak” és a „hivatalosak”

1. beszéd: A „választott nép” hivatása

Bev.: Az üdvösség hitének fenntartása – Izrael népének hivatása.

1. **Ez az Isten rendelése.**
2. **Ez a népének kötelessége.**

Bef.: Szűkebbre szabott az „örök csoportja”, de egyetemes lészen a nyáj együttese.

2. beszéd: A „választott nép” hivatásteljesítése

Bev.: De teljesítette-e hivatását a választottak serege?

1. **Az „üdvösség története” szemszögéből – igen.**
2. **Az egyesek életében igen sokszor – nem.**

Bef.: De Isten terve itt is diadalmaskodott.

3. beszéd: A „kivülállók” meghívása

Bev.: A „kivülállók” nem elhagyatottak. Isten tetteinek híre hozzájuk is elhatol. – Hogyan?

1. **Az Ószövetség népével való érintkezés útján.**
2. **Az Újszövetség Mesterének csodahírei útján.**

Bef.: Ez mind – hívogató!

4. beszéd: Az „Úr együttese”

Bev.: De kik tartoznak az Úrhoz?

1. **A földön mindenki – Istent kereső.**
 - a) Feléje fordul...
 - b) Hozzá siet...

2. Az örök otthonban mindenki – Istenre talál.

a) Bűnös – az ítéletben.

b) A jó – boldogító életben.

Bef.: Ez az „egy akol és egy Pásztor” (Jn 10,16).

*

VI. beszédlánc címe: Mikor és kihez forduljon az ember?

Ez a beszédlánc a kereső és kérő embert akarja megrajzolni, aki bajban, testi halálban, lelki harcban és lélekhalálban – **egyedül a Mesterben** találhat életerőforrást.

1. beszéd: Bajban...

Bev.: Minden ember sorsa: „Katonasor az ember élete a földön, és napjai olyanok, mint a napszámos napjai” (Jób 7,1).

1. Anyagi javaink pusztulása baj.

2. Testi erőink gyengülése fájdalom.

Bef.: De ki segíthet? Deus omnipotens.

2. beszéd: Halál esetén...

Bev.: Az ember földi életének végét jelzi – a halál kopogtatása. – Mit hoz a halál?

1. Fenyegető arca rémületet kelt.

2. De a Mester arca – reményt ébreszt.

Bef.: Quo me vertam?... Csak az „élet Urához”!

3. beszéd: Lelki harcban...

Bev.: A földi élet a törtetés és fejlődés területe. Itt harcban áll az ember! – De milyenben?

1. Jó és rossz ingása között mozgunk.

2. Jóban való diadalt Mesterünkötől várunk.

Bef.: Ezt a feladatot szánta nekünk a szabadabbá teremtő Atya és ebben segít a Megváltó szeretete.

4. beszéd: A lélekhalál veszélyének idején...

Bev.: De az életért harcoló emberben a legnagyobb veszély: a lélekhalál. – Hogyan értelmezhető ez?

1. A lelkünk életét végnélkülivé tette a Mester.

2. Ennek „halála” ellen védjen a Mester.

Bef.: Jól jegyezzük meg: **életre tör az ember, tehát a végnélküli élet megőrzésében** segít a szerető Mester.

*

VII. beszédlánc címe: A hívők vigasza

Ez a beszédlánc azt a kérdést akarná fejtegetni: vajon miben bizakodhat az élet zarándoka?

1. beszéd: Az „elmélet hite” és a „bizalom hite”

Bev.: Szól az Isten, mit tegyen tehát az ember?

1. Az isteni kinyilatkoztatás előtti behódolás – elméleti hit.

2. Az Istenbe való belekapcsolódás – éltető hit.

Bef.: Ez a **teljes ember** hódolása.

2. beszéd: Az isteni kinyilatkoztatás igénye

Bev.: Kinyilatkoztat az Isten – halljuk gyakran. De kérdezzük: mi tehát ez?

1. Isteni akarat, hogy hallja és elfogadja az ember.

2. Isteni akarat, hogy életté teremtsen az ember.

Bef.: Isten szava – ember életének útjelzése. „Égő és világító fény volt ő...” (Jn 5,35).

3. beszéd: Az ember értelmi meghódolása

Bev.: Az értelem felfog, megvilágít és a fény után indul. Ez – valóban – behódolás. Az örök Fény előtt?

1. Hódoljon meg az értelem – az igazi Fény előtt.

2. És életfény legyen a Fény – az életút előtt.

Bef.: Lux mundi!

4. beszéd: Az ember bizakodó odasimulása

Bev.: A fény felé fordulás azért van, hogy sugárkévéjében járjunk. – És a Szeretet fénye?

1. Szerető Személy az Isten.

2. Szerető személy legyen az ember.

Bef.: Isten Személye – vonzza és Magához fűzi – az emberszemélyt. Ez a szeretet találkozása.

*

VIII. beszédlánc címe: Közelebb az Úrhoz!

Ez a beszédlánc az ember **dinamikus törtetését** akarná megmutatni. De a módszer az lenne, hogy reámutat arra a **gyakorlatra**, amelynek segítségével az Istenhez juthatunk. Hol kell tehát gyülekeznünk?

1. beszéd: Tanítása hangszórójának közelében...

Bev.: Most is szól a Mester – Egyházában. Hogyan van ez?

1. Az isteni szó – állandóan csengő.

2. Legyen az ember – az isteni szót kereső.

Bef.: „Irrequietum est cor nostrum...”

2. beszéd: Kegyelem forrásainak hűsítő partján...

Bev.: Az isteni Forrás fakasztja az embert, aki a csörgedező patak mellett keres üdülést. – De hogyan?

1. Egekből csordul az Isten kegyelme.

2. A földi „életmezőkön” folyik a kegyelmek árja.

Bef.: Csak találjon reá Áldozatban és szentségekben az emberek nyája!

3. beszéd: „Jegyesének” szent otthonában...

Bev.: Még otthont is adott nekünk a Mester. – Melyik ez az otthon?

1. Egyházunk – az Úr jegyese.

2. Ennek karámja – a lélek otthona.

Bef.: Itt még keresheti, ott „egy akolban” található.

4. beszéd: A „terített asztal” vendég székén...

Bev.: Az élet utasa fáradt és eledelt igényel.

1. Az örök élet vendégének hív a Mester.

2. Már utunkon is „égi asztalt” terít a Mester.

Bef.: De a „királyi lakoma” az életzarándok boldogsága.

*

IX. beszédlánc címe: Lelkek találkozása a Mesterrel

Ez a beszédlánc azt akarja fejtegetni, hogy a Mesterrel találkozhatunk mi is. – Hogyan megy ez végbe?

1. beszéd: Az imádság útján...

Bev.: Szellem az Isten, a szellem útján jut Hozzá az ember. – De hogyan jutunk Hozzá?

1. Emeljük lelkünket az égbe.

2. És találkozunk az Úrral lélekben.

Bef.: Az ima – a szellem illata!

2. beszéd: A bűnbocsánat percében...

Bev.: Az embert a bűnök nyomják. Még az Írás is ezt mondja: „...a fogság helyén bűnbánatot tartanak szívükben s megtérnek és könyörögnek...” (3Kir. 8,47). – De hogyan érezzük terhét és könnyítését?

1. Saját bűneink súlya – a földre szorít.

2. De a Mester megbocsátó szeretete – égbe emel.

Bef.: A tisztulás perce és a tiszta élet állandósulása – Krisztus közelségének gyümölcse.

3. beszéd: A szentáldozás csodájában...

Bev.: Minden földi erő is Istentől forrászik, de a lélek ereje – Maga a Mester. – Hogyan részese-dünk ebben?

1. Kenyér színével táplálkozunk.

2. Égi Mesterünk szeretetével gazdagodunk.

Bef.: Ez nem földi, hanem földön végbemenő égi táplálkozás.

4. beszéd: A „földi víziók” és a „beatifica visio” gyönyörűségében...

Bev.: Életcélunkat így jelzi a Mester: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). – De hogyan jut oda az ember?

1. Hazavezet minket a Mester.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

2. Színről színre tárul elénk az Isten.

„Most még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Ma még csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: A végső igazság ez: „...Krisztus..., aki meghalt értünk, hogy akár ébren vagyunk, akár szunnyadunk, vele éljünk” (1Tessz. 5,10).

*

X. beszédlánc címe: A halottak siratói

Ez a beszédlánc értelmezze azt az egyetemes szomorúságot, amely a halál nyomán lép a szerető lelkek világába... De törjön arra, hogy **vígaszt** tudjunk nyújtani – az isteni Jóság bemutatásával.

1. beszéd: Élet és az élet vége

Bev.: Törtetésünk és tapasztalatunk?...

1. Életre törünk...

2. És koporsóba jutunk...

Bef.: De további kérdés: és ez az élet vége?...

2. beszéd: Élet és az új élet csírahajtása

Bev.: Az ember **ösztönszerűen** igényli az életet. Ennek reményét éleszti a hit: „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1). – Most tegyünk fel két kérdést.

1. Mit tanít a Mester – a földi életéről?

„Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak” (Mt 6,19). „Hiszen itt nincs maradandó hazánk, inkább az eljövendő után vágyódunk” (Zsid. 13,14).

2. Mit tanít a Mester – az égi életéről?

„Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1Kor. 2,9). „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Ezt pedig így értelmezzük: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1 Kor. 13,12).

3. beszéd: Élet és az új élet reménye

Bev.: Földi életünk ívelése – lefelé, de lelkünk vágyainak törtétese – felfelé mutat.

1. Az új élet – reményünk tárgya.

Alapja ez: „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1).

2. Az új élet – életünk boldogsága.

Ennek alapja ez: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: A magasságok – az ember lélekvilága!

4. beszéd: Élet, halál és feltámadás

Bev.: Az emberi élet nagy állomásait keresem. – Mik ezek?

1. Családi szeretet-keretben élünk...

2. Halálon át Istenhez térünk.

3. Istennél örök szeretetben élünk.

Bef.: Az élet isteni kezdet, a **végnélküli élet tudatos élése** – az isteni Szeretet ajándéka.

*

XI. beszédlánc címe: A mennyek országa

(Dogmatikus sorozat)

1. beszéd: **Krisztus ígéretei**

2. beszéd: **Szt.Pál értelmezése**

3. beszéd: **A földi élet kiteljesülése**

4. beszéd: **„Lumen gloriae” és Isten látása**

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentleckéhez írt beszédek

A Szentlecke szövege így szól: „Kövessétek példámat, testvérek! Figyeljetez azokra, akik úgy élnek, ahogy példámon látjátok. Ismételten megmondtam ugyanis, s most könnyezve mondom: Sokan úgy élnek, mint Krisztus keresztségének ellenségei. Végük a pusztulás, istenük a has, dicsőségük az, ami gyalázatuk, eszüket a földieken járatják. A mi hazánk azonban a mennyben van. Onnan várjuk az Üdvözítőt is: az Úr Jézus Krisztust. Ő azzal az erővel, amellyel mindent hatalma alá vethet, átalakítja gyarló testünket és hasonlóvá teszi megdicsőült testéhez... Ezért szeretett testvéreim, kedveseim, örömöm és koronám: így álljatok helyt az Úrban, szeretteim! Evodiát és Szintihét nagyon kérem, értsenek egyet az Úrban. Téged is kérlek, igaz munkatársam, légy segítségükre azoknak, akik velem együtt fáradtak az evangélium hirdetésében, Kelemennel és többi munkatársammal együtt, akiknek neve föl van jegyezve az élet könyvében” (Fil. 3,17-21 és 4,1-3).

A Szentlecke szövegének alaphangja: **ne éljetez úgy, mint Krisztus Keresztségének ellenségei, hanem úgy, mint az örök élet várományosai.** – Krisztus adja az erőt, és ez az erő átalakítja élteteket. Tőlem tanuljatek! – Természetes tehát: a Krisztus Keresztese kegyelmével való hazavágyódás a mi beszédeink tétele. Majd kínálkozik ez a tétel: tévutakon és életpusztulásba! Utolsónak marad: tanuljatek tőlem és járjatek nyomdokaimon! – Lássuk most ezeket különálló és láncokba fűzött beszédekben.

Különálló beszédek

1. beszéd: Az „örök hazánkából” visszatérő Krisztus (Krisztus eljövetele)

Bev.: Hányszor siránkozik a hitetlenkedő: bár a másik világból jönne vissza valaki!... „Akkor legalább arra kérlek, atyám, kiáltotta újra, küldd el őt atyai házamba. Van még öt testvérem, világosítsa fel őket, hogy ne jussanak ők is e gyötrelmek helyére... Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, akkor, ha a holtak közül támad is föl valaki, annak sem fognak hinni” (Lk 16,27-28 és 31). – Hogy mennyire gyermeked ez az áhítozás, azt legjobban igazolja az a tény: az Úr eljött... Vajon **hódolt-e előtte az egész emberiség?** Az igazság ez: ha csak az **eljövétel tényét** kellene elfogadni, akkor nem tiltakoznék az ember, de ha az **életet Hozzá** kell idomítani, akkor már **kétkelkedik** a gyenge ember. Jól jegyezd meg: a „Hiszekegy” következménye a „Tízparancsolat”!...

1. A Mester ugyanis egyszer hazajött – tanító, megváltó munkára.

a) Az Úr első megjelenése – a **születés** (parusia terrestris). – Olvasd csak: „De amikor érkezett az idők teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született, s a törvény alattvalója lett. Ki kellett ugyanis váltania a törvény alá rendelteket, hogy a fogadott fiúságot elnyerjük” (Gal.4,4-5).

b) Az élettartalma az Úrnak – isten-emberi élet, tanítás, példa, szenvedés, halál. Mindez a **megváltás** része. – Mi szolgálatának célja? Kevesen értik, még kevesebben követik. De a mustármag mégis terebélyes fává erősödik... Végő igazság: hazajött, hogy hazavigyen. Ezt ígéri a Mester: „Ha aztán elmentem és elkészítettem a helyet, ismét eljövök, és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok” (Jn 14,3).

2. Másodszor jön – a végső munkájának gyümölcs-leszedésére.

a) A második eljövetele – **ítélet** (parusia finalis). – Igaz, hogy feltámadása után többször megjelent... Igaz, hogy a csodás kenyérszínben velünk van... Igaz ugyan, hogy Egyházában velünk él... De valóságos hatalmat mutató megjelenése az utolsó nap felvirradása. „Az Emberfia ugyanis el fog jönni angyalaival Atyja dicsőségében és akkor megfizet mindenkinek tetteihez mérten” (Mt 16,27).

b) A világnak **be kell fogadnia**, mert a Bíró talárja fedi... Milyen szép volna, ha ítéletre menvén áldozatos életjutalmat vehetnők: „Jól van derék és hú szolgám; mivelhogy a kevésben hú voltál, sokat bizok rád: menj be urad örömébe” (Mt 25,23).

Bef.: Végezetül gondoljunk mégegyszer arra, hogy az Úr megjelenésének, személyes eljöveteleének bármelyik alakja – a mi életünknek hódolatosságot előidéző **szent indítója!** Mert az Úr érkezésének eredője: „nem rabszolga többé, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten által örökös is” az ember (Gal. 4,7). – Amíg a földön jár, és most is jár, addig életünk tanítója és gazdagítója; amikor pedig számadásra hív, akkor életünk lemérő Bírója. Bizzál azonban ember, ha úgy éltél, ahogyan Ő tanított, akkor a számadás nagy napján ezt fogod hallani: „menj be urad örömébe” (Mt 25,23)!

2. beszéd: Az „örök hazánkba” hazaváró Krisztus (Dogmatikus beszéd: Krisztus szándékai az emberrel) (Az előző beszéd más alakja)

Bev.: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve: én felüdítlek titeket” (Mt 11,28). – Ez az Úr Krisztus lelkének belső tartalma. Emberek felé fordulva mondja, hogy lelkének egész tartalmát, vágyát feléjük ömlessze. – Vajon igazolható-e az egész életéből?

1. Első eljövételét is a „hazasegítés” vágya indította (parusia terrestris).

a) Áldozat az élete. Az egész Ószövetség hivatkozik a küldött áldozatosságára. Izaiás és Dávid próféta külön kiemeli. „Nem volt sem szépsége, sem ékessége, hogy megnézzük rajta, és külseje sem volt kívánatos. Megvetett volt, a legutolsó az emberek között, a fájdalmak embere, a betegség ismerője; arca mintegy elrejtett és megvetett volt, azért nem is becsültük őt. Valójában a mi betegségeinket ő hordozta, s a mi fájdalmainkat ő viselte” (Iz. 53,2-4). – Az Atya küldő parancsa: szent kötelesség Előtte: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). „Isten szeretete abban nyilvánul meg, hogy egyszülött Fiát küldte a világra, hogy általa éljünk” (1Jn. 4,9). – De Ő így felel erre: „Atyám, ha lehetséges, kerüljön el ez a kehely, de ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint te” (Mt 26,39).

b) Emberfiainak hazasegítése a lélekvágya. Mít mond az emberekről? Szereti, segíti, emeli őket, hogy istenivé, újjászületteké váljanak; földi és örök boldogságot szór feléjük.

2. Második eljövételét is a „hazavezetés” szándéka indítja (parusia coelestis).

Az arató gazda lelke örömmel teli, amikor a sárguló búzatáblájához közeledik. A kasza munkája nem pusztítás, hanem csürebegyűjtés. – Az Úr eljövele is – biztos ítélet mellett – **örök kapu tárása**. Itt diadalt ül a Szeretet, de érvényt talál az Igazság is. – Mi a Szeretet Lelkét vettük magunkhoz és él-tük magunkban. Azért hisszük, hogy a Szeretet diadalában részesülünk. Urunk azt akarja, mi erre készüljünk a földön.

Bef.: Jöjjetek!... Ez az Úr hívó szava. Repesve megyünk! – ez legyen a mi válaszuk. Vándormadarak – hazaszállnak! „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34).

3. beszéd: Az ég felé forduló „reflektor”

(Erkölcsi beszéd: A kereső ember)

Bev.: Ez a reflektor – az ember. De mit keres? Életét függőnek tudja, azért okát keresi. Életét célba akarná juttatni. Tehát hivatását keresi pedig azért, hogy így rendezze be életét. – Mit keres tehát az ember?

1. Keresi – az ég Urának otthonát...

A tétel nem **helyrajzi**, hanem **lénytani**. – Tudni akarja, hogy hol az ő Ura, hogy életét Hozzá juttassa.

a) Azt akarja látni: kicsoda az ő Rendelkezője? Azért örök imája a föld zárandokának: „Küldd el világosságodat és igazságodat, hadd vezessenek és vigyenek el engem szent hegyedre s hajlékaidba” (Zsolt. 42,3). Azután éneklí az Írás szavával: „Útjai kellemes utak, és minden ösvénye boldogság” (Péld. 3,17).

b) Imával is segítséget keres. Személyes Atyának ismeri meg az Istent és ezért mondja: „Hallgasd meg, Isten, esdő könyörgésemet, az ellenség félelmétől szabadítsd meg lelkemet” (Zsolt. 63,2).

2. Hogy arra irányítsa életének útját.

De az igazi látás nem egyszerű tudomásulvétel. Ez életátállítást jelent.

a) Az Isten rendelte életútra vállalkozik. A Zsoltárossal imádkozva indul: „Megmutatod az élet útját nekem, színed előtt örömmel töltesz el engem, és jobboldon mindvégig gyönyörűségem leszen” (Zsolt. 15,11). De ezt is diktálja az Írás: „Légy állhatatos az Úr útján, a helyes belátásodban és a tudásban, akkor nyomon követ a béke és igazság igéje” (Sir. 5,12).

b) Isten segítségével bizakodik. Ezért szól így fohásza: „Oltalmaz meg a gonoszok zsinatjától, a gonosztevők sokaságától” (Zsolt. 63,3). – Sőt Isten útját járva – diadalmaskodik. Méltán zengi a Zsoltárossal: „Mert igaz az Úr igéje, és minden tette hűséggel van tele” (Zsolt. 32,4).

Bef.: Ez a **felfelé** irányuló reflektor. – Így élete ennek a szent szövegnek valószínűsítője: „Íme, mint számláltatnak Isten fiai közé, s a szentek között vagyon részük!” (Bölcs. 5,5).

4. beszéd: A befelé forduló „reflektor”

(Erkölcsi beszéd: A magát ítélő ember)

Bev.: Az emberi lélek fénycsóvjája **befelé**, önnönmaga életszentélyébe is beveti sugárkévéjét. – De mit keres ott?

1. Keresi – múlt életének bűneit...

Az ember jól tudja, hogy az életesemények nem zefír fodrozta tóhullámok és hullámgyűrűk, hanem **élő és látszólag temetett** cselekedetek.

a) Ezek – felelősséget hirdetnek...

b) Ezek – a jelen életben is tevékenyen munkálkodnak (lásd: tudat alatti élmények!)

2. Hogy még itt jóvátehesse botlásait.

Az élet felelőssége azonban Isten jóvoltából olyan, hogy még a földön jóvátehető.

a) Ezt a kegyet szerezte meg a Mester. Olvasd csak: „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) Ezt a tisztulást biztosítja – a bánkódó ember. Ezért írja az Írás: „Tartsatok bünbánatot, mert közel van a mennyek országa” (Mt 3,2). Majd: „Terepjétek hát a bünbánat méltó gyümölcsét” (Lk 3,8). – És ennek eredményét így jelzi a Mester: „Bizony mondom neked: ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23,43).

Bef.: Ez a **befelé** hajló reflektor, amely a lélek felemelkedésének szolgálatába szegődik.

5. beszéd: Szemben a krisztusi elvekkel

(Erkölcsei beszéd: Krisztus Keresztjének ellenségei)

Bev.: Mi irányítja az életet? Alapvetésben a Teremtő, a kegyelmet Adó, de a segítő, kifejlesztő munka az emberé, aki a **földi behatásokat** befogadja. – Az életirányításban a lényegnek lényege: a tanítás.

1. Krisztus – az élet Mestere.

a) Ezt hirdeti Ő Maga, ezt tanítja az Egyház, ezt igazolja a kiegyensúlyozott élet. „Az én juhaim hallgatnak szavamra, én ismerem őket, s ők követnek engem. Én örök életet adok nekik” (Jn 10,27). Ha valaki erre hallgat, akkor a Teremtő és Megszentelő életvonalain fejlődik.

b) Csakhogy ez a tanítás nehéz és kemény következményeket von maga után. Ezt vállalni kell, mert az életút keresztút. „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen” (Mt 16,24). Az életút – célbafutó út. „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,36).

2. Ellenségei – az élet megöli.

De **ennek a tanításnak** ellentéteit csendítik sokszor az emberek. – Kik ezek?

a) Először azok, akik a földi életet az örömök helyének nézik.

b) Majd azok, akik az életben a véges határokkal elszerényednek.

c) Továbbá azok, akik a „tudomány nevében” földi embernek tartják magukat.

d) Végül azok, akik maguk rajzolta világukat harcoss írások és hangoskodások erejével másokra erőszakolják.

Ezek élete – szembe az Úrral! Mi lehet az eredmény? Elanyagiasodás, elszegényedés, szárnyszegés és elpusztulás.

Bef.: Világnézetünket **alapozza** az Isten és **fejlessze** az emberi bölcs tanítás fényvetése!

6. beszéd: Tévutakon

(Dogmatikus beszéd: A sötétség fejedelme országában)

Bev.: Az Úr Jézus többször beszél az élet útjairól. Ilyenkor **kettős utat** különböztet meg. „A szűk kapun lépjétek be! Tágas a kapu és széles az út, mely a pusztuláshoz visz, – bizony sokan mennek be rajta. De milyen szűk a kapu és milyen keskeny az út, mely az életre visz, – bizony kevesen találják meg azt” (Mt 7,13-14). – A keskeny út – az élet útja. De a térőknél széles elágazások is vannak.

1. Az élet útjának szélén – a Sátán csábít.

Látjuk-e a Sátánt – ember rajzolta alakban?

a) Éva – kígyó képében látta...

b) Ádám – a dicsőség, a tudás vágyának kódében találta...

c) Mi – érzékies élet gyönyöreiben sejtjük (Bacchus, Venus, Mammon).

Ezek az életút szélesen leleselkedői és csábítói.

2. Szakadékok felé – a félrevezetett vakok kísérnek bennünket.

De a széles út elszűkül, és szakadékok nyílnak.

a) A szenvedélyek szakadékai...

b) A tobzódás káros betegségei...

c) A lelkiismeret-furdalás fűriáinak tanyái... – Ezekbe kik vezetnek? A Sátán földi vak csatlósai, akik az úton is hangoskodnak és végre is örvénybe juttatnak.

Bef.: Az úton a keskenyt keresd és az út végén, a célnál a Kereszt fényét észleld! Ezt járd!

7. beszéd: A föld hódolói

(Erkölcsei beszéd: A kárhozat fiainak életmódja: a föld imádata)

Bev.: Tagadhatja-e a fa, hogy gyökérzete a föld? De maradhat-e annyira hű, hogy csak a földnek hódoljon **odatapadó** mozdulatlansággal? – De kérdezzük csak: vajon teljesen a föld felé kell fordulnia az embernek? Vajon csak szolgál **eredői** vagyunk-e a földnek?

1. A föld urának teremtetett bennünket az Isten. Belőle a testünk, belőle a testi életünk, de **felette** a lelkünk. Miben jelentkezik ez a fölény?

a) Értelmünk felismeri, felhasználja erőinket.

b) Lelkünk alakítja a föld és világ külső viszonylatát (kultúra, civilizáció).

c) Értékesíti értékeinket. – Mi tehát az igazság? Ők a szolgák és mi vagyunk az urak!

2. És a föld rabszolgái lettek a szegény földimádók.

De az emberek egy része elfordult az igaz gondolattól.

a) Beleragad a földbe. – Nem eszközözé tette, hanem **teljes** életotthonná... Ezekről írja az apostol: „Ismételten megmondtam ugyanis, s most könnyezve mondom: Sokan úgy élnek, mint Krisztus keresztjének ellenségei. Végük a pusztulás, istenük a has, dicsőségük az, ami gyalázatuk, eszüket a földiekén járatják” (Fil. 3,18-20).

b) Vágyai is idehúznak. Pedig int az apostol: „Lélek szerint éljete! Akkor nem fogjátok teljesíteni a test kívánságait” (Gal.5,16).

c) Ösztönei is ebből erednek. Ne felejtse az Írást: „Ne kövesd szíved vágyait erőd érzetében” (Sir. 5,2). Mégpedig azért, mert az eredmény: „Szól egy hang: Kiálts! És mondottam: Mit kiáltsak? Minden test, olyan mint a fű, és egész dicsősége olyan, mint a mező virága. Kiszárad a fű, lehull a virág, ha reá fú az Úr szele” (Iz. 40,6-7). – Mi lesz ebből tehát? Könyörgő szolgál, aki tőle vár. Sőt rabszolga lesz, mert nélküle élni nem tud. Igaz léssen rájuk: „Ezért Isten szívük hajlama szerint kiszolgáltatta őket a tisztátalanságnak, hadd becstelenítsék meg saját testüket” (Róm. 1,24). Ez az ilyen embernek a tragédiája.

Bef.: Az az igazi „élő fa”, aki égi szférákba igényeskedik. Ez pedig annyit jelent: az az **igazi ember**, aki az isteni életnek igényese.

8. beszéd: Krisztus ellenségeinek élete

(Erkölcsei beszéd: A kárhozat útjának zarándokai)

Bev.: Az életforduló döntő lépése a halálos bűn. Az eltékozlása Isten kegyelmének és felhabzsolása a „sertések eledelének”. „...Szívesen megtöltötte volna gyomrát a sertések eledelével, de senki sem adott neki belőle” (Lk 15,16). – Milyen az ilyen emberek élete?

1. Sötétség borul a lelkükre.

a) Az utolsó vacsora leírásánál olvassuk Júdás távozásakor: „Éjszaka volt” (Jn 13,30). – Krisztus halálakor is ez a szörnyűség nehezedett a világra: „A hatodik órától a kilencedik óráig sötétség támadt az egész földön” /Mt 27,45/. – De ez a sötétség csak a külvilág fénytelenége.

b) Az igazi léleksötétség – a bűn uralma hozta fénytelenység. Az ilyen lelkű ember nem látja – az erény értékét; nem látja – az élet igazi célját; nem látja – az örök utat... Kialudt a kegyelem fénye, és éjszaka az élet...

2. Szomorúan ösztönösség nehezedik az életükre.

Az újabbkori tudomány sokat beszél az „erkölcsi megsemmisülésről”. „Moral insanity”.

a) Ez az **egyén** lélekben megölése... (halálos bűn állapota)

b) De sajnos az utódokat is terhelő életnehezék (az öröklés mendeli törvénye). – Ilyen életéjszaka a

Krisztus ellenségeinek az élete.

3) Örök sötétség büntetése nehezedik végnélküli életükre.

Lehet-e az örök fény annak az élete, aki vakon kereste és birtokolta az éjszakát? – A pisztráng is megvakul szikla odújában, de újra látni tanul, ha a csillogó, sziporkázó, tiszta vizű patakba kerül.

a) Ha a „sötétség embere” a kegyelem fénykörébe kerül – a megszentelődés útján –, akkor jutalma – az örök fény.

b) Egyébként büntetése: az örök halál.

Bef.: O. Wilde méltán sóhajtja: „De profundis!” Ez földi sötétség... Ennek eltörlésére kéri az égi fényt.

9. beszéd: De végük – a pusztulás

(Erkölcsei beszéd: A kárhozat fiai útjának végpontja)

Bev.: Az Isten terveitől eltérő és bűnben élő ember Isten ítéletét vonja maga után. Van tudatos és súlyos bűne, veszi Isten kemény és örök büntetését. „Miként elolvad a tűzön a viasz, az Isten előtt a bűnösök úgy vesznek el!” (Zsolt. 67,3). – Milyen életet éltek – a bűn rabszolgái?

1. Keresték a véges örömök tobzódásának bőségét.

a) Sokszor **elméleti tagadásokkal** gyengítették le lelkiismeretük tiltakozó szavát.

b) Az örök büntetéstől sem félték, mert ködös sötétségben volt az előttük.

c) Pedig Isten szava mindig ezt hangoztatja: „Az Emberfia elküldi angyalait. Azok összeszednek országában minden gonosztettet és gonosztevőt, és tüzes kemencébe vetik őket. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz” (Mt 13,41-42).

d) Az ész is mondja: amilyen az élet, olyan a halál.

2. Megtalálták a végnélküli szenvedés borzalmát.

Ez a büntetés azután végnélküli.

a) Krisztus több helyütt mondja: „Ha kezded bűnre csábít, vágd le. Jobb csonkán bemenned az életre, mint két kézzel a pokolba jutnod, a kiolthatatlan tűzre (ahol a féreg el nem pusztul és a tűz ki nem alszik)” (Mk 9,43-44).

b) Az ész is követeli az isteni törvény végérvényét. De az érzés, a részvét túlzott kiárasztása tiltakozik ellene. Különösen az örök büntetés ellen. – Ámde Urunk szava döntő és az ember érzése feletti a Mindenható diadalmas szava. – A szenvedés formáját nem tudjuk, de a valóságát isteni szóval erősítve ismerjük.

Bef.: Az ítélet isteni; érthető tehát, hogy komoly, döntő és kemény.

10. beszéd: Példám legyen példátok!

(Buzdító beszéd: Követeim legyetek)

Bev.: A felfigyelő ember mindig arra néz, ahonnan visszasugárzást érez a lelke. Az élet vezetését **példákban** szemléli és hűséges mintázásban magában alakítja. – Mit tesz a Mester, és mit tegyen az ember?

1. A Mester előttetek jár...

„Nem különb a tanítvány a mesterénél, sem a szolga uránál. Elégedjék meg a tanítvány, ha olyan lesz, mint mestere és a szolga, ha olyan, mint ura” (Mt 10,24). Ugyancsak olvasd: „tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, – és nyugalmat találtok lelketeknek” (Mt 11,29). – Állandóan gondoldj erre: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen” (Mt 16,24).

a) A lényeg mindig: előttetek az Úr, és követve kövesse a hívők serege.

b) Ez az „előttünk járás” – tanítás, áldozatos élet és szeretetszórás...

2. A Mester példája követésre vár... Az előjárás vezérséget jelent. Olyan példát, amely **gyakorlati** megvalósítást igényel. Milyen legyen a Krisztust követő ember?

a) Arca legyen krisztusi...

b) Tette legyen krisztusi...

c) Tanítása legyen krisztusi...

d) Sőt lelkének alaptalaja a megszentelő kegyelem folytán legyen isteni, vagyis Krisztus természetéhez tartozó. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni ter-

mészet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

Bef.: Így tehát a felfigyelő **nemcsak figyelő**, hanem **teremtő** is legyen.

11. beszéd: Koronáim vagytok

(Buzdító beszéd: Dicsőségem lesztok)

Bev.: A mű dicséri a Mestert. Emberéletnek gyönyörű kibontakozása – Krisztus koronája. – A Mester vállalja a töviskoronát, a bűn bérét és feltételi gyémánt koronáját, az erény dicsőségét. – De milyen **alanyi** munka hozza ezt a koronát?

1. A megváltó munka – Istenatya adta feladat. – „Nekünk addig kell véghezvinnünk annak műveit, aki küldött engem, míg nappal van. Eljön az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhat” (Jn 9,4).

a) Mi a Krisztus földi feladata? Földi élet keretében Istenatyjának ad elégtételt a szeretett emberekért. Olvasd csak: „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) És mi ennek megvalósítója? Ostor, töviskorona, kereszt. – De ez jól van így, mert a megváltó munka része. „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg a száját; viszik mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,7).

2. A „megváltott nemzedék” élete az áldozatos munkának örök dicsősége.

a) Az „Áldozatot” kevesen értették. „Nézzétek, itt a királyotok” – mondja Pilátus (Jn 19,14). „Beteljesedett!” (Jn 19,30). – mondja a halódó Mester a **megváltott nemzedék** felé.

b) De már áldozatának értékét néhányan megéreztek... **Lator:** „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz uralmaddal”. És mondá neki Jézus: „Bizony mondom neked: ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23,42-43). A **százados:** „A százados és a többiek is, akik Jézust őrizték, a földrengés és a történetek láttára igen megijedtek: „Ez valóban az Isten Fia volt”, mondták” (Mt 27,54). A **mellüket verő zsidók:** „Az egész tömeg, amely ott volt a jelenetnél és szemtanúja volt a történeteknek, mellét verve ment haza” (Lk 23,48). Mindenekfelett – a fájdalmas Anya, a Szent Szűz, a jó asszonyok, arimateai József. – És most? Érezze, emelje értékét a lelkekben koronát jelentő emberek miatt a Megváltó is!

Bef.: A megváltás úgy igazi öröm, ha sokasodik a megváltott nemzedék.

12. beszéd: Együtt legyünk az örök élet könyvében

(Erkölcsi beszéd: Az örök élet könyve)

Bev.: „Nagymama síremléke” szerint az „élet könyvében” csillog az ő neve (olyan síremlék ismeretendő, amely nyitott márvány könyvet mutat, melybe arannyal vésetett a halott neve). Nem hivalkodás, hanem állandó könyörgés ez a jelkép. – Ki készítette ezt a könyvet?

1. Az örök élet könyvének „személylapját” a Teremtő fekteti fel.

a) Mik az életesemények? Az életesemények vagy átfutók, vagy maradandók. Még az átfutó is emléket hagy... Pl. vízfodrozás... De az emberi cselekedet felelősséges mozzanatot hagy.

b) Ki és hová írja? Írja – az Úr angyala. Hová? Az emlékek könyvébe. Arany és fekete sorok ezek. A jó tettek aransorok, a bűnök fekete szövegek. „A győztest fehér ruhába öltöztetik. Nevét nem törölöm ki többé az élet könyvéből, hanem megvallom Atyám és angyalai előtt” (Jel. 3,5). Majd ezt is olvassuk: „...csodálkozni fognak a föld lakói, akiknek neve nem áll a világ teremtése óta az élet könyvében” (Jel.17,8).

2. Az örök élet könyvének „személylapját” az emberi élet tölti ki.

a) Az írás oka – a **tett**. Ezt már az **ember okozza**. Szerepe van itt a **szabad akaratnak**, jóra vagy rosszra hajlónak. Ezért olvassuk az Írásban: „Nemde, ha jól cselekszel, jutalmat nyersz, de ha rosszul, legott az ajtóban lesz a bűn! Legyen tehát alattad a kívánsága s uralkodjál rajta” (1Móz. 4,7). Sőt ezt a szöveget is: „Testvérek, ti szabadságra vagytok hivatva. Csak ne éljétek vissza a szabadsággal a test javára, hanem szeretettel szolgáljatok egymásnak” (Gal. 5,13).

b) Az írás így történik: a jó tett fejleszt, a rossz rombol. Ez a tény marad örök dicsérőnk, vagy vádlónk!

Bef.: „Nagymama” síremléke legyen olyan emlék, amely arra int: Isten előtt értékessé írják az élet adatait, és így jegyeztessék fel a halott neve – az „élet könyvébe”!

*

Röviden rajzolt beszéd-tétel-vázlatok

1. beszéd: Mindenkihez pásztorot küld az Úr

Bev.: A filippiek tudják, hogy tanítójuk a tarzusi Pál. – És mi tudjuk-e, kik a tanítóink, akikhez hasonulni kell?

1. A család nagyjai (kis család!)

- a) Apa.
- b) Anya.
- c) Testvérek.

2. Az Isten igéjének hirdetői (nagy család)

- a) Az Egyház.
- b) Minden felszentelt pap.
- c) De egyenesen – a te pásztorod.

Bef.: Minden kis falu és minden kis gyermek ismerje meg Isten küldötte pásztorát!

2. beszéd: A pásztor lélekalakja

Bev.: A külső köntös alatt lakik a lélek. Pásztoraink lélekképe – életünknek mintázandó remeke. – Mit hoz ugyanis a pásztor?

1. A Küldő képét hordozza.

- a) A Mesterét.
- b) Az Egyház főpásztorát.

2. Hogy híveit a Küldőhöz segítse.

- a) Nem magának gyűjt.
- b) Mesterének aklába vezet.

Bef.: De itt a **Küldő képének** kialakítását kell hozzásegítésen érteni! – **Ezt** akarja elérni az egyszerű pásztor.

3. beszéd: A földi pásztor és az égi Pásztor követe

Bev.: „Amint te küldtél engem a világba, úgy küldöm én is a világba őket” (Jn 17,18). – Ne várj külön égi arcot. Krisztus követei a „halásznép” sарjai. És kik a mieink?

1. Embertestvér – az Úr küldötte lelkipásztor.

- a) Ember – a külső látszatban (tökéletesebb életet élő ember).
- b) De isteni követ – a nyert hatalomban (felszentelés).

2. Az Úr igényelte, hívogatott emberbárány – a föld zarándoka.

- a) „Haza” hívogat mindenkit.
- b) Hisz Magának teremtett mindenkit.

Bef.: Hivatottak vagyunk – ez a lélekvágyunk! Emberpásztorot küld értünk a Pásztor, tehát vele haladjunk!

4. beszéd: Akik az ő szavát hallják

Bev.: A pásztorok sípja a nyájak daloló muzsikája. És az embernyáj pásztorsípja? Röviden ez a felelet: ez az embernyáj egybefogó hívogató dala.

1. Felfigyelve felé fordulnak.

- a) „Az övéi” megismerik.
- b) A hívogató hangot figyelni kezdik. „Ma, ha szavát meghalljátok, meg ne keményítsétek szíveteket” (Zsolt. 94,8).

2. Életükkel – hozzáidomulnak.

- a) Ő – a minta.

b) Ők – a mintázók.

Bef.: És a jutalmuk? Egységes élet – a pásztorok Pásztorával. „Most még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Ma még csak töredékes a tudásom, akkor majd én is úgy ismerem, amint én ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

5. beszéd: De mindenki az akol lakója?

Bev.: „Egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16). Ez tehát a jövő zenéje. És most?

1. A karámon kívül sokan vannak.

Kik ezek?

- a) A „gyomor” emberei.
- b) A földiek „habzsolói”.

2. De szenvedés és pusztulás a tragédiájuk.

- a) Igénytelenei lesznek az égieknek.
- b) Örök „Tantaluszai” lesznek az igazi javaknak.
- c) Mert később nyílik a szemük.
- d) De már nem ér oda lélekkarjuk. – Az Úr útjai lezárultak.

Bef.: Isten szava mindenkit hív! De kérdelem: Vajon nem hallották? Hiszen „végig a földön szárnyal a szavuk, világ végéig elhat szózatuk” (Róm. 10,18).

6. beszéd: Barát, vagy ellenség?

Bev.: Akik kívül maradnak, lassan ellenséggé alakulnak. Miért? Életük kallódik és így lelkületük ellentétes vonalra sodródik.

1. Tagadó lesz az életük.

- a) Szemük – a földre feszül.
- b) Lelkük előtt – az ég bezárul.

2. „Elvi” harcos lesz lelkületük.

- a) Így „látnak”.
- b) Ezért „harcolnak”. Így azután: lassan jót keresve rosszat tesznek.

Bef.: Az életből elv lesz, és az elv harcot vív a Mester „életelveivel”. Így: a Mester ellensége léssen (Bourget: „Le disciple”).

7. beszéd: Corona mea

Bev.: Kikkel kell az örök Bíró elé mennem? Egyedül? Dísz nélkül? – Lelkem olyan tartozékaival, akik tőlem is vettek lelki kincseket! – Tehát kikkel?

1. Veletek!...

- a) Nem lehetek egyedüli vándor.
- b) Mert pásztor a hivatásom.

2. Életem „koronájával”.

- a) A föld koronáz?
- b) Vagy az ég jutalmaz?

Bef.: De mi ez a „korona”? Lélekegyüttes. Tehát menjek: híveimmel! Az ő életük az én életem örök koronája.

8. beszéd: Gaudium meum

Bev.: Mi lehet az ember legnagyobb öröme? A munka sikere? De olyan munka sikere, amely lelket szolgál. Ti vagytok ezek és így ti vagytok lelkem örömei.

1. Krisztushoz tapadó éltetekkel.

- a) Ha Belőle éltek.
- b) Ha Hozzá hasonultok.

2. Krisztust dicsérő énekeitekkel.

- a) Imádságos az ajkatok.

b) Daloló a lelketek.

Bef.: Öröm az élet a földön, mert látom a sikert. Öröm az élet – az égben, mert látom a célbafutást.

9. beszéd: Nomina vestra sunt in libro vitae

Bev.: Az élet egyetlen végérvényes könyve: az örök élet könyve. Kérdezve kérdezem: mit ér ez a bejegyzés?

1. Nektek – örök boldogságot.

a) Az örök ítélet „könyvnyitása”...

b) A ti örök éltetek sorsfordulása...

2. Nekem – örök dicsőséget.

a) De én csak – a szolgálatot teljesítő dicsőséget veszem.

b) Az Uram, Krisztusomé – a teljes dicsőség.

Bef.: Legszebb síremlék – az örök élet könyve, amelybe arannyal vésik bele az elköltözött nevét...

* *

Beszédláncok

I. beszédlánc címe: „Krisztus Keresztjének tövében”

Ez a beszédlánc arra akar figyelmeztetni, hogy kik vették körül Krisztus igazi Keresztjét?... De mindig az a háttér: végül is mind a Mester Szent Szívének hódolói lettek – Ha nem is azonnal, mindenesetre későbben. – A gyakorlati következtetés legyen: mi is bizakodhatunk a jóságos Istenben – akárhol találjuk is magunkat – a vizsgálat napján!

1. beszéd: Hitetlenkedő ellenségek

Bev.: Fejtegessük a történelmi Kereszt tövében gyülekező gyűlölködők lelkét...

1. Hitelenség hozta őket a Golgotára...

2. A hitelenség visz ma is – szembe a Golgotával.

Bef.: Térjen ki arra az optimista gondolatra: minden út – Rómába vezet. Mindenkit sodor a Krisztus kegyelme.

2. beszéd: A hitetlenkedő kételkedők

Bev.: Kérdezzük magunktól: kétezer év után kik néznek fel a Keresztre – ellenséges indulattal?... Tárgyalásunk hivatkozzék erre:

1. Az „elméleti Krisztus tagadók”.

Ezek lehetnek:

a) Ingadozók...

b) Rosszakarátú szembeszállók...

2. A gyakorlati életben Krisztust tagadók.

Ezek lehetnek:

a) Élettel tagadók...

b) Harcosan ellene harcolók...

Bef.: És még ezeket is hívja a jó Pásztor!...

3. beszéd: Felé forduló bánkódók

Bev.: Megrajzolható lehet a kisgyermek vagy felnőtt ember, aki a Kereszt tövében térdel és bocsánatért eseng... Tárgyalásunk a hozás és a vitel kérdését érintse.

1. Bűneink súlyát hozza...

2. Krisztus kegyelmének boldogságát viszi.

Bef.: Zendítsük meg: „A Keresztfához megyek...” ének bájos akkordját.

4. beszéd: Az üdvösséget Tőle várók

Bev.: „Ő azzal az erővel, amellyel mindent hatalma alá vethet, átalakítja gyarló testünket és hasonlóvá teszi megdicsőült testéhez” (Fil. 3,21).

1. Hatalma alá vethet.

Ne felejtsd: „Én kaptam minden hatalmat mennyben és földön” (Mt 28,18).

2. És átalakíthat Önmagához.

(Testről szól az Írás, de halhatatlanság titkát érinti a szöveg)

Bef.: Mi magunk ezek közé kívánczunk és miéinket is ide sorakoztatjuk.

*

II. beszédlánc címe: „A Kereszt körüliek bére”

A beszédlánc azt a gondolatot fejtegesse: mindenki lelkülete szerint veszi jutalmát, vagy büntetését. De azt nem volna szabad elfeledni: A Kereszt az **engesztelés élő oltára**; tehát nem a Bíró, hanem a **Szeretet tekint le róla** akkor is, hogyha látszólag az összeroppanás tragikuma történik az ellenséges ember lelkében... Itt is érinteni kell azt a gondolatot: még a gőgös összeomlás is hozhat diadalmas lélekfeltámadást...

1. beszéd: A gyalázók bére – a pusztulás

Bev.: Vonjunk különbséget a **Mester személyes érzülete** és az ellene hangzó gyalázók **tárgyi** összeomlása között. **Ő** – szeretettel megbocsátó, de a **bűn** – a büntetést magával hozó.

1. A Mester gyalázása a gyalázóra hull vissza.

2. A gyalázás eredménye – a lélek süllyedése.

Bef.: A Mester szavát ismételtessük imádkozván: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit tesznek” (Lk 23,34).

2. beszéd: A kételkedők bére – az ingadozás

Bev.: Azokra gondoljunk, akik **kétkedve** néznek a Mesterre mondván: vajon az élet igazsága vagy-e?... Tárgyalásunk így értékelje életük tartalmát:

1. Ingadozó lesz egész életük iránya.

2. Bizonytalan lesz életútjuk járása.

Bef.: Bátorítsuk őket: keressétek a Fényt! Róla szól az Írás: „Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4).

3. beszéd: A bűnbánók bére – a bűnbocsátás

Bev.: Jelezzük, hogy a bűnbánók is jutalmat vesznek az Úrtól. – Mi a jutalmuk?

1. Bűnbocsánat a kérésük.

2. Bűnbocsánat a jutalmuk.

Bef.: Rajzoljuk meg ezt a képet: megjelenhetünk Mesterünk előtt **feketén**, de nem távozhatunk Tőle – bánkódás után –, csak **fehéren**.

4. beszéd: A dicsőítők bére – a felmagasztalás

Bev.: Az Isten „angyalnépének” Isten dicsőítő szeráfkarát szólaltassuk meg: „Dicsérjétek az Urat szent hajlékában, dicsérjétek őt az ég erős boltozatában” (Zsolt. 150,1).

1. Isten dicsőségét dalolja ajkam és életem.

2. Isten dicsőségében él vég nélküli boldogságot az én lelkem.

Bef.: „Te Deum laudamus...”, hogy a Kereszt üdvösségét adó fenségét értem, élvezem és dicsőítem.

*

III. beszédlánc címe: A helytállás porondja

Ez a beszédlánc azt akarja teregetni: **milyen területeken** harcol az ember, hogy Isten emberévé nemesedjék? A kérdés **életkorok figyelembevételével** és az életkorokkal együttjáró **belső küzdelmek tárgyi** megvilágításával és kezelésével, módszereivel akar foglalkozni. De nem ok nélkül választotta címül ezt a szót: helytállás! Mindig azt csendítsük meg: lehetséges, szükséges és biztos – Isten kegyelmével! – a diadalmas helytállás.

1. beszéd: Az otthon szentélye

Bev.: Rajzoljuk meg a családi szentély képét. Mégpedig azért, hogy a **kisgyerek** lélekfejlődésének fészket értékeljük.

1. A kisgyermekkor szobácskája...

2. A fejlődőkor játszótere...

Bef.: Fogjuk egybe így a tételt: itt ugyan előkészületről van szó, de már ebben a szent otthonban is küzdelemmel bontakozik az élet.

2. beszéd: Az iskola tantermei

Bev.: Az élet első komoly küzdőterének – az iskola állítandó be. A „múzsák otthona”, de az emberi fejlődés arénája... Mi megy végbe az iskola termeiben?

1. A lelki élet erőfeszítése (tanulás!).

2. A szellemi élet megfeszülése (vallás-erkölcsi élet).

Bef.: Emeljük ki az iskola értékét és hangoztassuk tanító és nevelő jelentőségét. – (Itt nagyon jó lenne **erősen** kiemelni az iskola **közösségi érzést** nevelő jellegét és a túlzó **egoizmus** és **elkényeztetettségek** letörésének jellegét. „Egy szám és név” lesz a **gyermek**, és így lekopik róla az „**egyetlen érték**” helytelen fogalma!)

3. beszéd: A serdülő élet időszaka

Bev.: A „Sturm und Drang” korszakára utaljunk!... Ez az eleven sodródás – a harcok harcának időszaka... Mi jellemzi ezt a kort?

1. Az ösztönök ébredése.

2. A küzdelmek felfejlődése.

Bef.: Emeljük ki: ebben a korban szükséges a legerősebb nevelői reáhatás; de ezt nem durva erőszak, hanem a **megértő szeretet** eleven ereje jellemezze!

X

IV. beszédlánc címe: „Az örök élet lapjának rovatában”

Ez a beszédlánc azt akarná fejtegetni, hogy és miképpen juthat az ember az üdvözültek „életkönyvének” rovatába?... Annyit megmond az apostol, hogy „a mi hazánk... a mennyben van” (Fil. 3,20). Keressük meg tehát az utat, azt a módot, amelynek követésével ezt a célt elérhetjük. – Nézzünk be az „élet könyvébe”, vajon ott ragyog-e a mi nevünk is?...

1. beszéd: Az Isten felfektette „élet könyve”

Bev.: Vessük fel a kérdést: vajon eltűnő hullámfodrozás-e az emberi élet, vagy emléket hagyó felelősség?

1. Mindent jegyez – Isten könyve.

2. Mindenért felelős – a föld embere.

Bef.: Ne a félelem, hanem a boldogság érzését ébresztgessük! Mégpedig ilyen módon: minden életrezdülésben a Végtelen Istenhez tartozónak, szinte **rokonnak** érezhetem magamat, mert tetteim – végnélküliek.

2. beszéd: Az emberi élettettekkel teleírott „élet könyve”

Bev.: Folytassuk az előző beszéd befejezését. Mégpedig ilyen formán:

1. Az emberi cselekedetek – végnélküli értékűek.

Taníttja a Mester. „De aki az igazságot teszi, a világosságra megy, hogy nyilvánosságra jusson, tetteit Istenben művelte” (Jn 3,21).

2. Azért az örök élet könyvében feljegyeztetnek.

Lelkiismereti felelősségben érzi az ember. „Istennek igazsága nyilvánul meg ugyanis benne, mely a hitből árad minden hívőre, amint írva van: „Az igaz a hitből él” (Róm. 1,17).

Bef.: Örömmel szögezzük le, hogy cselekvéseink örök érvényűek és így semmit sem veszünk, hanem mindig csak érvényesítünk...

3. beszéd: Az angyalkezek róttá „élet könyve”

Bev.: Az őrangyalok szerepét ismertetve mondjuk: őrangyalaink életadataink feljegyzői.

1. Cselekvő – az ember.

2. Följegyző – az angyal.

Bef.: Fogjuk egybe ezt a három gondolatot: cselekvő az **emberszemély**, feljegyző az **angyalszemély** és ítéletet mondó az **Isten-Személy**.

4. beszéd: Az isteni Bíró előtt fekvő „élet könyve”

Bev.: Az előző beszéd befejezése csendítendő újból. De így: magával viszi saját életét az ember, de feljegyezve tudja az Isten.

1. Az élet könyvét feltöri – a Bárány.

2. Az élet könyvének felnyitása után ítéletet olvas – a Bíró.

Bef.: Imát mondjunk: kérlek, Uram, hogy olyan legyen egész életem, hogy boldogító legyen ítéletem. Amen.

* * *